

Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

TALL

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2024/25

Frøydis Strøm, Christian Sørlien Molstad og Rebekka Arnesen

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 24. juni 2024

ISBN 978-82-587-1997-4 (elektronisk)

ISSN 1892-7513 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Denne rapporten presenterer resultater fra Statistisk sentralbyrås (SSBs) undersøkelse av befolkningens holdninger til innvandrere og innvandring, som ble gjennomført i januar-februar 2024. Undersøkelsen i dagens form er blitt gjennomført siden 2002.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet finansierer undersøkelsen som har som formål å kartlegge holdninger til ulike sider ved landets innvandrings- og flyktningpolitikk og til innvandrere som gruppe. Undersøkelsen viser også hvordan holdningene varierer etter bakgrunnskjennetegn som kjønn, alder, utdanningsnivå, bosted, grad av kontakt med innvandrere, økonomisk hovedaktivitet, inntekt og innvandrerbakgrunn.

Spørsmålene i undersøkelsen er blitt stilt i SSBs reise- og samfunnsundersøkelse i tredje kvartal siden 2005¹ og i første kvartal fra 2023. I årene 2002-2004 ble SSBs omnibusundersøkelser benyttet. SSB undersøkte også befolkningens holdninger til innvandrere fra 1993 til 2000 gjennom et sett intervju spørsmål med en noe annen ordlyd enn i dag (Blom, 2004, 2006).

Undersøkelsen kartlegger holdninger om innvandrere og innvandring på områder som arbeid og kultur, betydningen av innvandring med hensyn til samfunnets trygghet og bruken av velferdsytelser, hvorvidt det bør bli lettere eller vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge og i hvilken grad innvandrere bør søke å bli mest mulig assimilert. Det blir også spurt om omfanget og hyppigheten av kontakt med innvandrere og den enkeltes personlige erfaring med kontakten.

Tidligere rapporter fra undersøkelsen er samlet på nettsiden <https://www.ssb.no/befolkning/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring>

Resultater fra de årlige undersøkelsene publiseres på: <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvhold/aar>

Dessuten er data fra undersøkelsene tilgjengelig i SSBs Statistikkbanken: <https://www.ssb.no/statbank/list/innvhold>

Mikrodata overføres rutinemessig til Sikt (Kunnskapssektorens tjenesteleverandør).

Statistisk sentralbyrå, 14. juni 2024

Ann-Kristin Brændvang

¹ Undersøkelsen ble kalt reise- og ferieundersøkelsen fra 2005 til 2023, med unntak av 2013 og 2014 da den ble kalt reise- og samfunnsundersøkelsen.

Sammendrag

Etter et par år med markant mer positive holdninger til innvandrere og innvandring, viser årets undersøkelse en tilbakegang til et nivå nærmere årene før Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i 2022. Vi tolker dette som å blant annet reflektere en «normalisering» av fokuset på innvandring. På de fleste spørsmålene i undersøkelsen er det med andre ord klart mindre positive holdninger til innvandrere enn året før, som var et år med spesielt positive svar i undersøkelsen.

I det store og det hele er likevel hovedmønsteret at holdningene til innvandrere og innvandring er positive. Et mindretall mener at innvandrere flest er en kilde til utrygghet eller at de misbruker sosiale velferdsordninger. De fleste er samtidig enige i at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge og at innvandrere gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.

For noen spørsmål er det større uenighet mellom respondentene som har svart på undersøkelsen. Dette gjelder blant annet utsagnet om at innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. På dette spørsmålet, som omhandler integreringen av innvandrere, er om lag halvparten uenig, mens en tredjedel svarer at de er enige. Det samme gjelder spørsmålet om hvor lett eller vanskelig det bør være for asylsøkere og flyktninger å få opphold i Norge. Her svarer om lag halvparten at de mener at tilgangen til opphold bør være som den er i dag, og andelene som mener det bør være henholdsvis lettere og vanskeligere er om lag like store – henholdsvis 18 og 19 prosent.

Mønstrene vi ser i undersøkelsen er i stor grad stabile fra tidligere undersøkelser, og endrer seg kun i begrenset grad fra ett år til et annet. Endringer over tid går først og fremst i mer positiv/liberal retning.

Vi ser videre at kontakten med innvandrere fortsetter å øke. Et stort flertall har kontakt med innvandrere på én eller flere arenaer, og de som har kontakt med innvandrere oppgir i de aller fleste tilfellene å ha i hovedsak positiv erfaring med dette.

Som i tidligere undersøkelser ser vi at holdningene til innvandrere og innvandring varierer med bakgrunnskjennetegn ved respondenten. Mange av disse forholdene er noenlunde like på tvers av undersøkelsene: kvinner, yngre og studenter tenderer til å være mer positive enn henholdsvis menn, eldre og trygdede og pensjonister. De klareste sammenhengene ser vi mellom holdninger og graden av kontakt og utdanningsnivå. Disse kjennetegnene synes å ligge bak en del av de andre forskjellene vi ser når vi sammenligner holdninger etter andre kjennetegn. Personer som bor i tettbygde strøk har ofte mer positive holdninger enn de som bor i spredtbygde områder. I årets undersøkelse ser vi imidlertid at personer i tettbygde strøk er noe mer enige i at innvandrere flest er en kilde til utrygghet enn vi har sett tidligere.

Et nytt bakgrunnskjennetegn, som er tatt med i analysen i årets undersøkelse, er respondentenes inntekt. Høyere inntekt synes å henge sammen med mer positive holdninger på en del av utsagnene i undersøkelsen, men noe synes også å ha sammenheng med økonomisk hovedaktivitet og ulikt utdanningsnivå mellom inntektsgruppene.

Bruttoutvalget til denne undersøkelsen er trukket for å så langt som mulig gi et statistisk representativt utvalg av målpopulasjonen. På grunn av frafall kan det oppstå skjevheter i nettoutvalget. Dette kompenseres ved å bruke frafallsvekter basert på kjønn, alder og utdanning.

Kapittel 2 gir en nærmere beskrivelse av datagrunnlaget. I kapittel 3 ser vi på noen hendelser og utviklingstrender i samfunnet som kan tenkes å påvirke holdninger til innvandrere og innvandring i årets undersøkelse. Kapittel 4 presenterer hovedresultater fra undersøkelsen, med vekt på de langsiktige endringene som har skjedd i perioden fra 2002 til 2024. I kapittel 5 tar vi for oss endringer fra i fjor, med fokus på de endringene som er statistisk signifikante. I kapittel 6 ser vi nærmere på holdninger etter bakgrunnskjennemerker ved respondentene. Her ser vi både på bivariate og multivariate sammenhenger.

Abstract

After a couple of years with significantly more positive attitudes towards immigrants and immigration, this year's survey shows a decline to a level closer to the years before Russia's full-scale invasion of Ukraine in 2022. We interpret this as partly reflecting a "normalization" of the focus on immigration. In most questions in the survey, there are clearly less positive attitudes towards immigrants compared to the previous year, which was a year with particularly positive responses.

However, the overall pattern is that attitudes towards immigrants and immigration are positive. Only a minority among the respondents believe that most immigrants are a source of insecurity or that they abuse social welfare systems. At the same time, most agree that immigrants enrich cultural life in Norway and that immigrants make a useful contribution to the Norwegian workforce.

For some questions, there is greater disagreement among the respondents. This includes the statement that immigrants should strive to become as similar to Norwegians as possible. On this question, which concerns the integration of immigrants, about half disagree, while a agree. The same applies to the question of how easy or difficult it should be for asylum seekers and refugees to obtain residence in Norway. Here, about half answer that they believe access to residence should remain as it is today. The shares who believe it should be easier and more difficult are roughly equal—18 and 19 percent, respectively.

The patterns we see in the survey are largely stable from previous surveys and are only subject to limited change from one year to the next. Changes over time are primarily in a more positive/liberal direction.

We furthermore see that contact with immigrants continues to increase. A large majority have contact with immigrants in one or more arena. Those in contact with immigrants in most cases report to have mainly positive experiences with the contact.

As in previous surveys, we see that attitudes towards immigrants and immigration vary according to the respondents' background characteristics. Many of these factors are fairly consistent across the surveys: women, younger people, and students tend to be more positive than men, the elderly, and those on welfare or retirees. We see the clearest correlations between attitudes and the degree of contact with immigrants and the level of education of the respondents. These characteristics seem to underlie some of the other differences we see among respondents when comparing attitudes according to characteristics. People who live in urban areas often have more positive attitudes than those who live in rural areas. However, in this year's survey, we see that people in urban areas are somewhat more likely to agree that most immigrants are a source of insecurity than we have seen previously.

A new background characteristic included in the analysis in this year's survey, is the respondents' income. Higher income appears to be associated with more positive attitudes to some of the statements in the survey. However, some of these differences seems to be related to the respondents' economic activity status and different levels of education between income groups.

The gross sample for this survey is drawn to provide, as far as possible, a statistically representative sample of the target population. Due to non-responses, biases may arise in the net sample. This is compensated for by using drop-out weights based on gender, age, and education.

Chapter 2 provides a more detailed description of the data. In Chapter 3, we look at some events and development trends in society that might influence attitudes towards immigrants and immigration in this year's survey. Chapter 4 presents the main results from the survey, with an emphasis on the long-term changes that have occurred in the period from 2002 to 2024. In chapter

5 the development of the last year is discussed, with focus on those changes that are statistically significant. In chapter 6, we take a closer look at attitudes by background characteristics of the respondents. Here we look at both bivariate and multivariate relations.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	8
2. Datagrunnlaget	9
2.1. Bruttoutvalg og frafall	9
2.2. Nettoutvalget.....	10
2.3. Vekting.....	12
3. Bakgrunn: mulige årsaker til holdningsendringer	14
3.1. Nyhetsbilde og temaer i det offentlige ordskiftet	14
3.2. Antall innvandringer og innvandrere	16
3.3. Økonomiske konjunkturer	17
3.4. Kontakt med innvandrere.....	19
3.5. Generasjonsskiller og økende utdanningsnivå.....	19
4. Hovedresultater	22
4.1. Spørsmål 1: Seks påstander om innvandrere i Norge	22
4.2. Spørsmål 2: Eget forhold til innvandrere i fire forskjellige scenarier.....	30
4.3. Spørsmål 3: Flyktninger og asylsøkeres adgang til opphold i Norge	32
4.4. Spørsmål 4: Personlig kontakt med innvandrere	33
4.5. Spørsmål 5: Holdning til arbeidsinnvandring.....	44
5. Hvilke endringer fra 2023 til 2024 er statistisk signifikante	46
6. Holdninger etter bakgrunnskjenne­tegn	50
6.1. Kjønn.....	51
6.2. Alder.....	53
6.3. Utdanningsnivå	56
6.4. Antall arenaer for kontakt med innvandrere	58
6.5. Andre mål for kontakt med innvandrere.....	61
6.6. Bostedsstrøk.....	64
6.7. Landsdel	66
6.8. Økonomisk hovedaktivitet	67
6.9. Inntekt.....	68
6.10. Innvandrere og deres norskfødte barn	71
Referanser	73
Vedlegg A: Spørreskjema	77
Vedlegg B: Holdninger etter bakgrunnskjenne­tegn	81
Vedlegg C: Regresjonsanalyse	115
Figurregister	117
Tabellregister	119

1. Innledning

Formålet med denne rapporten er å gi en oversikt over holdninger som gjelder innvandrere og innvandring. Rapporten presenterer resultatene fra Statistisk sentralbyrås (SSBs) årlige undersøkelse av befolkningens holdninger til innvandrere og innvandring for 2024.

Spørsmålene inngår i SSBs reise- og samfunnsundersøkelsens første kvartal. Feltarbeidet for intervjuene fant sted i januar og februar 2024. Spørsmålene som stilles berører ulike sider ved innvandrernes bidrag til samfunnet, hvordan innvandrene oppfattes og graden av kontakt med dem. Et par av spørsmålene har røtter tilbake til 1993, da SSB innledet sin årlige kartlegging av holdninger til innvandrere og innvandring etter ønske fra det daværende Kommunal- og arbeidsdepartementet. Det gjelder for eksempel spørsmålet om likebehandling av innvandrere på arbeidsmarkedet og om flyktningers adgang til Norge. Da den nye arbeidsinnvandringen skjøt fart etter utvidelsene av EU i 2004 og 2007, ble et spørsmål om arbeidsinnvandring tatt inn i 2009.

De fleste spørsmålene som benyttes, ble første gang stilt i 2002 eller 2003. Vedlegg A i rapporten gjengir den nøyaktige ordlyden i spørsmålene og svaralternativene. Vedlegg B viser hvordan holdningsvariablene varierer etter diverse bakgrunnsfaktorer som kjønn, alder, utdanningsnivå, bosted, kontakt med innvandrere osv. Vedlegg C gjengir resultater fra multivariate analyser (OLS) av sammenhengen mellom holdningsindikatorerne og de enkelte bakgrunnsfaktorene.

2. Datagrunnlaget

Datainnsamlingen for årets undersøkelse fant sted i perioden 2. januar-9. februar 2024, det vil si i løpet av seks uker. Undersøkelsen ble gjennomført som telefonintervju (CATI), som en del av reise- og samfunnsundersøkelsen, første kvartal. Andre tema i undersøkelsen var ferier, reiser med overnatting, vedfyring hjemme og i fritidsbolig og spørsmål om bruk av tobakk. Spørsmålene om holdninger til innvandrere og innvandring kom omtrent i tredje fjerdedel av intervjuet, og gjennomsnittlig intervjuetid for hele undersøkelsen var på 14 minutter.

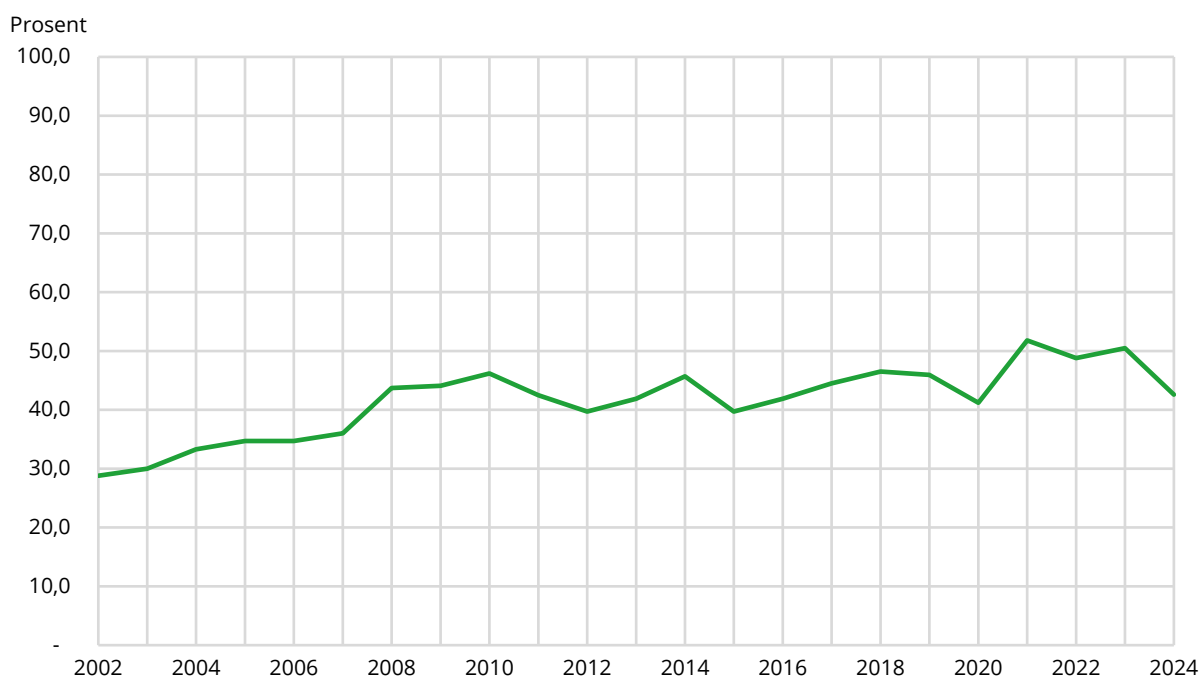
Dette er andre gang spørsmålene om holdninger til innvandrere og innvandring blir stilt i reise- og samfunnsundersøkelsens første kvartal. Tidligere har de vært en del av undersøkelsen i tredje kvartal, da datainnsamlingen foregikk på sommeren (juli/august). Fordi svarprosenten i tredje kvartal har vært lav, har spørsmålene om holdninger til innvandrere og innvandring blitt flyttet til første kvartal. Dette ble gjort for å prøve å øke svarprosenten. Ved datainnsamlingen i 2023 ble det imidlertid ikke høyere svarprosent enn tidligere, men den er høyere ved årets undersøkelse. De viktigste grunnene til dette er at hovedutsendingen av undersøkelsen ble gjort via Altinn i stedet for vanlig e-post. Dessuten har intervjutiden blitt kortet ned.

2.1. Bruttoutvalg og frafall

I alt ble 2 000 personer i alderen 16-79 år trukket ut for intervju. Seks av disse har ikke vært bosatt i Norge på over seks måneder, og regnes derfor som avganger. Det inngikk dermed 1 994 personer i bruttoutvalget som potensielle respondenter. Av disse ble det oppnådd intervju med 1 143 personer. I årets undersøkelse var frafallet på 851 personer, som utgjør 42,6 prosent av bruttoutvalget. Dette er et relativt lite frafall sammenlignet med tidligere. Også i 2020, det første året av koronapandemien, var det lite frafall.

Figur 2.1 viser hvordan frafallet har økt i perioden fra 2002 til 2024. Særlig fra 2002 til 2008 var det en bratt stigning i frafallet, og på grunn av dette ble det innført vektorer i 2010. Mer om dette i avsnitt 2.3.

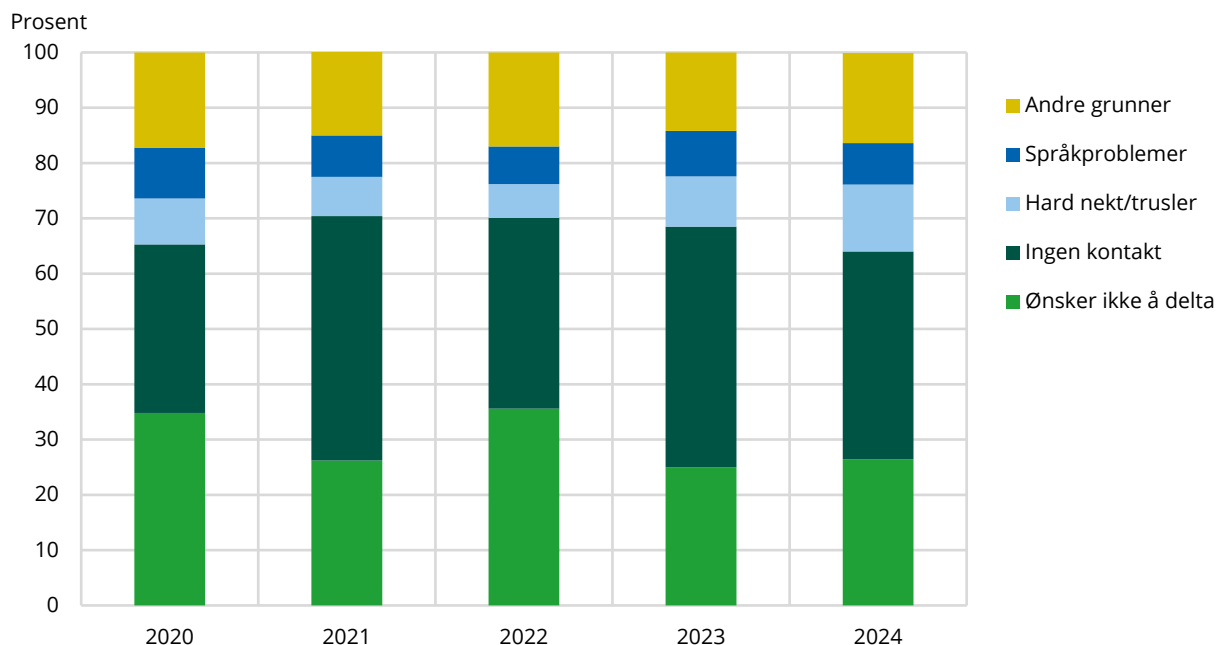
Figur 2.1 Frafallsprosent etter år, 2002-2024

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Reise- og samfunnsundersøkelsen 2002-2024

Intervjuerne som samler inn data til undersøkelsen registrerer opplysninger om årsaker til frafall. De vanligste frafallsgrunnene, jf. figur 2.2, er at man ikke har fått kontakt med respondentene (37,6 prosent) eller at de ikke ønsker å svare (26,4 prosent). For 2024 ser vi at andelen som representerer dem som man ikke har fått kontakt med er noe mindre enn de foregående årene, bortsett fra 2020. Til forskjell fra tidligere, ble det det i år sendt ut en SMS-påminnelse om at vi ønsket svar fra flere i aldersgruppen under 45 år. Dette kan ha ført til både bedre svarprosent og at skjevheten i utvalget har blitt redusert.

Figur 2.2 Årsaker til frafall, 2020-2024. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Reise- og samfunnsundersøkelsen 2020-2024

2.2. Nettoutvalget

Bruttoutvalget er blitt trukket i henhold til SSBs utvalgsplan. Det skal så langt som mulig utgjøre et statistisk representativt utvalg av målpopulasjonen, som er bosatte personer i alderen 16-79 år. Hvis frafallet er skjevt, altså at det er større frafall i noen identifiserbare grupper enn i andre, reduseres følgelig representativiteten til dem som har latt seg intervjue (nettoutvalget). Dette justeres ved hjelp av vekter.

I tabell 2.1 ser vi hvordan brutto- og nettoutvalget samt frafallet fordeler seg på kjønn, alder, landsdel, innvandringskategori og utdanningsnivå. Ideelt sett skal nettoutvalget ligne mest mulig på bruttoutvalget. Bruken av vekter for å kompensere for frafallet blir beskrevet nærmere i avsnitt 2.3.

Tabell 2.1 Fordeling av kjønn, alder, landsdel, innvandringskategori og utdanningsnivå i undersøkelsens bruttoutvalg, nettoutvalg (uvektet og vektet), frafall og frafallsprosent. 2024. Prosent

	Bruttoutvalget	Nettoutvalg ikke vektet	Andeler i frafallsgruppen	Andeler i hver gruppe som har frafall	Vektet nettoutvalg
Alle	100,0 (N=1 994)	100,0 (N=1 143)	100,0 (N=851)		100,0 (N=1 143)
Kjønn					
Mann	50,9	53,1	47,8	40,1	50,7
Kvinne	49,1	46,9	52,2	45,3	49,3
Alder					
16-24 år	13,6	12,3	15,3	48,0	14,3
25-44 år	35,3	32,5	38,9	47,1	35,0
45-66 år	36,0	39,6	31,0	36,8	35,9
67-79 år	15,2	15,5	14,8	41,6	14,8
Landsdel					
Oslo og Viken	37,7	38,3	36,9	41,8	38,7
Innlandet	7,2	6,9	7,5	44,8	7,0
Agder og Sør-Østlandet	12,7	12,4	13,0	43,9	12,4
Vestlandet	25,1	25,5	24,6	41,8	25,2
Trøndelag	9,0	8,4	9,8	46,4	8,2
Nord-Norge	8,4	8,5	8,2	41,9	8,4
Personer med innvandrerbakgrunn					
Fra EU/EFTA etc.	6,8	4,9	9,3	58,5	5,4
Fra Afrika, Asia etc.	11,4	7,8	16,3	61,0	8,8
Øvrige befolkning	81,8	87,3	74,4	38,8	85,8
Utdanningsnivå					
Grunnskole eller lavere	21,6	17,1	27,7	54,8	21,7
Videregående skole	37,2	38,2	35,8	41,1	37,2
Universitet/høgskole	34,5	41,6	25,0	31,0	34,5
Uoppgitt/ukjent	6,7	3,1	11,4	72,9	6,5

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Reise- og samfunnsundersøkelsen 2024, 1. kvartal

Det uvektede nettoutvalget har en liten skjevhet i fordelingen på kjønn, da det er 2,3 prosent flere menn enn kvinner som svarer.

Når vi ser på aldersfordelingen i nettoutvalget, finner vi at de yngste aldersgruppene – 16-24 år og 25-44 år – er noe underrepresentert, med henholdsvis 1,3 og 2,7 prosentpoeng. Denne underrepresentasjonen er imidlertid mindre enn tidligere, som kan forklares av at det ved årets undersøkelse ble sendt ut sms-påminnelse i et forsøk på å få flere svar fra personer under 45 år. Aldersgruppene 45- 66 år er noe overrepresentert, med 3,7 prosent, mens fordelingen i gruppen 67-79 år er ganske lik bruttoutvalget.

Det er skjevheter i det uvektede nettoutvalget også når vi ser på utdanningsnivå. Særlig er det de som har grunnskole eller lavere som høyeste fullførte utdanning som er underrepresentert, med 4,6 prosentpoeng mindre andel enn i bruttoutvalget. Også de med uoppgitt utdanning er underrepresentert sammenlignet med bruttoutvalget (3,5 prosentpoeng). De som har videregående skole som høyeste fullførte utdanningsnivå er litt overrepresentert i nettoutvalget, med 1 prosentpoeng. Personer som har kort eller lang universitets- eller høyskoleutdanning er mest overrepresentert, med 7,1 prosentpoeng større andel i det uvektede nettoutvalget sammenlignet med bruttoutvalget.

Det er svært små forskjeller i fordelingen på landsdeler når vi sammenligner brutto- og netto-utvalget.

Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldre er ofte underrepresentert i utvalgsundersøkelser som denne. Både de som har innvandrerbakgrunn fra EU/EFTA etc. og Afrika, Asia etc. er noe underrepresentert, med henholdsvis 1,9 og 3,6 prosentpoeng. Den øvrige befolkningen, altså de

som ikke har innvandrerbakgrunn, er i år overrepresentert med 5,5 prosentpoeng sammenlignet med bruttoutvalget.

Den fjerde kolonnen i tabell 2.1 viser hvor stort frafallet er i de ulike kategoriene. I år er frafallet i hele utvalget på 42,6 prosent, og vi ser at noen av gruppene har et langt større frafall enn dette. Dette kan sees i sammenheng med hvilke grupper som er underrepresentert i nettoutvalget. Størst frafallsprosent finner vi blant personer med innvandrerbakgrunn fra EU/EFTA etc. og fra Afrika, Asia etc., der henholdsvis 58,5 og 61 prosent har latt være å svare. Andre grupper med stort frafall er de med grunnskole eller lavere utdanning (54,8 prosent), og særlig de med uoppgitt/ukjent utdanning (72,9 prosent).

2.3. Vekting

På grunn av skjevhetene vi får i nettoutvalget (de som ble intervjuet) sammenlignet med bruttoutvalget (det representative uttrekket), benytter vi vekter for å fordele betydningen av svarene som den enkelte respondenten gir med tanke på om de tilhører grupper som er over- eller underrepresentert i nettoutvalget. Kjønn, alder og utdanningsnivå inngår i konstruksjonen av disse vektene.

Fra 2002 til 2009 ble resultatene av undersøkelsen rapportert uvektet, da frafallet var lavere og underrepresentasjonen i enkelte grupper, som blant dem med lav utdanning, var mindre. Vektene ble innført i 2010, og fra 2010 til 2015 inngikk bare utdanningsnivå i vektirutinen. Fra og med 2016 er også alder og kjønn brukt for å beregne vektene.

Hvert individ i nettoutvalget er tilordnet en vekt som modifierer enhetens innflytelse på helheten. Underrepresenterte enheter (for eksempel lavt utdannede) «vektes opp» med en frafallsvekt større enn 1, mens overrepresenterte enheter (som høyt utdannede) «vektes ned» med en frafallsvekt mindre enn 1.

Etter vekting ser vi at de fleste skjevhetene er blitt redusert, og fordelingen i nettoutvalget blir mer lik fordelingen i bruttoutvalget, noe høyre kolonne i tabell 2.1 viser.

Som et resultat av vektingen har menn gått fra å være overrepresentert til å være bare litt underrepresentert (0,2 prosentpoeng) i det vektete nettoutvalget. Samtidig har kvinner gått fra å være underrepresentert til litt overrepresentert (0,2 prosentpoeng). Dermed er det en likere fordeling mellom kjønnene i det vektete nettoutvalget.

Også aldersgruppene har fått en jevnere fordeling sammenlignet med bruttoutvalget. Det er størst avvik for den yngste aldersgruppen, som har gått fra å være underrepresentert med 1,3 prosentpoeng, til noe overrepresentert (0,7 prosentpoeng) i det vektete nettoutvalget. Den største skjevheten i det uvektede nettoutvalget var i aldersgruppen 25-44 år, med 2,7 prosentpoeng. Denne har blitt justert, slik at gruppen nå er nokså likt representert i det vektete nettoutvalget som i bruttoutvalget.

I tillegg til at kjønn og alder blir brukt i vektirutinen, er det også blitt justert for utdanningsnivå. Vi ser at fordelingen på utdanningsnivå er blitt mye likere bruttoutvalget i det vektete nettoutvalget. Personer med grunnskoleutdanning var underrepresentert i det uvektede nettoutvalget, med 4,6 prosentpoeng, og avviket mellom bruttoutvalg og vektet nettoutvalg er på kun 0,1 prosentpoeng. Også de som har uoppgitt utdanning er likt representert i det vektete nettoutvalget som i bruttoutvalget. Samtidig er de med høyere utdanning blitt vektet ned, og har gått fra å være ganske mye overrepresentert til å ha lik representasjon som i bruttoutvalget.

Fordelingen mellom landsdeler var ganske lik i bruttoutvalg og uvektet nettoutvalg. Landsdel er ikke brukt som en kalibreringsvariabel i vekteopplegget, og innføring av frafallsvekter har heller ikke bidratt til å justere fordelingen av landsdelenes representasjon i utvalget i særlig grad.

Selv om heller ikke innvandringskategori inngår i vekterutinen, er fordelingen likevel noe påvirket. Dette skyldes at både alder og utdanningsnivå er blitt brukt i kalibreringen av vekter. Kategorien lav eller uoppgitt utdanning samt aldersgruppen 25-44 år vektes opp på grunn av frafall i disse gruppene. I innvandrerbefolkningen, særlig blant dem som kommer fra Afrika, Asia etc., er det mange som befinner seg i disse to kategoriene. Dermed får de større vekter, og en større representasjon i det vektete nettoutvalget. Underrepresentasjonen av personer med innvandringsbakgrunn både fra EU etc. og Afrika, Asia etc. er blitt redusert, samtidig med at overrepresentasjonen av den øvrige befolkningen er blitt noe nedjustert. Personer med innvandrerbakgrunn er likevel fremdeles underrepresentert.

Med noen få unntak er nettoutvalget blitt mer likt bruttoutvalget med hensyn til de kjennemerkene vi kontrollerer for. Noen av kildene til systematiske skjevheter i materialet, som følge av selektivt frafall, er blitt redusert som resultat av vektingen. Resultatene som presenteres i rapporten er vektet med frafallsvektene, men det kan likevel forekomme skjevheter.

Selektivitet i frafallet kan sannsynligvis ha sammenheng med de svarene som blir gitt. Det kan tenkes at de som nekter å delta, eller de som vi ikke har fått kontakt med, kan ha holdninger som skiller seg fra dem som velger å svare i undersøkelsen selv om de har samme bakgrunnskjennemerker, som alder, kjønn og utdanningsnivå.

3. Bakgrunn: mulige årsaker til holdningsendringer

Resultatene fra undersøkelsen framstår ulikt etter hvilket tidsperspektiv vi ser de i sammenheng med: de siste årene eller hele tidsperioden den har vært utført i under ett. Mens det til dels er betydelige variasjoner fra år til år i svarene på undersøkelsen, er tendensen over tid at holdningene til innvandrere og innvandring blir gradvis mer positive. Når vi skal vurdere hvilke forhold som kan bidra til å forme holdningene, vil det derfor være viktig å skille mellom forhold som kan forklare forskjellene på årlig basis og forhold som først og fremst kan ha innflytelse på holdninger på lengre sikt og som kan forklare holdningsendringer over tid.

I dette kapitlet skal vi begynne med å se på noen av de førstnevnte forholdene, det vil si slike som det er sannsynlig spiller en rolle i å forme holdningene på kort sikt. Dette inkluderer begivenheter og trekk ved den offentlige debatten i og før perioden undersøkelsen ble gjennomført, økonomiske konjunkturer og antallet innvandrere og flyktninger som har kommet til Norge den siste tiden. Vi skal deretter peke på mer strukturelle utviklingstrekk som kan forklare langsiktige tendenser, slik som økende kontakt med innvandrere og endringer i sammensetning av generasjoner og utdanningsnivå i befolkningen.

3.1. Nyhetsbilde og temaer i det offentlige ordskiftet

Blant de mest åpenbare forholdene som kan påvirke svarene i undersøkelsen er nyhetsbildet og den offentlige debatten om innvandrere og innvandring i perioden fram til og med da undersøkelsen ble gjennomført. Forskning på sammenhengen mellom framstillingen av innvandrere i mediene og holdninger til innvandrere mener å kunne påvise en sammenheng i den forstand at negativ framstilling av innvandrere synes å forårsake tilsvarende negative holdninger (Eberl et al., 2018).

Vi har derfor sett på hvilke temaer og saker som var i mediene i og i forkant av intervjuperioden (2.1-9.2.2024). I gjennomgangen har vi kun tatt utgangspunkt i et utvalg av de største riksdekkende mediene (NRK, Aftenposten, VG, Dagbladet, Nettavisen og TV2) og saker som omhandler innvandrere i og innvandring til og fra Norge.² Når vi her gjengir noen hovedtemaer i sakene i disse mediene, er vi klar over at medievanene har vært i endring i løpet av de siste tiårene. Færre leser i dag aviser, særlig i papirformat, men også på nett. Sosiale medier har samtidig fått større betydning som nyhetsformidlere (Østhus & Evensen, 2024). Når vi likevel velger å ta utgangspunkt i saker fra «tradisjonelle» medier er dette fordi vi antar at sakene i disse mediene likevel når mange, både direkte og indirekte, og bidrar til å forme dagsorden på en avgjørende måte.

Det er vanskelig å peke på et entydig mønster i framstillingen av innvandrere og innvandringen i og før intervjuperioden. Dekningen varierer en hel del, både med hensyn til både tematikk og vinkling, ettersom hvilke grupper som nevnes. Vi ser likevel noen grunntemaer i sakene som har vært framme i media.

Tvangsekteskap, æreskriminalitet og sosial kontroll

Et av disse temaene er ulike former for æresrelatert vold og tvang. Den 24. januar sendte NRK første del i en dokumentarserie om æresrelatert kriminalitet ved navn «ære» (NRK, 2024b). En offentlig debatt om tvangsekteskap og æresrelaterte drap fulgte i kjølvannet av denne dokumentaren. I løpet av de etterfølgende to ukene publiserte NRK i alt fire ytterligere deler av dokumentaren.

² I innsamlingen av relevante nyhetssaker har vi søkt etter saker som har inneholdt ulike variasjoner av ord med stammen «innvandr-». Som en hovedregel har saker om utenlandske forhold blitt luket ut.

I tiden før sendingen av denne dokumentarserien pågikk det dessuten en mer generell debatt om vold i familiesammenhenger i Nettavisen, og da særskilt partnerdrap. Denne sprang i sin tur ut fra en sending i programmet «Debatten» 9. januar om voldsalarmer (NRK, 2024a). I den etterfølgende diskusjonen var det et sentralt poeng at innvandrere fra såkalte «ikke-vestlige» land var overrepresentert i statistikken som gjerningspersoner for denne type drap (Amundsen, 2024; Fosse, 2024; Manouchehri, 2024).

I begynnelsen av februar publiserte NRK to artikler om norsk-somaliske barn som ble etterlatt på koranskoler i utlandet mot sin vilje. Ved siden av konkrete eksempler, tok artiklene hovedsakelig for seg vanskelighetene norske myndigheter har i plukke opp og motarbeide denne typen praksis (Yusuf & Strand, 2024; Yusuf et al., 2024).

Et fellestrekk ved disse sakene var at fenomenene, det være seg æresrelatert kriminalitet, partnervold eller bortføringer av barn til koranskoler, først og fremst ble knyttet til kulturelle og/eller religiøse forhold i spesifikke innvandrergreper. De ble derfor i stor grad satt i sammenheng med utfordringer med integreringen av disse gruppene.

Ukrainske flyktninger i Norge

Ankomsten og bosettingen av ukrainere var et annet tema for en del nyhetssaker og diskusjon i mediene i intervjuperioden. Etter fullskalainvasjonen av Ukraina i februar 2022 har det kommet om lag 35 000 personer for å søke kollektiv beskyttelse hvert år. Mens det i løpet av den første tiden synes å ha vært stor sympati og positivitet, er det tegn på det at etter hvert har utviklet seg en mer kritisk holdning (se neste delkapittel). Slike bekymringer ser vi i noen av mediasakene, blant annet rundt kapasiteten til kommunene til å bosette og integrere ukrainerne som har fått midlertidig opphold i Norge. Av andre negative følger som ble pekt på var den sterke økningen i leie- og boligpriser i flere norske byer (Kolseth et al., 2024; Magnus, 2024).

Også antallet ukrainere som søker beskyttelse i Norge var et tema i samfunnsdebatten i perioden. I sammenheng med diskusjonen om kostnadene for mottak og integrering av ukrainske flyktninger ble de høye ankomsttallene til Norge relativt til naboland i Norden trukket fram (Lydersen, 2024). Den 29. januar foreslo regjeringen innstramninger i vilkårene for ukrainske flyktninger, blant annet for å motta visse ytelser. Tiltakene ble eksplisitt satt i sammenheng med antallet ukrainere som søker beskyttelse og et forsøk på å holde dette på et «bærekraftig» nivå (Olsen & Murray, 2024).

Gjeng- og ungdomskriminalitet

Både i forkant av og i løpet av intervjuperioden var det flere store oppslag i media om gjengrelatert kriminalitet og vold i Sverige. Året før var preget av bombeattentat, drap og skyteepisoder som involverte svenske gjengmedlemmer, familiemedlemmer av disse og utenforstående, både i og utenfor Sverige. Disse sakene fikk bred internasjonal oppmerksomhet. I norske medier ble muligheten diskutert for om gjengkriminaliteten skulle eller allerede var i ferd med å spre seg til Norge.

Som en forlengelse av dette så man flere nyhetssaker i intervjuperioden om barne- og ungdomskriminalitet i Norge (Gudbrands, 2024; Stokke, 2024). Kriminaliteten ble knyttet til hendelsene i Sverige, men også til utenforskap og oppvekstvilkår blant innvandrergreper i Norge.

Oppmerksomheten rundt gjengvolden i Sverige og frykten for spredning av denne typen kriminalitet til Norge har et potensiale til å påvirke oppfatningen rundt relasjonene mellom innvandring, kriminalitet og utrygghet. Undersøkelser som har sett på oppfatningen av hvorvidt mer innvandring fører til mer kriminalitet mener å se en klar endring i synet på innvandring fra Sverige (Brekke et al., 2024). I vår undersøkelse har vi et eget spørsmål om innvandrere som kilde til utrygghet, som vi skal komme tilbake til i gjennomgangen av resultatene i kapittel 4 og 6.

Diskriminering og hverdagsrasisme

Ved siden av saker som fokuserer på problematiske aspekter ved innvandring og innvandrere, er det også mediedekning som omhandler utfordringer sett fra innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldres eget perspektiv. Dette kan være opplevelse av diskriminering, eksempelvis i arbeidslivet eller politikken, og hverdagsrasisme.

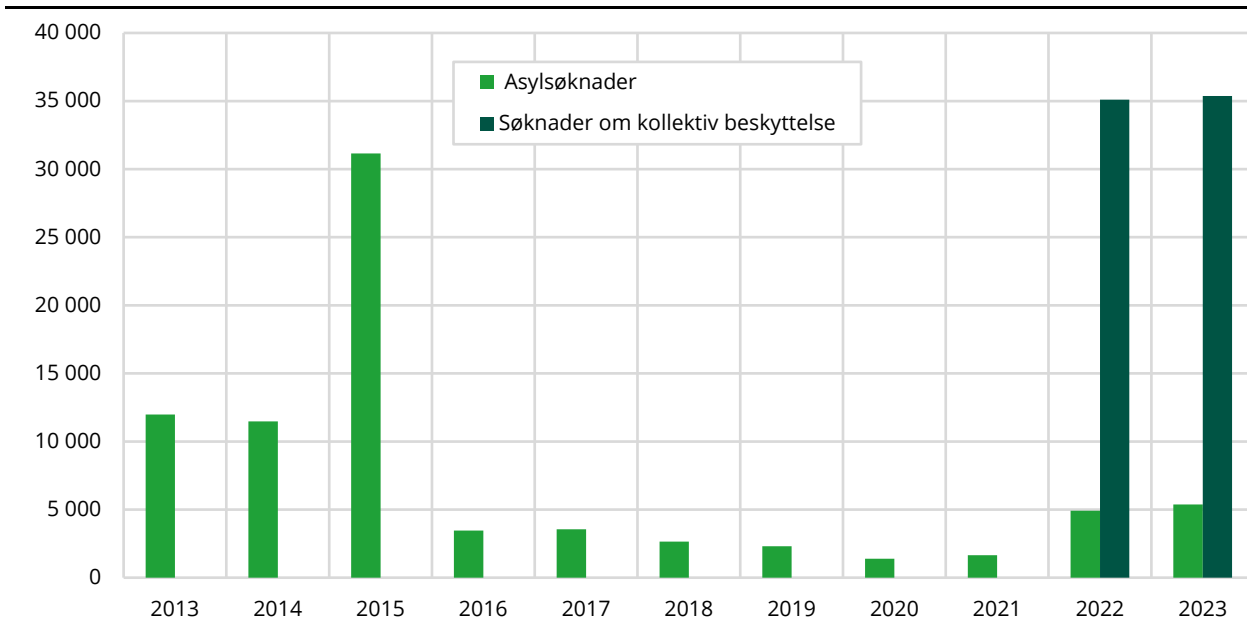
I noen tilfeller kom dette til uttrykk i debattinnlegg og kronikker skrevet av personer med innvandrerbakgrunn selv (Parabaran, 2024), andre ganger gjennom nyhetsartikler (Johansen & Budalen, 2024). Det offentlige ordsiftet om emnet kan ses som en fortsettelse av samfunnsdebatten om hudfarge og diskriminering satt i gang i sammenheng med Black Lives Matter-bevegelsen noen år før. Et tema for denne debatten er hvordan diskriminering påvirker sjansene til innvandrere og barn av innvandrere i samfunnet, med andre ord på det man i forskningslitteraturen ofte kaller barrierer for integrering (Barstad & Molstad, 2020).

3.2. Antall innvandring og innvandrere

Et annet forhold som kan påvirke holdningene til innvandrere er antallet innvandrere som ankommer Norge. Økt antall asylsøkere, slik man så i årene rundt midten av 2010-tallet, har tidligere vært etterfulgt av midlertidig mindre positive svar i undersøkelsen. Dette er likevel ikke noe entydig mønster: i sammenheng med at om lag 35 000 ukrainere søkte om kollektiv beskyttelse i 2022 så vi i stedet en fortsettelse av den mer langsiktige trenden mot mer positive holdninger (Strøm et al., 2023). Andre undersøkelser fant et lignende mønster, deriblant at holdningene til flyktninger ble mer positive i etterkant av den fullskala invasjonen av Ukraina i februar 2022 (Brekke & Fladmoe, 2022, 2023).

Som vi kan se fra figur 3.1, som viser antall søknader om asyl og kollektiv beskyttelse i løpet av de siste ti årene, var det også i 2023 litt over 35 000 søknader om kollektiv beskyttelse. Som vi skal se i gjennomgangen av resultatene fra årets undersøkelse, er svarene i denne omgang noe mindre positive sammenlignet fjorårets undersøkelse. En mulig tolkning er at dette reflekterer økende fokus på mer problematiske sider ved tilstrømningen av ukrainere til landet. I gjennomgangen av mediedekningen i intervjuperioden så vi at debatten om ukrainere først og fremst omhandlet utfordringer knyttet til antallet ukrainere som ankom landet og med integreringen av dem som allerede har kommet.

En annen måte å tolke de mindre positive holdningene sammenlignet med året før på er å anse svarene fra 2023-undersøkelsen som et uttrykk for sympati med Ukraina og ukrainske flyktninger. Svarene i fjorårets undersøkelse er dermed muligens «unormalt» positive i den forstand at de ikke reflekterer noen varig endring i holdninger til innvandrere og innvandring. Noe mindre positive svar i årets undersøkelse kan derfor være et uttrykk for «normalisering» etter et dramatisk år.

Figur 3.1 Antall søknader om asyl og kollektiv beskyttelse, 2013-2023

Kilde: Utlendingsdirektoratet

Også antallet innvandrere bosatt i landet kan tenkes å ha innflytelse på holdningene til innvandrere og innvandring. I løpet av perioden undersøkelsen har vært gjennomført har andelen innvandrere i befolkningen økt. Da undersøkelsen i dagens form startet, i 2002, utgjorde innvandrere 6 prosent av befolkningen. Ved starten av 2024 hadde denne andelen steget til 17 prosent.

Flere innvandrere i det norske samfunnet kan både tenkes å føre til mer negative og mer positive holdninger. Opplevs innvandrere som potensielle konkurrenter i arbeidslivet og om velferdsgoder, kan størrelsen på disse gruppene være avgjørende for holdningen til dem (Quillian, 1995). På en annen side betyr flere innvandrere at flere i prinsippet omgås innvandrere i dagliglivet. Ganske riktig synes dette å være en tendens over tid til at flere oppgir å ha kontakt med innvandrere (se delkapittel 4.4). Som vi skal komme tilbake til nedenfor virker kontakt med innvandrere som å henge nært sammen med mer positive holdninger.

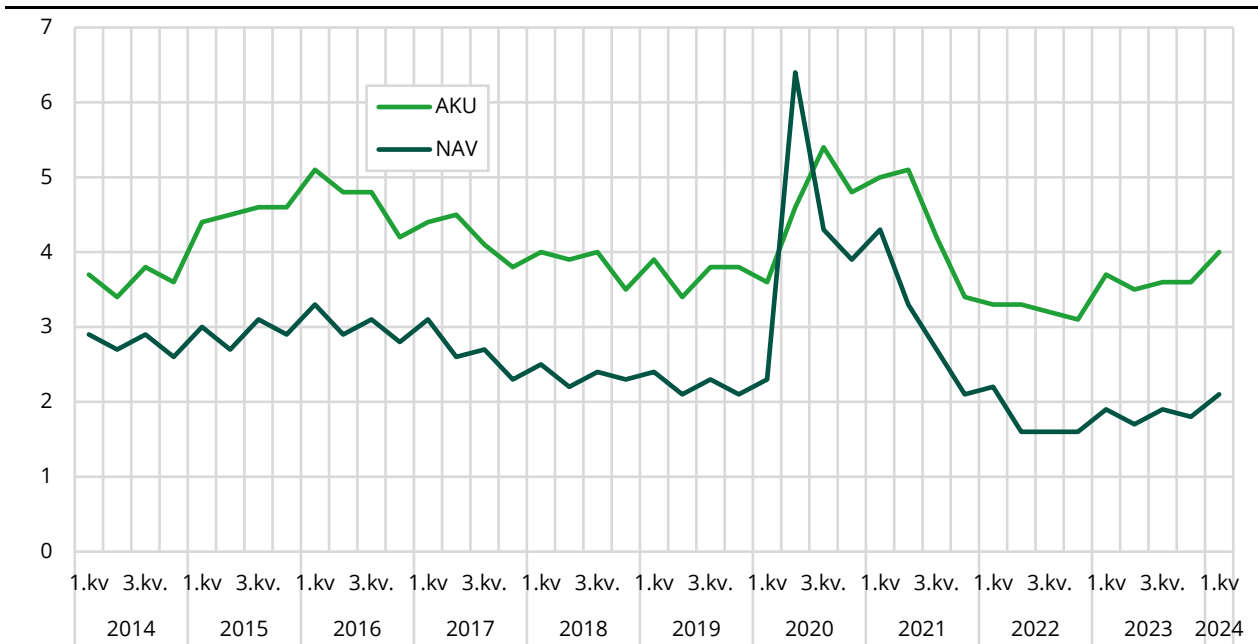
3.3. Økonomiske konjunkturer

Økonomiske konjunkturer og arbeidsledighet er blant forholdene som ofte blir trukket fram som en mulig forklaring for kortsiktige endringer i holdninger til innvandrere og innvandrere. Andre studier mener å kunne se at negative holdninger henger sammen med arbeidsledighet (Finseraas et al., 2016), særlig i krisetider (van Setten et al., 2017). Disse mønstrene har blitt forklart som å være et uttrykk for at grupper som arbeidsledige, lavt utdannede yrkesgrupper og/eller mottakere av trygd opplever å konkurrere med innvandrere om arbeidsplasser og mottak av offentlige midler.

I tidligere års undersøkelser har vi da også sett at respondentenes økonomiske hovedaktivitet, det vil si hvorvidt de er i inntektsgivende arbeid, studenter eller trygde-/pensjonsmottakere, synes å ha betydning for hvor positivt de svarer. Personer som er trygde- eller pensjonsmottakere, blant annet arbeidsledige, har tendert til å svare gjennomgående mindre positivt enn personer som er inntektsgivende arbeid og særlig studenter.

De siste årene har vært preget av flere hendelser og utviklinger som har påvirket økonomien negativt. Som tallene fra SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU) og fra NAV (figur 3.2) viser, var det en midlertidig økning i arbeidsledigheten samtidig med utbruddet av korona-pandemien. Som figur 3.3 viser har imidlertid andelen sysselsatte holdt seg relativt stabil i perioden og faktisk økt noe siden begynnelsen av 2021.

Figur 3.2 Andel arbeidsledige i alderen 15-74 år, 2014-2024, Kvartalsvis³

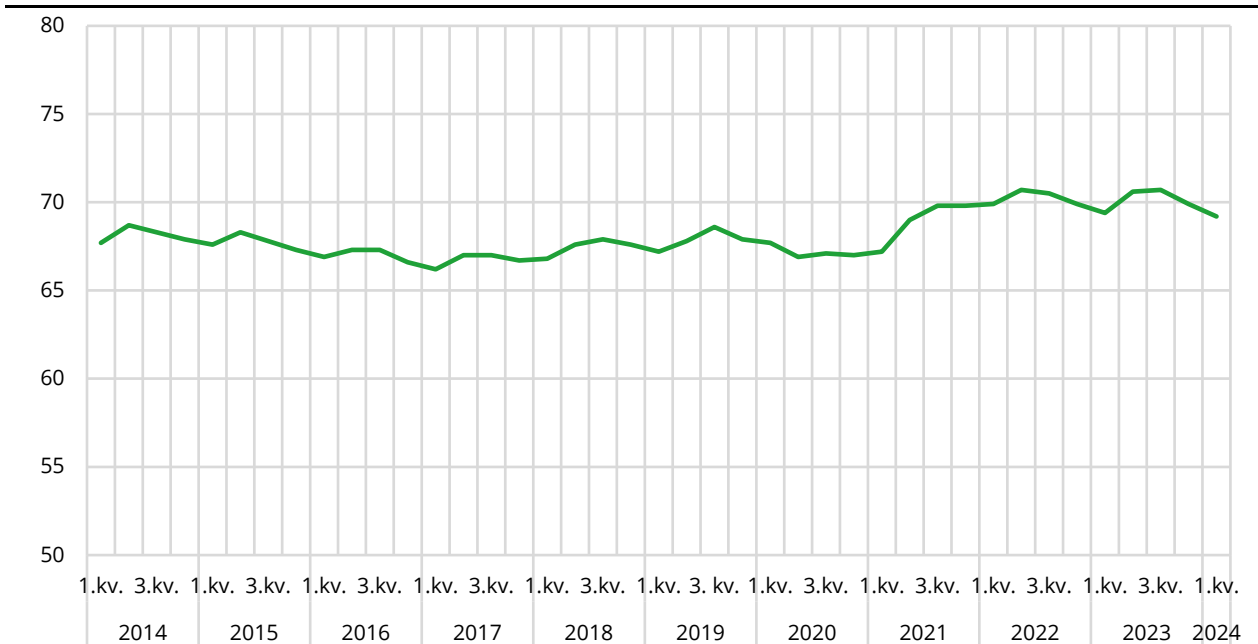

Kilde: SSB, Statistikkbanken, tabell 08518 (AKU). NAV (2024), tabell 7

En annen utvikling som kan ha påvirket respondentenes privatøkonomi negativt er den store prisstigningen de siste årene (Økland & Sandstå, 2024). En skulle kanskje derfor forvente noe mindre positive holdninger i denne perioden sammenlignet med tidligere år.

Vi har imidlertid ikke sett tegn til noen generell mindre positivitet til innvandrere i undersøkelsene som er blitt gjennomført i løpet av koronapandemien og tiden etter. Dette i kontrast med tidligere utgaver av undersøkelsen som ble gjennomført i sammenheng med andre kriser, slik som under finanskrisen mot slutten av 2000-tallet (Blom, 2009).

Figur 3.3 Andel sysselsatte i alderen 15-74 år, 2014-2024 AKU, kvartalsvis

Kilde: SSBs arbeidskraftsundersøkelse

³ For NAV-tallene vises tall for midterste måned i hvert kvartal.

3.4. Kontakt med innvandrere

Kontakt – en kilde til konflikt eller tillit?

Kontakt med innvandrere er en av kjennetegnene ved respondentene som vi i tidligere års undersøkelser har sett har hatt klareste sammenheng med holdninger til innvandrere og innvandring. Tendensen er relativt entydig: mer kontakt synes som å henge sammen med mer positive holdninger.

Årsaksforholdet mellom kontakt og holdninger er likevel ikke så enkel å redegjøre for. Fører kontakt med innvandrere til mer positive holdninger? Eller er det snarere slik at personer som er positive til innvandrere i større grad kommer i kontakt med innvandrere? Og dersom det første er tilfelle, fører da alle typer kontakt til mer positive holdninger? Eller er det kun visse typer kontakt og/eller kontakt under gitte omstendigheter som dette gjelder for?

I forskningslitteraturen kan man grovt sett skjelne to hovedhypoteser med hensyn til hvordan man ser for seg at kontakt henger sammen med holdninger til andre grupper. Den ene spår at kontakt først og fremst vil lede til økt konflikt mellom grupper (derav den såkalte *konflikthypotesen*). En forklaring fokuserer på innvirkningen mangfold har for sosiale nettverk og tilliten i lokalsamfunn. På kort sikt vil økt mangfold innebære at disse relasjonene og tilliten forvitrer, noe som potensielt sett øker konfliktnivået (Putnam, 2007). En annen forklaring på økt konfliktnivå er at selve tilstedeværelsen av andre grupper kan oppleves som truende for etablerte grupper i samfunnet. Dette vil komme til uttrykk gjennom fordommer (Blumer, 1958).

Forventningen om at mer kontakt fører til økende konflikt og fordommer står i sterk kontrast til hypotesen om at kontakt i stedet motvirker fordommer og øker tilliten mellom grupper (den såkalte *kontakthypotesen*). Den hevder at kontakt har en tendens til å motvirke negative stereotypier (Allport, 1979 [1954]). En konsekvens av dette er en forventning om at holdningene til de(n) andre gruppen(e) blir mer positive med økt kontakt.

Typen kontakt en mulig viktig faktor

Selv om man skulle akseptere hypotesen om at kontakt fører til mindre fordommer og mer tillit til andre grupper er det ikke gitt at all kontakt fungerer på denne måten. Vilklårene for kontakten kan i prinsippet spille en viktig rolle. I forskningen har man for eksempel ment å kunne påvise at kontakten bør være varig og skje mellom personer som er noenlunde likeverdige med hensyn til sosial status (Allport, 1979 [1954]; Pettigrew et al., 2011). Man mener også å kunne se at noen typer kontakt, deriblant på overfladisk nivå, fører til at negative stereotypier styrkes (Allport, 1979 [1954], s. 263-264, 268-274). Ikke all kontakt synes likevel å måtte være direkte: undersøkelser har blant annet ment å kunne påvise at kun det å vite at noen en kjenner godt omgås en person fra den andre gruppen også motvirker fordommer (Brown & Paterson, 2016).

3.5. Generasjonsskiller og økende utdanningsnivå

Aldersforskjeller i holdninger – ulik livssituasjon eller generasjonsskiller?

I resultatene av undersøkelsen har vi ofte sett klare aldersforskjeller. Personer i unge aldersgrupper har tendert til å svare mer positivt enn de i eldre aldersgrupper. Det er ikke nødvendigvis åpenbart hva dette reflekterer.

En mulighet er at det er et uttrykk for at personer i de ulike aldersgruppene er i forskjellige «faser» av livet. Mange i de yngste aldersgruppene er elever eller studenter, mens det i det eldre aldersgruppene vil være mange pensjonister. Det er naturlig å tenke seg at personer i skolegang/ studier vil møte innvandrere på andre arenaer og ha en annen type kontakt med innvandrere enn

eksempelvis pensjonister. Graden av kontakt med innvandrere og formen denne kontakten tar kan, som vi har sett, ha stor betydning for hvordan man forholder seg til innvandrere og innvandring.

Forskjellene i holdning kan også bunne i rene interesseforskjeller. Som vi var inne på ovenfor mener man i forskningslitteraturen å kunne se at grupper som opplever å konkurrere med innvandrere om ressurser eller posisjoner, slik som offentlige midler eller stillinger i arbeidslivet, er mer negative til innvandrere og innvandring. Personer i eldre aldersgrupper, som regel enten er i arbeid eller mottar trygd eller pensjon, vil oftere tendere til å være i en slik potensiell konkurransesituasjon sammenlignet med de helt yngste.

Hvis forskjellene i holdninger mellom aldersgrupper har bakgrunn i ulikheter i livssituasjonen, kan vi kanskje forvente en holdningsendring blant de yngre når de selv blir eldre og kommer inn i arbeidslivet og/eller blir trygde- og pensjonsmottakere. Mens forskjellene på individnivå viskes ut, vil forskjellene mellom aldersgruppene bestå over tid.

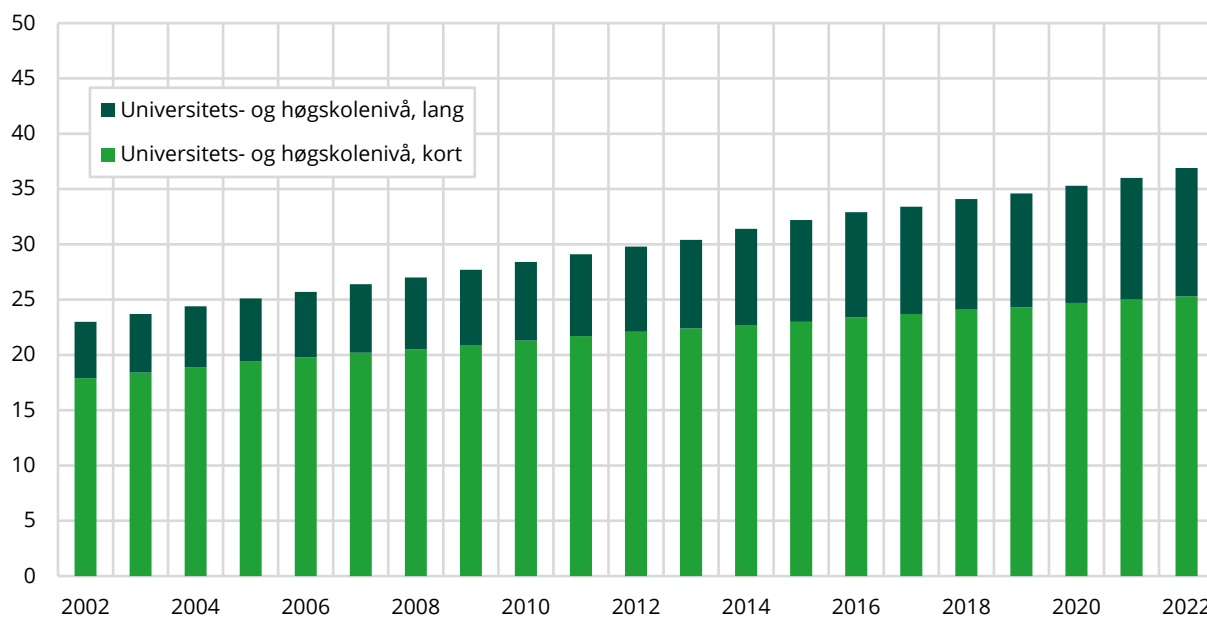
Slike stabile forskjeller i holdninger mellom aldersgrupper vil vi ikke nødvendigvis se dersom de derimot bunner i reelle generasjonsforskjeller i holdninger og verdier. Det er blant annet blitt hevdet at det eksisterer ulikheter i grunnleggende standpunkt i politiske spørsmål mellom generasjoner og at disse skyldes forskjellig sosialisering og opplevelser i begynnelsen av livet (Niemi & Hepburn, 1995). Ifølge dette perspektivet vil prosesser og begivenheter i denne «formative» delen av livet, det være seg skolegang, oppvekstvilkår eller hendelser i barndom og ung voksen alder, ha varig betydning for verdiene og holdningene til den enkelte. Disse forholdene vil potensielt kunne være annerledes avhengig av hvilken generasjon man tilhører. Aldersforskjeller i hvordan man svarer på undersøkelser vil med andre ord kunne ha bakgrunn i ulik såkalt «politisk sosialisering». I så fall vil man muligens se holdningsendringer over tid, ettersom generasjoner med forskjellige verdier og holdninger «skiftes ut» (Abramson & Inglehart, 1992).

Høyere utdanning stadig mer utbredt i befolkningen

En mulig kilde til ulikheter mellom generasjoner i holdninger og verdier er utdanningsnivå. Andre undersøkelser og studier, både i Norge (Brekke et al., 2024, s. 28-33) og internasjonalt (Hainmueller & Hiscox, 2007), har funnet en klar sammenheng mellom å ha høyere utdanning og mer positive holdninger til innvandrere og innvandring. Dette kan skyldes at høyere utdanning på en avgjørende måte former verdier og holdninger (jf. antagelsene om politisk sosialisering, se over). En annen mulighet er at personer med høyere utdanning i mindre grad opplever å stå i en konkurranse-situasjon med innvandrere. Innvandrere jobber i større grad i noen sektorer i økonomien, slik som salgs- og serviceyrker og renholds- og hjelpearbeidsrelaterte yrker, sammenlignet med befolkningen ellers. Samtidig er relativt sett færre innvandrere sysselsatt i akademiske og høyskole- og militære yrker (Pettersen, 2024). Det er dessuten også regn på segregering innenfor sektorer, i den forstand at yrkene som er mest manuelle og lavest status oftere innehas av innvandrere (Friberg & Midtbøen, 2018; Østbakken et al., 2022). En tredje mulighet er at gruppene som velger å ta høyere utdanning er grupper som i utgangspunktet tenderer til å ha positive holdninger (Lancee & Sarrasin, 2015).

Som vi kan se fra figur 3.4 har utdanningsnivået i befolkningen økt i løpet av perioden undersøkelsen har blitt gjennomført. Både andelen personer med lengre og kortere universitets- eller høyskoleutdanning har gått opp siden begynnelsen av 2000-tallet, fra henholdsvis 5 og 18 prosent til 12 og 25 prosent. Personer med høyere utdanning utgjorde i 2022 til sammen 37 prosent av den norske befolkningen som var 16 år eller eldre.

Figur 3.4 Andel personer 16 år eller eldre med utdanning på universitets- og høgsolenivå, lang og kort, 2002-2022

Kilde: SSB, Statistikkbanken, tabell 08921

Utdanningsnivå varierer en hel del med alder. Om lag halvparten av personer i aldersgruppene fra midten av tjuetårene til femti år hadde høyere utdanning. I de eldre aldersgruppene er de langt færre som har utdanning på universitets- og høyskolenivå: kun henholdsvis 39, 32 og 26 prosent av personer i aldersgruppene 50 til 59, 60 til 66 og 67 år eller eldre hadde høyere utdanning (Statistisk sentralbyrå, 2024b). Det kan derfor ved første øyekast være vanskelig å avgjøre hva tendensene vi ofte ser i undersøkelsene til mer positive holdninger blant unge og de med høyere utdanning egentlig skyldes. Er de yngre aldersgruppene mer positive fordi de oftere har høyere utdanning eller har de mer positive svarene hos dem med universitets- og høyskoleutdanning sammenheng med de er yngre? Eller er både alder og utdanningsnivå viktige faktorer uavhengig av hverandre? Eller er det andre forhold, slik som eksempelvis hvor hyppig og hvilke innvandrere yngre personer og personer med høyere utdanning har kontakt med, som ligger til grunn for begge mønstrene? Slike spørsmål skal vi komme tilbake til i kapittel 6, der vi blant annet gjør multivariate analyser for å kontrollere for slike forskjeller.

4. Hovedresultater

I dette kapitlet presenteres hovedresultatene fra årets undersøkelse, og vi ser dem i sammenheng med svarene tilbake til 2002. På lang sikt har det vært en økning i positive holdninger til innvandrere og innvandring. Det har imidlertid vært noen årlige variasjoner som kan sees i sammenheng med konjunkturer i samfunnet og hendelser som har påvirket folks holdninger. For eksempel ble det uttrykt mer negative holdninger i 2016, året etter den store flyktningstrømmen fra Syria. Trenden med stadig mer positive holdninger fortsatte imidlertid i årene etter.

Året etter at den store tilstrømmingen av flyktninger fra Ukraina startet ble det påvist positive holdninger til innvandrere og innvandring, og vi så en svak vekst i andelen som uttrykte positive holdninger i 2023. Resultatene fra årets holdningsundersøkelse viser imidlertid at holdningene er noe mindre positive sammenlignet med resultatene fra 2023.

Ordlyden i hvert enkelt spørsmål i undersøkelsen er gjengitt i vedlegg A. Resultatene er, som nevnt, vektet med frafallsvekter som justerer for skjevheter i nettoutvalget med hensyn til alder, kjønn og utdanningsnivå. Signifikante endringer fra 2023 til 2024 blir omtalt i kapittel 5. Kapittel 6 gjennomgår hvordan holdningene varierer etter ulike kjennemerker ved respondentene. Tabellgrunnlaget for dette gjengis i vedlegg B, som viser hvordan holdningene varierer etter kjønn, alder, utdanningsnivå, bostedsstrøk, landsdel, kontakt med innvandrere, innvandrerbakgrunn (innvandringskategori og landbakgrunn), økonomisk hovedaktivitet og inntekt. Vedlegg C viser resultater fra multivariate analyser av holdninger etter utvalgte bakgrunnsvariabler. På den måten kan vi undersøke sammenhengen mellom kjennetegn ved respondentene og holdninger når vi kontrollerer for andre bakgrunnsfaktorer.

4.1. Spørsmål 1: Seks påstander om innvandrere i Norge

I første del av undersøkelsen blir respondentene bedt om å ta stilling til seks påstander om innvandrere. Det gis fem svaralternativer som har samme format på alle påstandene: Helt enig, nokså enig, både og, nokså uenig og helt uenig. «Både og» nevnes ikke i selve spørsmålsstillingen, men foreligger som et nøytralt svaralternativ for dem som verken godtar eller avviser utsagnet. Intervjueren har også tilgang til rubrikker for «vet ikke» og «vil ikke svare». «Vil ikke svare» behandles som «uoppgitt», og holdes utenfor tabellene. For å motvirke at noen ubevisst gir svar som blir liggende på samme side av skalaen, er utsagnene med hensikt formulert med vekselvis positivt og negativt fortegn.

Tabell 4.1 viser svarfordelingen på de seks utsagnene som inngår i spørsmål 1 (se vedlegg A for spørsmålsordlyden). Resultatene fra utvalgte år er tatt med for å vise utviklingen over tid, men en del år må utelates av plasshensyn. Svarfordelingen i tabellen viser hele skalaen av resultatene (helt enig, nokså enig, både og, nokså uenig, helt uenig og vet ikke). Resultatene for alle år blir fremstilt i figurer, og da slår vi sammen kategoriene «helt enig» og «nokså enig» til «enig», og «helt uenig» og «nokså uenig» til «uenig». Det er disse sammenslåtte kategoriene som blir omtalt i teksten videre.

Tabell 4.1 Holdning til seks påstander om innvandrere. Utvalgte år 2002-2024. Prosent¹

År	Alle svar	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Antall personer som svarte
(a) "Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv"								
2002	100	18	48	12	14	5	2	1 410
2012	100	32	48	9	8	3	1	1 186
2016	100	21	45	14	14	4	1	1 158
2020	100	40	38	13	6	2	1	1 168
2021	100	48	32	12	4	2	3	948
2022	100	45	36	12	4	1	2	988
2023	100	49	38	7	3	1	2	973
2024	100	45	37	9	4	2	4	1 130
(b) "Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene"								
2002	100	14	27	14	30	13	2	1 405
2012	100	8	24	14	34	16	3	1 186
2016	100	8	22	15	35	18	2	1 157
2020	100	6	14	13	33	29	5	1 169
2021	100	5	11	14	26	37	8	947
2022	100	3	11	13	32	34	6	988
2023	100	3	10	12	35	35	5	972
2024	100	5	14	9	33	31	8	1 125
(c) "Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge"								
2002	100	24	39	12	14	8	2	1 409
2012	100	34	39	9	10	5	3	1 189
2016	100	28	39	13	12	6	2	1 159
2020	100	41	31	13	7	4	3	1 167
2021	100	47	27	13	5	4	4	947
2022	100	43	35	12	5	3	3	987
2023	100	45	34	9	5	3	4	971
2024	100	43	32	10	7	4	5	1 129
(d) "Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet"								
2002	100	17	28	13	25	16	1	1 410
2012	100	10	23	12	31	23	2	1 188
2016	100	9	23	13	31	23	1	1 159
2020	100	5	15	15	28	35	2	1 166
2021	100	4	13	12	26	43	2	948
2022	100	4	11	13	26	43	2	988
2023	100	3	11	12	34	38	2	972
2024	100	7	15	10	29	37	3	1 126
(e) "Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn"								
2002	100	60	26	4	6	4	1	1 410
2012	100	63	23	4	6	3	1	1 186
2016	100	58	28	5	6	3	1	1 159
2020	100	76	15	4	2	2	1	1 166
2021	100	80	14	3	1	1	1	948
2022	100	77	17	2	2	1	-	987
2023	100	76	16	3	3	1	1	971
2024	100	78	14	3	2	1	1	1 126
(f) "Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig"								
2003	100	29	25	7	25	14	1	1 381
2012	100	25	27	11	23	13	1	1 185
2016	100	23	28	12	27	9	1	1 158
2020	100	17	24	16	24	17	1	1 163
2021	100	14	18	18	26	21	2	948
2022	100	14	20	18	25	21	3	986
2023	100	12	19	16	30	21	2	970
2024	100	15	18	15	31	18	3	1 124

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.

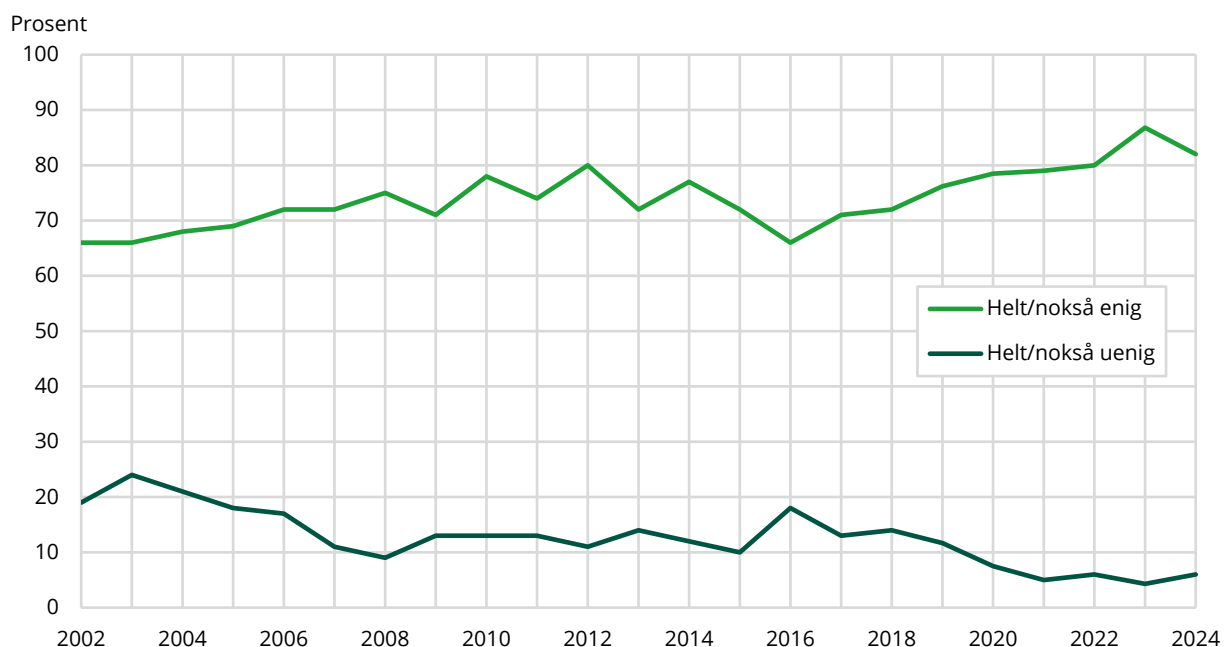
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Påstand a: Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv

Mens tabell 4.1 viser svarfordelingen bare for utvalgte år, illustrerer figur 4.1 utviklingen i holdningene til utsagnet om hvorvidt innvandrere flest gjør en nyttig innsats i arbeidslivet for alle år fra 2002 til 2024. Vi ser at anerkjennelsen av innvandreres innsats i arbeidslivet har gått litt opp og ned i denne perioden. For eksempel var det stor oppslutning om dette i 2012. Dette kan ha hatt sammenheng med at det i kjølvannet av finanskrisen i 2008 ble økonomiske oppgangstider og økt behov for arbeidskraft. I 2016 var det rekordlav aksept for innvandrernes innsats i arbeidslivet, da vi så en generell nedgang i positive holdninger til innvandrere og innvandring.

Størstedelen av utvalget har i hele perioden vært enig i påstanden om at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv. I 2024 er bare 6 prosent helt eller nokså uenig i denne påstanden, mens 82 prosent er helt eller nokså enig. Sammenlignet med 2023 er dette en nedgang på 5 prosentpoeng i andelen som er enig. Samtidig har andelen uenige gått opp med 2 prosentpoeng fra 2023 til 2024. Over tid, fra 2002, har det imidlertid vært en økning i andelen enige på 16 prosentpoeng, og en nedgang på 13 prosentpoeng i andelen uenige.

Figur 4.1 Holdning til utsagnet «Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv». 2002-2024. Prosent¹

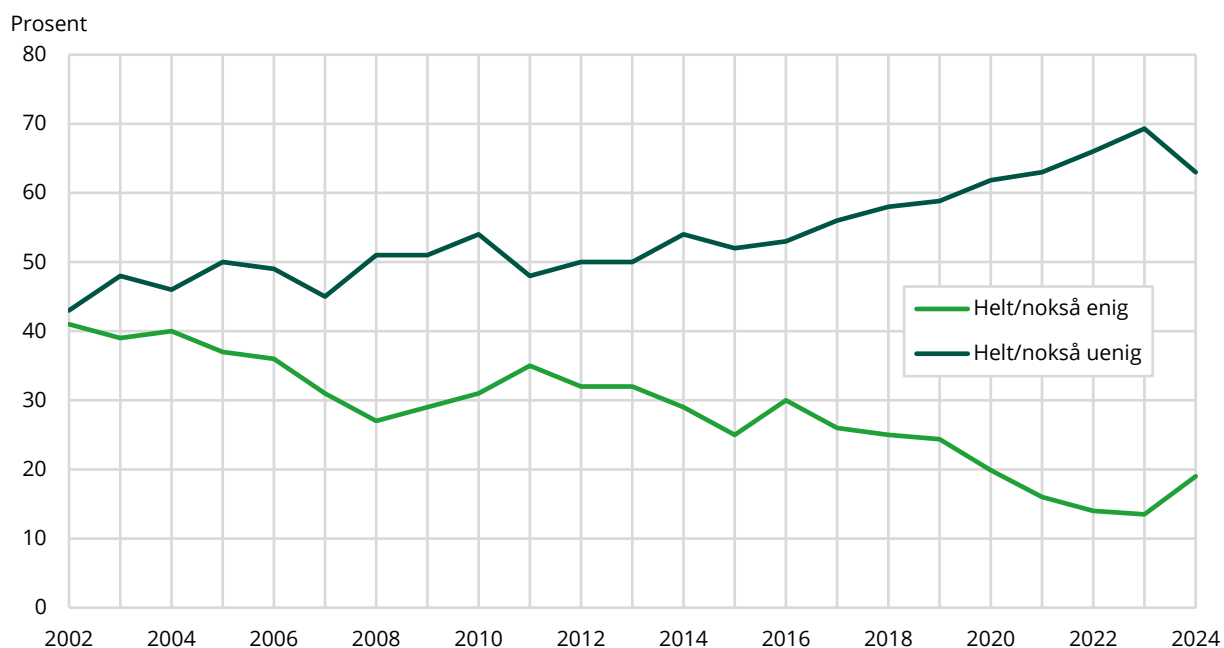
¹ Fra og med 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Påstand b: Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

Det neste utsagnet som respondentene bes ta stilling til er den negativt ladede påstanden: «Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene». I 2002 var det nesten like mange enige som uenige i dette – om lag fire av ti. Figur 4.2 viser en tydelig stigende tillit over tid til innvandrernes omgang med sosiale velferdsordninger. Andelen som var uenig i at innvandrere flest misbruker velferdsordninger var størst i 2023, med 69 prosent. I 2024 er andelen uenige 63 prosent, som tilsvarer en nedgang på 6 prosentpoeng. Samtidig har andelen som sier seg enig økt tilsvarende mye det siste året.

Det er likevel en langt større andel som er uenig, og for hele perioden fra 2002 til 2024 har økningen i andelen uenige vært på 20 prosentpoeng. Andelen som har sagt seg enig har gått ned med 22 prosentpoeng i denne perioden.

Figur 4.2 Holdning til utsagnet "Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene». 2002-2024. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.

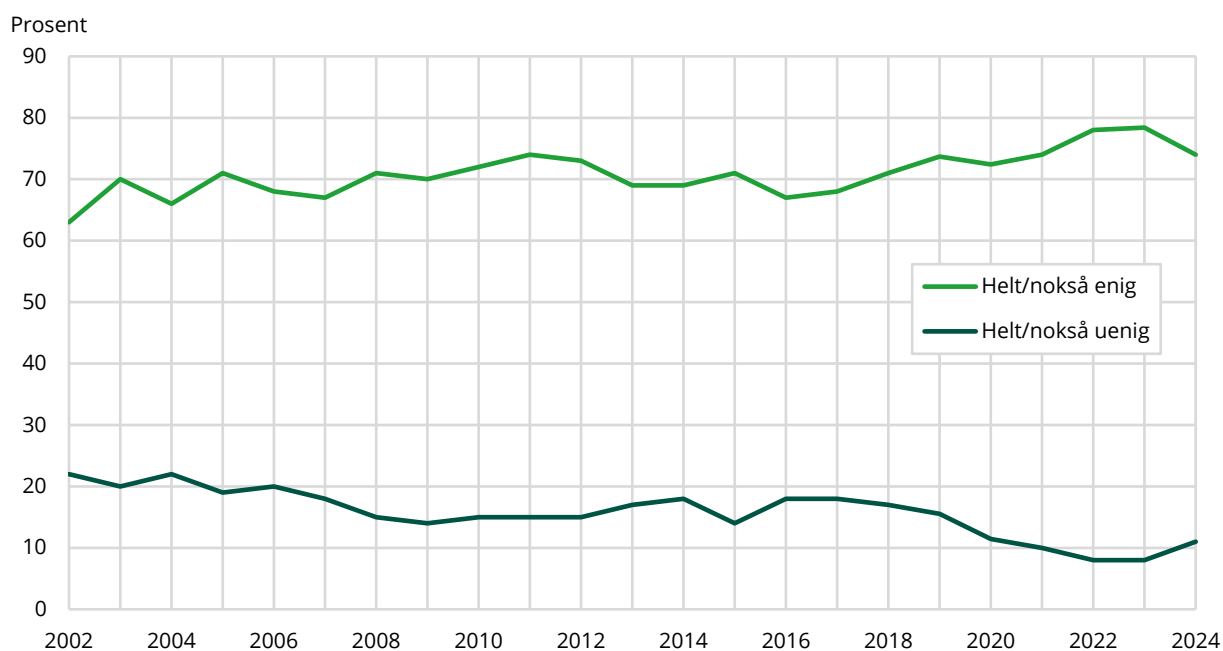
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Påstand c: Innvandrere flest beriker det kulturelle live i Norge

Det tredje utsagnet er positivt ladet, og har ordlyden «Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge». Helt siden 2002 har et klart flertall vært enig i denne påstanden. Over tid utvises det stor stabilitet i hvordan man uttrykker holdninger til dette utsagnet. Det er også en tendens til økende aksept, da andelen som er helt eller nokså enig har økt med 11 prosentpoeng fra 2002 til 2024. Samtidig har andelen som er uenige gått ned med 11 prosentpoeng i denne perioden.

I 2024 er 74 prosent enige i at innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge, mens 11 prosent sier seg uenig. Selv om det store flertallet altså er positive, ser vi at det har vært en nedgang på 4 prosentpoeng fra 2023 til 2024. Vi skal imidlertid ikke lenger tilbake i tid enn til 2021 for å finne tilsvarende andel som støtter dette utsagnet.

Figur 4.3 Holdning til utsagnet "Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge». 2002-2024. Prosent¹

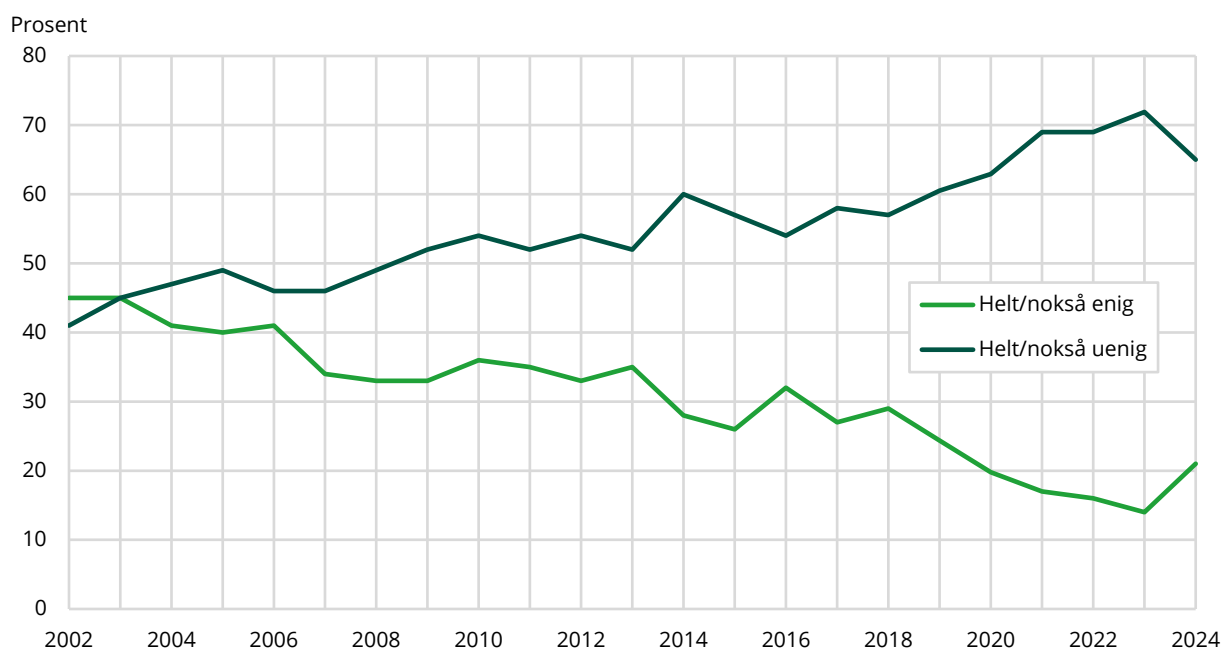
¹ Fra og med 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn. Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Påstand d: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet»

Det fjerde utsagnet i undersøkelsen er igjen en negativt vinklet påstand, og de som sier seg enige uttrykker dermed negative holdninger, mens de som sier seg uenige uttrykker positive holdninger. Påstanden man blir bedt om å ta stilling til er: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet».

I 2002 var det et knapt flertall (45 prosent) som utviste skepsis, og sa seg enige i at innvandrere utgjorde en kilde til utrygghet i samfunnet. Samme år sa 41 prosent seg uenig i dette. Over tid har andelen med kritiske holdninger blitt kraftig redusert. Samtidig har andelen med positive holdninger økt tilsvarende mye, med 24 prosentpoeng. Figur 4.4. illustrerer tydelig denne utviklingen.

Andelen som tok avstand fra dette utsagnet var størst i 2023, da 72 prosent var uenig. Som vi har sett på de foregående utsagnene, finner vi også her at det gis uttrykk for mindre positive holdninger i 2024 sammenlignet med årene før. I år er det 65 prosent som er enig, som tilsvarer en nedgang på 7 prosentpoeng fra 2023 til 2024. Til tross for mindre positive holdninger det siste året, er det fremdeles et stort flertall som mener at innvandrere ikke utgjør en trussel mot tryggheten i samfunnet.

Figur 4.4 Holdning til utsagnet «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet». 2002-2024. Prosent¹

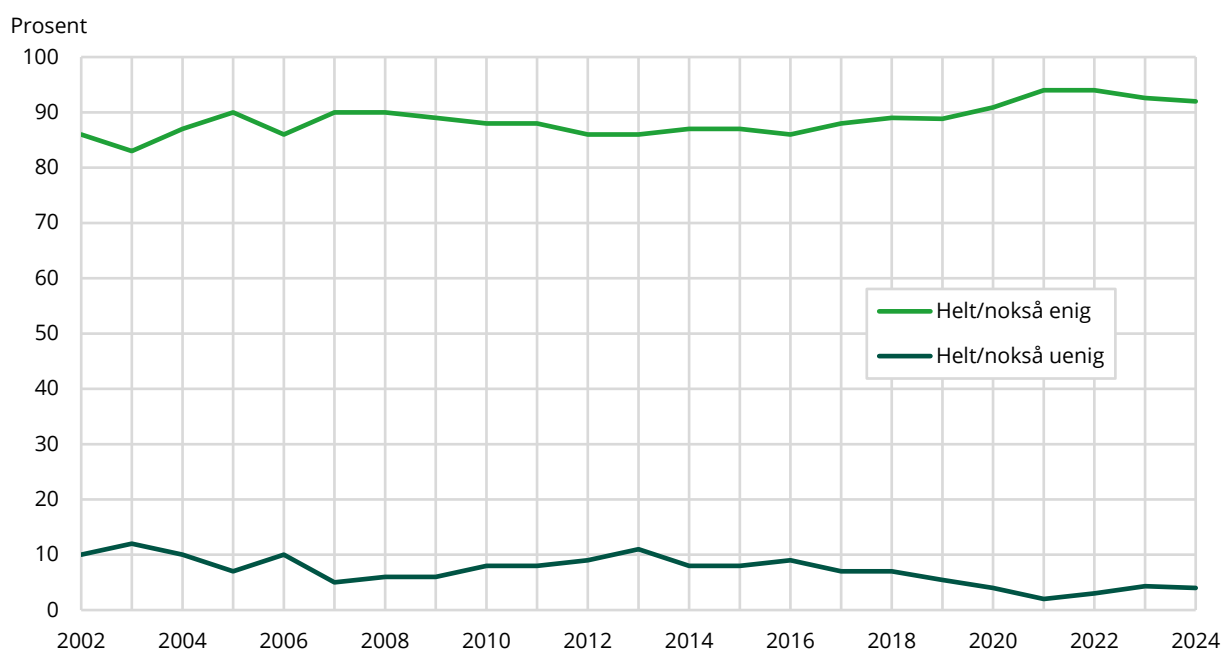
¹ Fra og med 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Påstand e: Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

Undersøkelsens femte utsagn uttrykker en støtte til kravet om likebehandling av innvandrere på arbeidsmarkedet: «Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn». Svarene gjenspeiler minimal støtte i befolkningen til at innvandrere legitimt kan forskjellsbehandles på arbeidsmarkedet. Helt siden 2002 har det eksistert en stabil og bred enighet om at innvandrere i Norge bør ha de samme mulighetene til arbeid som nordmenn. Andelen enige ligger mellom 83 og 94 prosent i perioden 2002-2024, mens andelen uenige har holdt seg på rundt 10 prosent eller lavere det meste av tiden.

Fra og med 2020 har over 90 prosent støttet utsagnet om likebehandling på arbeidsmarkedet, mens andelen som ikke har gjort det er svært små – under 5 prosent. Også i 2024 er det stor oppslutning om dette, og 92 prosent utviser sin støtte, mens bare 4 prosent sier seg uenig i at innvandrere bør ha de samme mulighetene som nordmenn.

Figur 4.5 Holdning til utsagnet "Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn". 2002-2024. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Påstand f: Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

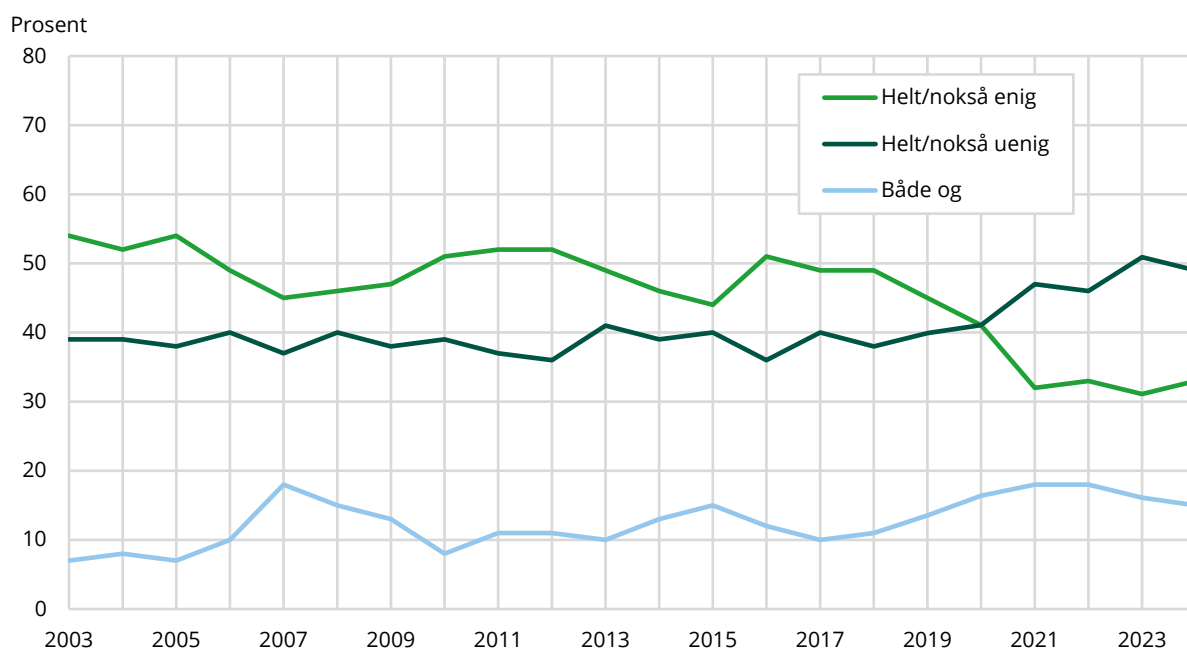
Den siste av de seks påstandene (innført i undersøkelsen i 2003) sikter mot å avdekke hvor tolerant befolkningen er når det gjelder innvandrernes adgang til å avvike fra norske standarder for livsstil og preferanser (Blom, 2017). Spørsmålet omhandler tilpasningsprosessen mellom innvandrere og samfunnet de kommer til. Andre undersøkelser som berører dette temaet, har vist at det kan være vanskelig å skille mellom integrering (gjensidig tilpasning) og assimilering (der innvandrere ensidig tilpasser seg det samfunnet de kommer til). I IMDIs integreringsbarometer mener et mindretall at innvandrere fullt og helt må oppgi sin kultur og tilpasse seg det norske samfunnet. Selv om flertallet avviser en slik streng formulering av kulturell assimilering, er det stor enighet om at innvandrere bør tilpasse seg norsk kultur (Brekke et al., 2024).

Påstanden som respondentene i vår undersøkelse bes ta stilling til er denne: «Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig». Det er relativt mange som oppgir et nøytralt svar (både/og), noe som kan indikere at det er et vanskelig spørsmål å si seg enig eller uenig i og som underbygger problematikken med integrering og assimilering.

Fra 2003 til 2019 var det større andeler som sa seg enig enn uenig i dette utsagnet, altså har størstedelen ment at innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. I 2020 var andelen enige og uenige like store, og i årene etterpå har andelen enige gått ned, mens andelen uenige har økt. Dette tyder på en økende aksept for at innvandrere ikke må bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig.

Også på dette utsagnet ser vi at andelen som utviste positive holdninger var størst i 2023. I 2024 er andelen som sier seg uenig litt mindre, og andelen som er enig noe større, sammenlignet med 2023. Det har imidlertid vært nokså stabilt fra 2021. Om lag halvparten (49 prosent) gir uttrykk for at de er uenige i at innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, som er en langt større andel enn de som sier seg enige i dette (33 prosent).

Figur 4.6 Holdning til utsagnet: "Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig". 2002-2024. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2024

4.2. Spørsmål 2: Eget forhold til innvandrere i fire forskjellige scenarier

Spørsmål 2 i undersøkelsen er ment å gi en indikasjon på hvor villig respondenten er til å inngå i sosiale relasjoner med innvandrere. Spørsmålet ble innført i 2002 og har vært uendret til og med 2021. I 2022 ble spørsmålsordlyden endret. I stedet for å spørre om det ville vært ubehagelig, ble det stilt spørsmål om man ville vært komfortabel med innvandrere i ulike scenarier. Spørsmålet om det ville vært ubehagelig å få en innvandrer som ny nabo ble fjernet, og i stedet kom det inn spørsmål om man ville vært komfortabel med å få en innvandrer som lege og som nær kollega.

Fra 2022 har spørsmålsordlyden vært: «I de følgende spørsmålene antar vi at innvandrerens behersker norsk. Ville du vært komfortabel med (a) om du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer, (b) om du eller noen i din nærmeste familie hadde en lege som var innvandrer, (c) om du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer, eller (d) å få en innvandrer som nær kollega?» Tabell 4.2 og figur 4.7 viser svarfordelingene for de tre siste årene, etter at endringene trådte i kraft. Tidligere resultater kan sees i eldre rapporter fra undersøkelsen (for eksempel Strøm & Molstad, 2021).

Tabell 4.2 Svar på fire spørsmål om eget forhold til innvandrere i ulike scenarier. «Ville du vært komfortabel med ...». 2022-2023. Prosent¹

	Ja	Nei	Vet ikke	Alle	Antall personer som svarte
(a) ...om du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer?"					
2022	93	5	2	100	987
2023	94	4	2	100	971
2024	92	6	2	100	1 129
(b) ...om du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer?"					
2022	85	8	7	100	984
2023	87	6	7	100	963
2024	84	9	6	100	1 122
(c) ...om du hadde en lege som var innvandrer?"					
2022	94	5	1	100	987
2023	97	2	-	100	971
2024	94	5	1	100	1 130
(d) ...å få en innvandrer som nær kollega?"					
2022	97	3	1	100	987
2023	98	1	-	100	970
2024	95	4	1	100	1 130

¹ Verdier er vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn.

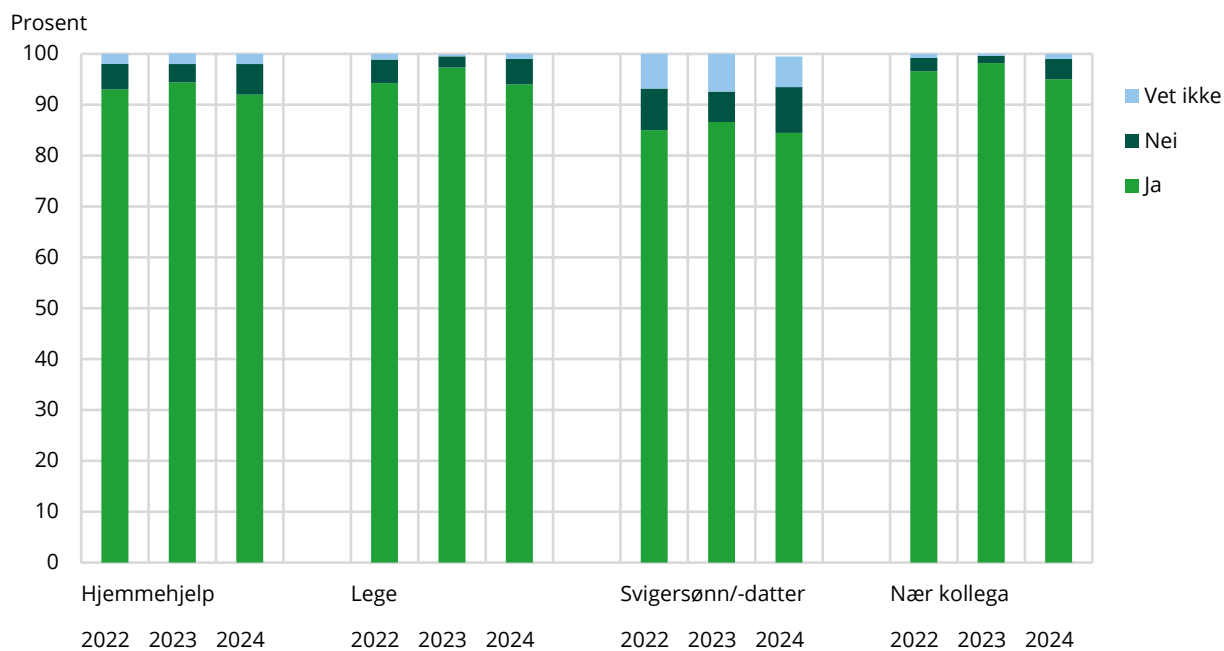
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2022-2024

Tabell 4.2 og figur 4.7 viser at det er svært små andeler som svarer nei på spørsmålene om de ville vært komfortabel med innvandrere i de ulike scenariene. I 2024 svarer 92 prosent at de ville vært komfortabel med å ha en innvandrer som hjemmehjelp til seg selv eller noen i nærmeste familie. Dette er 2 prosentpoeng færre enn i 2023. På spørsmålene om man ville vært komfortabel med å ha en lege som var innvandrer eller å få en innvandrer som nær kollega svarer henholdsvis 94 og 95 prosent ja i 2024. På begge disse spørsmålene er det en nedgang på 3 prosentpoeng fra året før.

På spørsmålet om man ville vært komfortabel med å få en innvandrer som svigersønn eller -datter er det noen færre som svarer ja. Fra tidligere har vi også sett at flere har vegret seg litt mer for dette enn for andre scenarier, men at andelene som har oppgitt at de har følt dette som ubehagelig har gått sterkt ned de siste årene (Strøm & Molstad, 2021). Til tross for at det er litt færre som svarer ja på spørsmålet om de ville vært komfortable med en innvandrer som svigersønn eller -datter enn på de andre spørsmålene, er det likevel et tydelig flertall som oppgir at de ville vært komfortabel med dette scenariet. I 2024 svarer 84 prosent ja til at de ville vært komfortabel med dette, mens 9 prosent svarer nei. Sammenlignet med 2023 er det en liten nedgang, på 3 prosentpoeng i andelen

som svarer ja, og en tilsvarende økning i andelen som svarer nei. Det er også en del som svarer «vet ikke» på dette spørsmålet, 6 prosent.

Figur 4.7 Fire spørsmål om eget forhold til innvandrere i ulike scenarier. «Ville du vært komfortabel med en innvandrer som ...» 2022-2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2022-2024

4.3. Spørsmål 3: Flyktninger og asylsøkeres adgang til opphold i Norge

Tredje del av undersøkelsen handler om holdninger til mottak av flyktninger og asylsøkere. Spørsmålet som respondentene bes ta stilling til har ordlyden: «Så et spørsmål om flyktnings adgang til Norge. Bør det bli lettere eller vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?» Svarfordelingen fra år til år i perioden 2002-2024 vises i tabell 4.3, og utviklingen over tid illustreres i figur 4.8.

Tabell 4.3 Bør det bli lettere eller vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? 2002-2024. Prosent¹

	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	Alle	Antall personer som svarte
2002	5	39	53	2	100	1 408
2003	5	37	56	3	100	1 381
2004	6	44	47	2	100	1 317
2005	9	49	39	4	100	1 287
2006	7	46	45	2	100	1 288
2007	8	50	39	3	100	1 270
2008	7	51	38	4	100	1 108
2009	7	41	49	3	100	1 101
2010	6	42	46	6	100	1 052
2011	6	45	44	4	100	1 135
2012	7	44	43	5	100	1 185
2013	7	47	42	4	100	1 149
2014	18	50	28	4	100	1 073
2015	15	50	29	5	100	1 197
2016	12	51	33	5	100	1 159
2017	16	52	28	4	100	1 098
2018	15	53	29	3	100	1 065
2019	14	56	23	6	100	1 073
2020	17	56	20	7	100	1 160
2021	20	52	16	12	100	942
2022	22	54	12	12	100	980
2023	22	58	9	11	100	966
2024	18	51	19	13	100	1 120

¹ Verdiene er vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå; fra og med 2016 også etter alder og kjønn.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

I perioden fra 2002 til 2011 har svaralternativene «som i dag» og «vanskeligere» byttet på å ha størst oppslutning. Etter 2011 har det imidlertid vært en større andel som har svart «som i dag», og denne andelen har vært nokså stabil med en svak økning. Etter 2014 har andelen vært på over 50 prosent, med en topp i 2023 med 58 prosent. I årets undersøkelse er det fremdeles størst andel som svarer «som i dag» – 51 prosent – men vi ser en nedgang på 7 prosentpoeng sammenlignet med fjoråret.

Hvordan dagens ordning for å få opphold i Norge er, altså grunnlaget for å svare «som i dag», har endret seg i perioden fra 2002 til 2024. Derfor må dette sees i sammenheng med gjeldende asylpolitikk. Også flyktnings situasjonen i verden har endret seg i løpet av disse årene. I 2015/2016 kom det mange flyktninger fra Syria. I 2020/2021 var det lave asylsøkertall, og kvoten for overføringsflyktninger ble ikke fylt opp grunnet koronapandemien og innreiserestriksjoner. I 2022 brøt det ut krig i Ukraina, som førte til en ny stor flyktningsstrøm, noe som kan ha påvirket folks holdninger til å ta imot flere flyktninger.

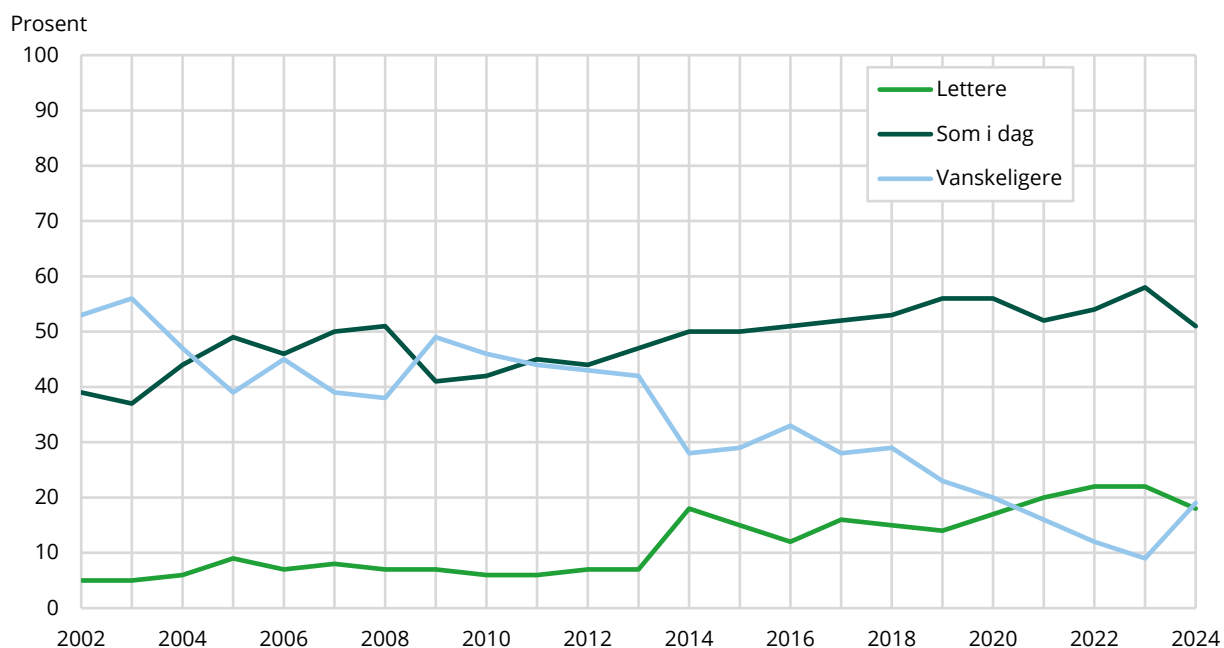
Ved utgangen av 2023 hadde vel 70 00 ukrainske flyktninger søkt om midlertidig kollektiv beskyttelse i Norge (UDI, 2024). Førrige gang det ble bosatt et stort antall flyktninger i Norge, i 2015/2016, fremkom det mer negative holdninger i kjølvannet av dette, og vi ser at holdningene også i år er mindre positive sammenlignet med året før.

Andelen som har svart at det bør bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge hadde svært liten oppslutning i perioden 2002-2013. Etter 2013 har det imidlertid vært en økning, og størst andel var i 2022 og 2023 med 22 prosent. Dette kan sees i sammenheng med en forståelse av beskyttelsesbehovet til ukrainske flyktninger. Årets undersøkelse viser imidlertid en nedgang på 4 prosentpoeng fra året før i andelen som mener det bør bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge.

Andelen som gir uttrykk for at det bør bli vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge har hatt en kraftig nedgang i perioden 2002 til 2024, på 34 prosentpoeng. Det siste året har det imidlertid vært en økning. Mens det i fjorårets undersøkelse var en tydelig større andel som mente det burde bli lettere sammenlignet med andelen som mente det burde bli vanskeligere – henholdsvis 22 og 9 prosent – er andelen omtrent like store i år. Det betyr en nedgang på 4 prosentpoeng for «lettere» og en økning på hele 10 prosentpoeng for «vanskeligere».

Med tanke på årlige variasjoner vi har sett tidligere, er dette en relativt stor endring fra ett år til et annet i hvordan respondentene uttrykker holdninger til hvor lett eller vanskelig det bør være for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge.

Figur 4.8 Bør det bli lettere eller vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? 2002-2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå; fra og med 2016 også etter alder og kjønn.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

4.4. Spørsmål 4: Personlig kontakt med innvandrere

Personlig kontakt med innvandrere korrelerer ofte med positive holdninger til innvandring, men avhenger av hvor kontakten foregår (Brekke & Fladmoe, 2022). Se også kapittel 3.2. I vår undersøkelse stilles det spørsmål om kontakt med innvandrere. Det innledende ja/nei-spørsmålet har ordlyden: «Har du selv kontakt med innvandrere som bor i Norge, for eksempel på jobben, i nabolaget, blant venner, familie eller lignende?» For dem som svarer ja, følges det opp med spørsmål om hvor denne kontakten foregår, hvor mange innvandrere man har kontakt med og hyppigheten av kontakt.

Vi ser nærmere på sammenhenger mellom kontakt og holdninger i kapittel 6. Her tar vi kun for oss spørsmålene som omhandler hvor mange innvandrere man har kontakt med, kontaktarenaer, hyppighet av kontakt og om det har skjedd en utvikling i perioden 2002-2024.

Tabell 4.4 viser årlige svarfordelinger fra 2002 til 2024 når det gjelder hvor mange som oppgir at de har kontakt med innvandrere, der noen år er utelatt av plasshensyn. Utviklingen fra år til år blir illustrert i figur 4.9.

Tabell 4.4 Kontakt med innvandrere som bor i Norge, andel med kontakt. 2002-2024. Prosent^{1,2}

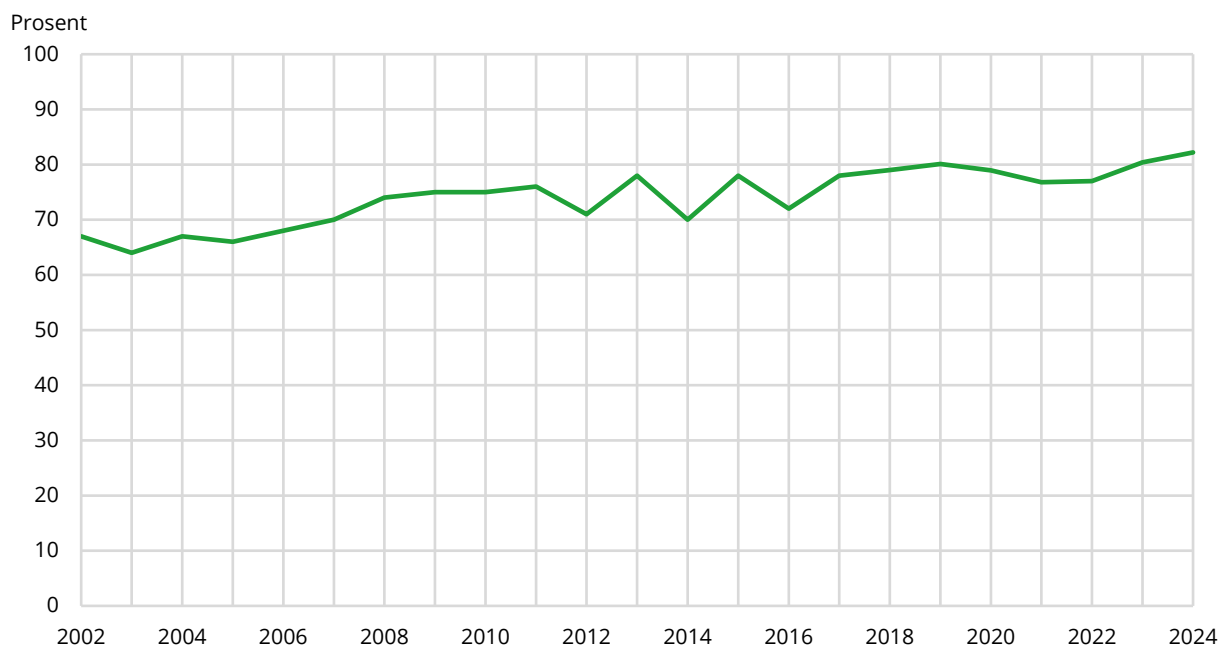
	Alle svar	Ja	Nei	Antall personer som svarte
2002	100	67	33	1 408
2004	100	67	33	1 318
2006	100	68	32	1 288
2008	100	74	26	1 111
2010	100	75	24	1 054
2012	100	71	28	1 187
2014	100	70	30	1 072
2016	100	72	28	1 159
2018	100	79	21	1 065
2020	100	79	21	1 174
2022	100	77	23	1 020
2023	100	80	20	988
2024	100	82	18	1 143

¹ «Vet ikke» utgjorde om lag 1 prosent av svarene i 2010, 2011, 2012, 2015 og 2024. Disse er slått sammen med kategorien «Nei».

² Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Figur 4.9 Kontakt med innvandrere som bor i Norge. Andeler som svarer ja på at de har kontakt, 2002-2024. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Andelene som oppgir at de har kontakt med innvandrere har hatt noen årlige variasjoner. Dette kan skyldes tilfeldigheter, som for eksempel hvem den enkelte respondenten kommer til å tenke på idet han/hun får spørsmålet (Blom, 2016). Den langsiktige trenden viser likevel at det har vært en økning i andelen som oppgir at de har kontakt med innvandrere som bor i Norge, fra 67 prosent i 2002 til 82 prosent i 2024. En åpenbar grunn til at flere oppgir å ha kontakt med innvandrere er at

innvandrerandelen i befolkningen har økt i denne perioden, noe som innebærer større sjanser for at man har kontakt med innvandrere på en eller annen arena. Fra 2002 til 2024 har denne andelen økt fra 5,7 prosent til 16,8 prosent (Statistisk sentralbyrå, 2024a).

Arenaer for kontakt

De som oppgir at de har kontakt med innvandrere får fire tilleggsspørsmål. Det første lyder: «I hvilke sammenhenger har du kontakt med innvandrere som bor i Norge? Er det på jobben, i nabolaget, blant venner og kjente, i nær familie, gjennom skole eller studier, gjennom fritidsaktiviteter eller organisasjonsliv, eller på annen måte.» Skole/utdanning og fritidsaktiviteter/organisasjonsliv kom inn som nye alternativer i 2022. Respondentene kan svare ja på ett eller flere av disse alternativene.

Tabell 4.5 viser hvordan respondentene har kontakt på de ulike arenaene. De som svarer nei på det innledende spørsmålet, får verken dette eller de øvrige tre tilleggsspørsmålene knyttet til kontakt. De inngår likevel i prosentgrunnlaget for svarene i tabell 4.5. Det betyr at de som inngår i kategorien «nei» for ett spørsmål i tabellen, for eksempel «på jobben», både kan være de som ikke har kontakt med innvandrere i det hele tatt, og de som har kontakt på andre arenaer, for eksempel «blant venner og kjente».

Tabell 4.5 Kontakt med innvandrere som bor i Norge, ulike arenaer. Utvalgte år 2002-2024. Prosent^{1,2}

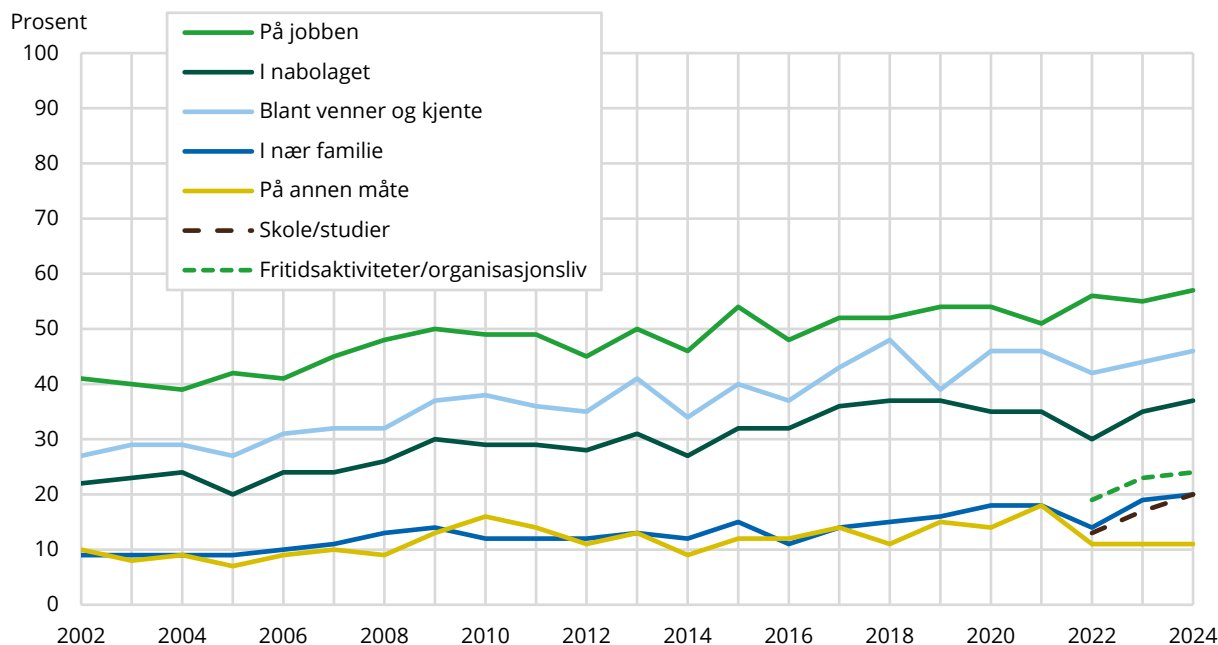
	Alle svar (prosent)	Ja (prosent)	Nei (prosent)	Antall personer som svarte
Andel med kontakt ...				
På jobben				
2002	100	41	59	1 408
2008	100	48	52	1 111
2016	100	48	52	1 156
2020	100	54	46	1 174
2021	100	51	48	965
2022	100	56	44	1 020
2023	100	55	45	988
2024	100	57	42	1 143
I nabolaget				
2002	100	22	78	1 408
2008	100	26	74	1 111
2016	100	32	68	1 156
2020	100	35	65	1 174
2021	100	35	64	965
2022	100	30	70	1 020
2023	100	35	65	988
2024	100	37	63	1 143
Blant venner og kjente				
2002	100	27	73	1 408
2008	100	32	68	1 111
2016	100	37	63	1 156
2020	100	46	54	1 174
2021	100	46	54	965
2022	100	42	58	1 020
2023	100	44	56	988
2024	100	46	54	1 143
I nær familie				
2002	100	9	91	1 408
2008	100	13	87	1 111
2016	100	11	89	1 156
2020	100	18	82	1 174
2021	100	18	82	965
2022	100	14	86	1 020
2023	100	19	81	988
2024	100	20	80	1 143
Skole/studier				
2022	100	13	87	1 020
2023	100	17	83	988
2024	100	20	80	1 143
Fritidsaktiviteter/organisasjonsliv				
2022	100	19	81	1 020
2023	100	23	77	988
2024	100	24	76	1 143
På annen måte				
2002	100	10	90	1 408
2008	100	9	91	1 111
2016	100	12	88	1 156
2020	100	14	86	1 174
2021	100	18	82	965
2022	100	11	89	1 020
2023	100	11	89	988
2024	100	11	89	1 143

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn² Personer uten innvandrerkontakt inngår i tallene

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

I figur 4.10 ser vi utviklingen over tid for alle kontaktarenaer for alle årene i perioden 2002 til 2024. Den viser at det har vært en økning for alle arenaene over tid, selv om det har vært noen årlige variasjoner.

Figur 4.10 Andelen av befolkningen som har kontakt med innvandrere på ulike sosiale arenaer. Personer uten innvandrerkontakt inngår i tallene. 2002-2024. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Årlige variasjoner kan skyldes at personene som inngår i utvalget fra år til år har ulike kontaktarenaer, eller at de har ulik oppfatning av hvordan de definerer disse arenaene. Det er kanskje snakk om endringer i oppfatningen av kontakt heller enn faktiske endringer i forekomsten av kontakt (Blom, 2017). Slike variasjoner kan også skyldes tilfeldigheter.

Til tross for litt «hakkete» tidslinje for de ulike kontaktarenaene, er forholdet mellom dem ganske stabilt. Arbeidsplassen er den mest vanlige arenaen for kontakt med innvandrere, noe den har vært i alle år siden 2002. I 2024 svarer 57 prosent at de har kontakt med innvandrere på jobben, en andel som er 16 prosentpoeng større enn i 2002.

Etter jobben er det venne- og bekjentskapskretsen som er den mest vanlige arenaen for kontakt med innvandrere (46 prosent), og her har det vært en økning på 19 prosentpoeng fra 2002 til 2024. Også nabolaget er en arena der relativt mange oppgir at de har kontakt med innvandrere (37 prosent i 2024). Rangeringen av disse tre kontaktarenaene (jobb, venner/kjente, nabolag) har holdt seg stabil i hele perioden fra 2002 til 2024. I takt med at det er blitt flere som har kontakt med innvandrere i denne perioden, har det også vært en økning for alle disse tre arenaene. Det har også vært en økning over tid for kontakt gjennom nær familie, selv om bare to av ti oppgir dette som en kontaktarena i 2024. De tre siste årene har skole/studier og organisasjonsliv/fritidsaktiviteter blitt lagt til som alternativer. I 2024 oppgir 20 prosent at de har kontakt med innvandrere gjennom skole eller studier, mens 24 prosent sier de har kontakt gjennom organisasjonsliv eller fritidsaktiviteter.

Antall kontaktarenaer

På spørsmålet om hvilke arenaer man har kontakt med innvandrere på er det anledning til å svare ja på flere alternativer. Et mål på omfanget av kontakten kan dermed være hvor mange arenaer den

enkelte oppgir (tabell 4.6). Personer som har kontakt med innvandrere på flere arenaer har rimeligvis større kontaktflate enn hva personer med kontakt på kun én arena har.

Tabell 4.6 Kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall arenaer¹. 2002-2024. Prosent²

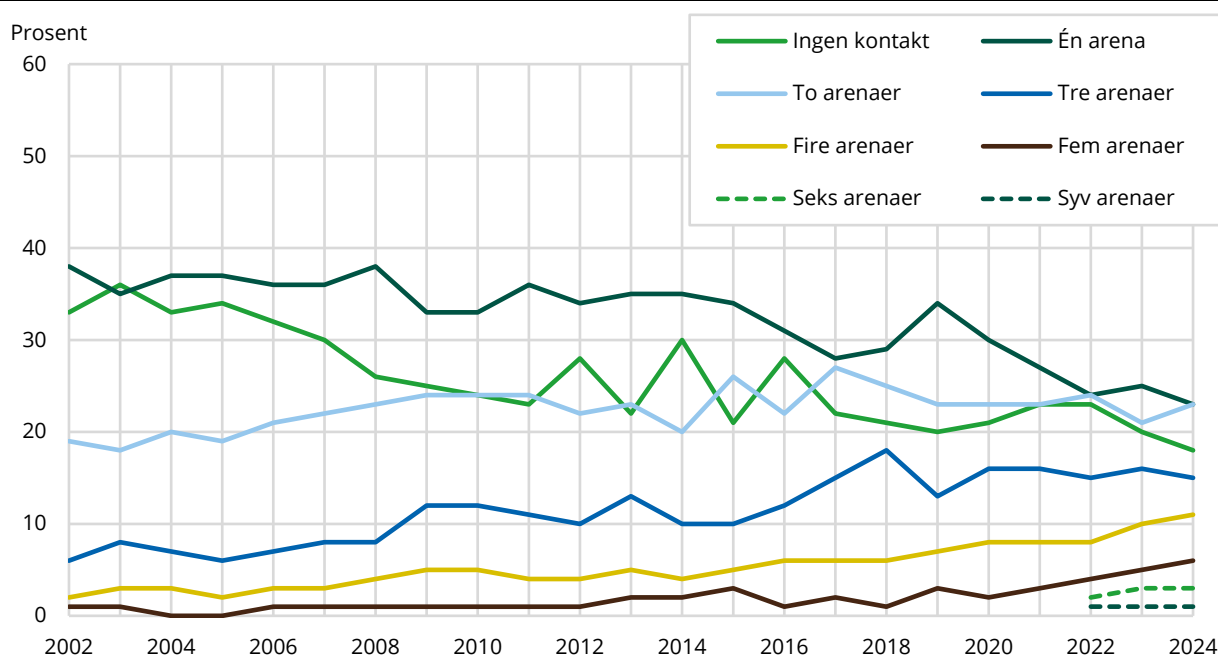
	2002	2006	2010	2012	2014	2016	2018	2020	2021	2022	2023	2024
Ingen kontakt	33	32	24	28	30	28	21	21	23	23	20	18
Én arena	38	36	33	34	35	31	29	30	27	24	25	23
To arenaer	19	21	24	22	20	22	25	23	23	24	21	23
Tre arenaer	6	7	12	10	10	12	18	16	16	15	16	15
Fire arenaer	2	3	5	4	4	6	6	8	8	8	10	11
Fem arenaer	1	1	1	1	2	1	1	2	3	4	5	6
Seks arenaer										2	3	3
Syv arenaer										1	1	1
Alle	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antall personer som svarte	1 408	1 288	1 045	1 181	1 070	1 156	1 065	1 174	965	1 020	988	1 143

¹ Kategorien «vet ikke» er slått sammen med «ingen kontakt»

² Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Figur 4.11 Andel som oppgir å ha kontakt med innvandrere etter antall arenaer¹ for kontakt. 2002-2024. Prosent²

¹ Kategorien «vet ikke» er slått sammen med «ingen kontakt»

² Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

I årets undersøkelse oppgir 18 prosent at de ikke har kontakt med innvandrere (se tabell 4.6). Denne andelen har gått ned med 15 prosentpoeng i perioden fra 2002 til 2024. Utviklingen fra år til år er noe ujevn, som illustrert i figur 4.11, og innebærer at det har vært enkelte år med forholdsvis store andeler som har oppgitt at de ikke har noen kontakt med innvandrere som bor i Norge.

Siden 2002 har det vært mest vanlig å ha kontakt med innvandrere på én arena. Med noen årlige variasjoner, ser vi imidlertid at linjen i diagrammet (figur 4.11) peker nedover i løpet av perioden fra 2002 til 2024 for dette alternativet. Andelen som oppgir én kontaktarena har gått fra 38 prosent i 2002 til 23 prosent i 2024.

Figur 4.11 viser en noe hakkete linje fra 2002 til 2024 for andelen som oppgir to kontaktarenaer. Over tid, fra 2002 til 2024, har det likevel vært nokså stabilt med en liten økning på 4 prosentpoeng

for hele perioden. I årets undersøkelse er det like vanlig med to som med én kontaktarena (23 prosent).

Andelen med tre kontaktarenaer er på 15 prosent i 2024, og har hatt en vekst på 9 prosentpoeng i perioden 2002-2024. Det har også vært en tilsvarende økning i andelen som oppgir fire kontaktarenaer, fra 2 prosent i 2002 til 11 prosent i 2024. Det er bare en liten andel – 6 prosent – som oppgir at de har kontakt på fem arenaer, og svært få har kontakt på flere enn fem arenaer. I 2024 oppga henholdsvis 3 og 1 prosent at de hadde seks eller syv kontaktarenaer.

Kontakt med hvor mange innvandrere?

Det andre tillegsspørsmålet om omfanget av kontakt ble innført i 2003, og har ordlyden: «Hvor mange innvandrere har du kontakt med?». Svaralternativene som nevnes er 1, 2-4, 5-10 og flere enn 10. Som med de øvrige tillegsspørsmålene rettes dette bare til dem som allerede har svart at de har kontakt med innvandrere. I tabell 4.7 inngår det likevel også tall for dem som ikke har kontakt. I omtalen av resultatene er det imidlertid enklest å ta utgangspunkt i tallene for dem som har innvandrerkontakt. Dette gjør vi for få bedre frem endringene i antallet innvandrere som omfattes av kontakten, noe som er det vi primært er interessert i.

Tabell 4.7 Antall personer som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall personer en har kontakt med. Utvalgte år 2003- 2024. Prosent¹

År	Ingen	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Alle	Antall personer som svarte
Bare personer som har kontakt							
2003		9	41	29	22	100	889
2005		10	37	30	23	100	841
2007		6	39	33	22	100	891
2009		6	33	36	25	100	829
2011		4	33	34	28	100	859
2013		5	36	31	28	100	891
2015		4	27	35	34	100	939
2017		3	27	34	35	100	853
2018		4	26	36	34	100	841
2019		4	32	28	35	100	863
2020		5	26	32	37	100	918
2021		4	31	29	36	100	722
2022		4	28	33	35	100	793
2023		5	24	34	38	100	785
2024		2	28	31	39	100	933
Alle personer i utvalget							
2003	36	6	26	19	14	100	1 381
2005	34	6	24	20	15	100	1 283
2007	30	4	27	23	15	100	1 268
2009	25	5	25	27	19	100	1 101
2011	24	3	25	26	22	100	1 123
2013	22	4	28	24	22	100	1 147
2015	22	3	21	28	26	100	1 190
2017	22	3	21	26	27	100	1 094
2018	21	3	21	28	27	100	1 058
2019	20	4	26	23	28	100	1 073
2020	20	4	21	25	30	100	1 154
2021	22	3	24	22	28	100	931
2022	20	3	22	27	28	100	978
2023	18	4	20	28	31	100	959
2024	16	2	24	26	32	100	1 116

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

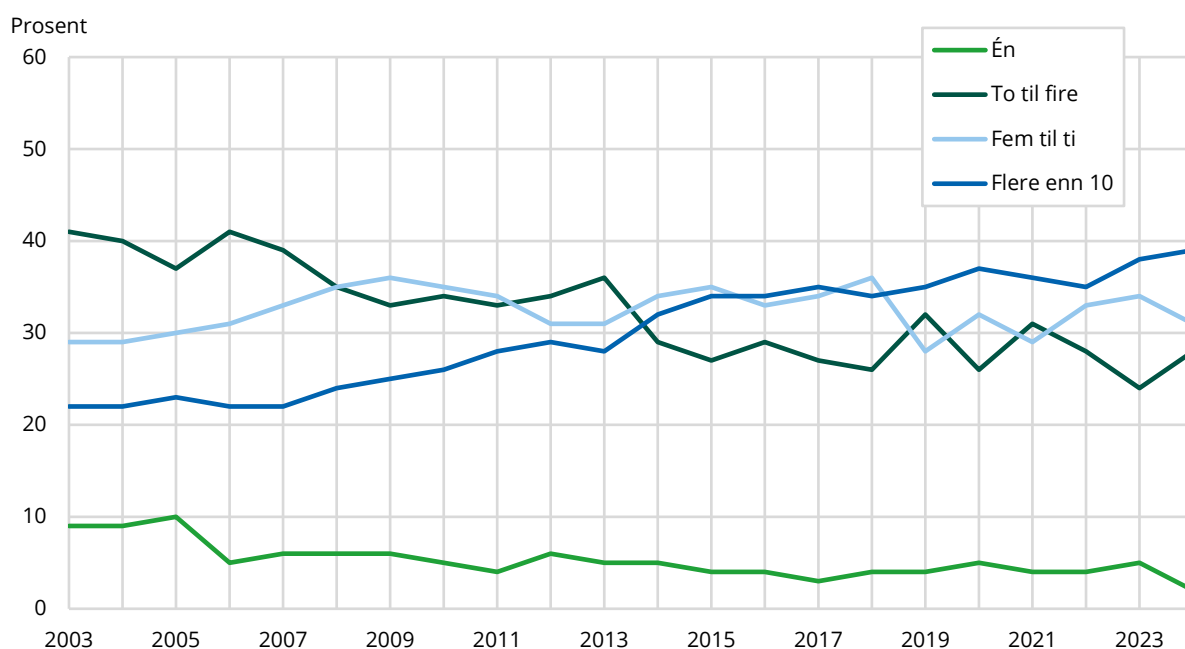
² Tall kan avvike fra andre tabeller som viser kontakt, da kategorien «vet ikke» ikke inngår i tabellgrunnet her

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2024

Blant dem som oppgir at de har kontakt med innvandrere som bor i Norge, er det svært få som bare oppgir én (2 prosent i 2024). Til tross for noen årlige variasjoner er det stadig færre som oppgir at de har kontakt med to til fire innvandrere. I 2003 oppga 41 prosent dette alternativet, mens det i 2024 er 28 prosent som svarer at de har kontakt med to til fire innvandrere. Dette er en nedgang på 13 prosentpoeng. Noen flere – 31 prosent – oppgir at de har kontakt med fem til ti innvandrere som bor i Norge. Dette er omtrent like mange som i 2003.

Mens det i 2003 var mest vanlig å ha kontakt med to til fire innvandrere, er det mest vanlig å ha kontakt med flere enn ti i 2024. Andelen som har kontakt med flere enn ti innvandrere i Norge har økt fra 22 prosent i 2003 til 39 prosent i 2024.

Figur 4.12 Personer som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall personer en har kontakt med. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i tallene. 2003-2024. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2024

Figur 4.12 viser en ujevn tidslinje for de to midterste svaralternativene – to til fire og fem til ti. Det kan for eksempel være vanskelig å huske nøyaktig antall innvandrere man har kontakt med, som kan resultere i tilfeldige variasjoner fra år til år. Til tross for en noe hakkete linje, er det mer stabilitet for linjen som viser kontakt med fem til ti innvandrere enn den som representerer kontakt med to til fire innvandrere. Sistnevnte alternativ har en tydelig nedadgående trend. Linjen som representerer flere enn ti innvandrerkontakter har derimot en oppadgående trend i perioden fra 2003 til 2024. Andelen som oppgir bare én kontakt er nokså stabilt lav over tid.

Hvor ofte kontakt?

Et aspekt ved omfanget av kontakten mellom innvandrere og den øvrige befolkningen er også hvor ofte kontakten forekommer. Spørsmålet om hyppighet av kontakt kom inn i undersøkelsen i 2003, og hadde ordlyden: «Hvor ofte har du vanligvis kontakt med innvandrere? Er det: Daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere enn månedlig?». Spørsmålene ble ikke stilt i undersøkelsen for årene 2004 til 2006, men ble gjenopptatt fra 2007. Tabell 4.8 og figur 4.13 viser svarfordelingen for dette spørsmålet.

Tabell 4.8 Hyppighet av kontakt blant dem som oppgir at de har kontakt med innvandrere som bor i Norge. 2003-2024. Prosent¹

År	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Alle som har kontakt	Antall som har kontakt
2003	45	36	14	5	100	890
2007	39	40	15	5	100	893
2008	43	39	13	5	100	818
2009	40	41	14	5	100	831
2010	38	44	14	3	100	803
2011	41	38	15	6	100	868
2012	40	42	13	4	100	856
2013	43	39	13	5	100	892
2014	45	37	13	5	100	755
2015	48	39	10	2	100	940
2016	43	38	16	3	100	825
2017	46	38	13	3	100	858
2018	45	40	12	3	100	843
2019	43	40	13	4	100	862
2020	42	42	12	4	100	921
2021	39	43	13	5	100	729
2022	44	40	12	4	100	799
2023	46	40	11	4	100	794
2024	44	41	12	4	100	940

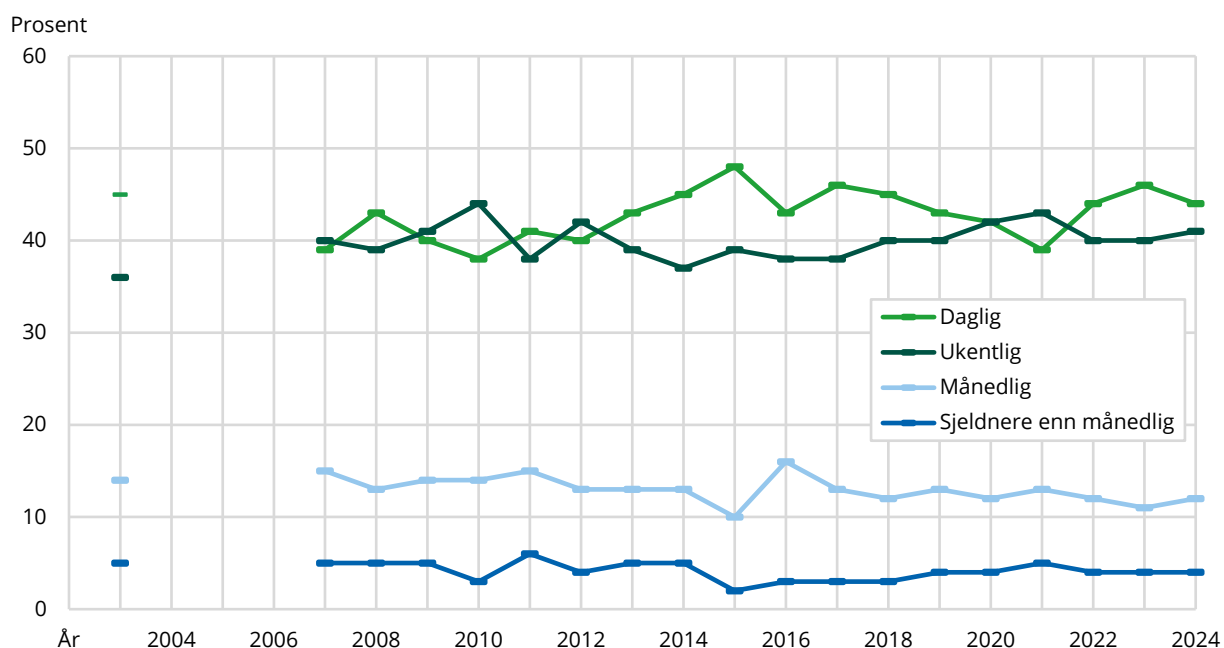
¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2024

Blant dem som oppgir å ha kontakt med innvandrere som bor i Norge oppgir de fleste at de har daglig eller ukentlig kontakt. Fra 2003 til 2013 har det vært noen årlige variasjoner, der disse to alternativene har vekslet mellom å være mest vanlig. I perioden 2013-2024 er det størst andeler som oppgir daglig kontakt. Unntaket var 2021, da det var flere som oppga ukentlig enn daglig kontakt. Dette kan sees i sammenheng med at det i perioder var restriksjoner knyttet til sosial kontakt under koronapandemien. I 2024 sier 44 prosent at de har daglig kontakt, mens 41 prosent oppgir at de har ukentlig kontakt.

12 prosent oppgir at de har månedlig kontakt med innvandrere, mens de som svarer at den forekommer sjeldnere enn månedlig er svært få – 4 prosent i 2024. Disse andelene har holdt seg stabilt lave i hele perioden fra 2003 til 2024. Små variasjoner fra ett år til et annet kan gjenspeile tilfeldigheter.

Figur 4.13 Andel som har kontakt med innvandrere daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i tallene. 2003 og 2007-2024. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2024

Personlig erfaring med kontakt

Det siste tilleggsspørsmålet som blir stilt til dem som har kontakt med innvandrere har som formål å avdekke om respondentene har gode eller dårlige erfaringer med denne kontakten. Spørsmålet har ordlyden: «Hvordan er din personlige erfaring med denne kontakten? Er den: Hovedsakelig positiv, både positiv og negativ, eller hovedsakelig negativ?». Som for det foregående spørsmålet ble dette spørsmålet stilt første gang i 2003, med et opphold i årene 2004-2006, og gjeninnført i 2007. Tabell 4.9 viser svarfordelingen på dette spørsmålet for hvert år spørsmålet er blitt stilt, og figur 4.14 illustrerer utviklingen over tid.

Tabell 4.9 Personlig erfaring med å ha kontakt med innvandrere som bor i Norge. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i tallene. 2003 og 2007-2024. Prosent¹

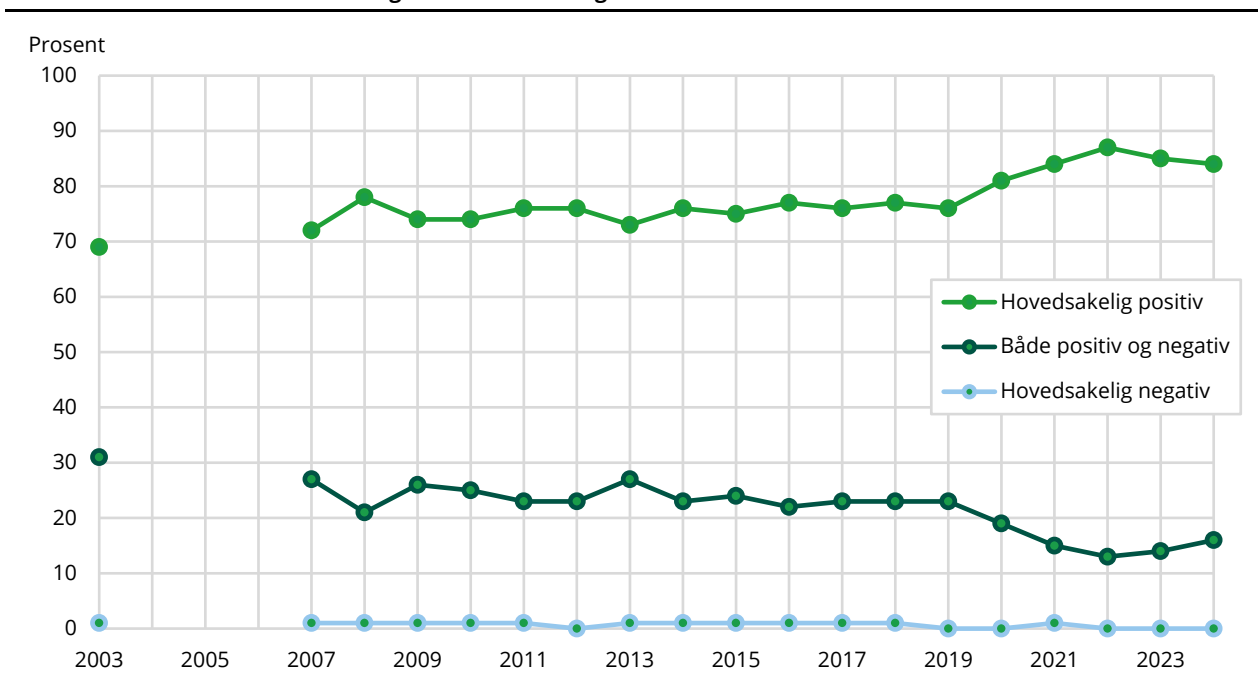
År	Hovedsakelig positiv	Både positiv og negativ	Hovedsakelig negativ	Alle som har kontakt	Antall personer som har kontakt
2003	69	31	1	100	889
2007	72	27	1	100	894
2008	78	21	1	100	818
2009	74	26	1	100	828
2010	74	25	1	100	800
2011	76	23	1	100	868
2012	76	23	-	100	856
2013	73	27	1	100	892
2014	76	23	1	100	756
2015	75	24	1	100	941
2016	77	22	1	100	827
2017	76	23	1	100	857
2018	77	23	1	100	843
2019	76	23	-	100	863
2020	81	19	-	100	923
2021	84	15	1	100	734
2022	87	13	-	100	800
2023	85	14	-	100	791
2024	84	16	-	100	938

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2024

I hele perioden har det vært et klart flertall som har ansett sin kontakt med innvandrere som en hovedsakelig positiv erfaring, og andelen har økt fra 69 prosent i 2003 til 84 prosent i 2024. I 2022 var andelen størst, med 87 prosent. Bare en veldig liten andel – mellom 0 og 1 prosent – har oppgitt at de har ansett kontakten som hovedsakelig negativ. Andelen som har erfart at innvandrerkontakten har vært av både positiv og negativ karakter har gått ned fra 31 prosent i 2003 til 16 prosent i 2024.

Figur 4.14 Andel med positive og negative erfaringer fra kontakt med innvandrere. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i tallene. 2003 og 2007-2024. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2024

4.5. Spørsmål 5: Holdning til arbeidsinnvandring

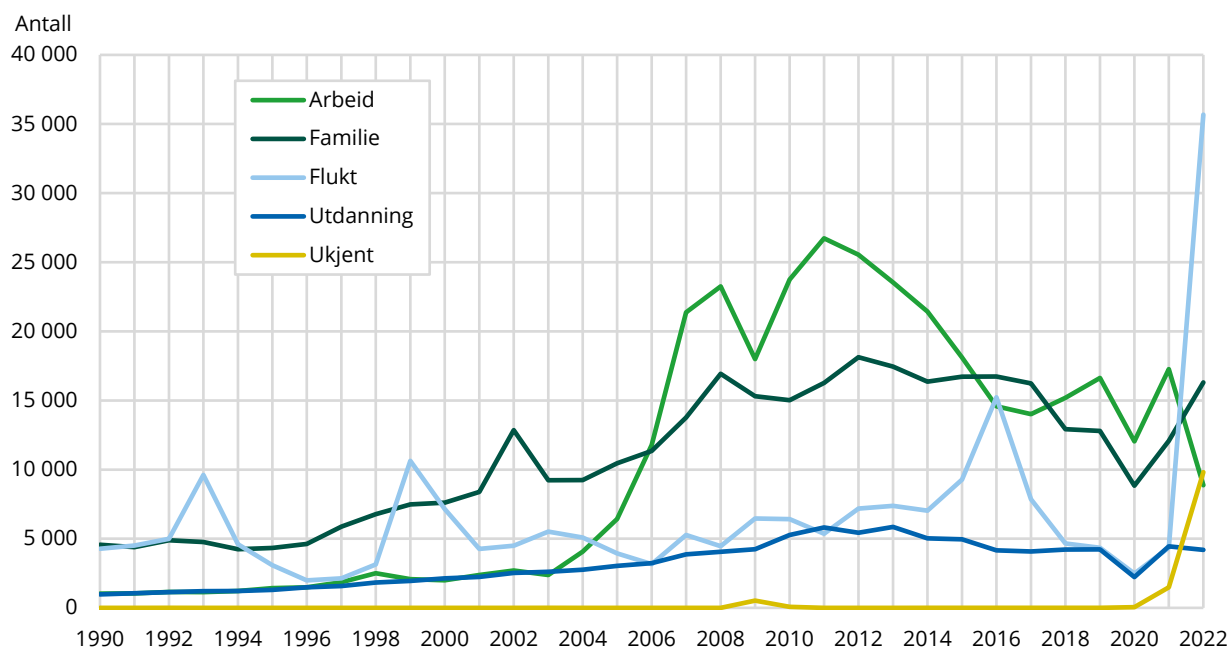
Frem til 2006 var familiegjening/etablering de to viktigste årsakene til innvandring blant ikke-nordiske statsborgere, med unntak av 1993 og 1998, da det ble bosatt mange flyktninger fra henholdsvis Bosnia-Hercegovina og Kosovo.

Etter EU-utvidelsene i 2004 og 2007, og med et stort udekket behov for arbeidskraft i det norske arbeidsmarkedet, ble det stor arbeidsinnvandring, særlig fra Polen og Litauen. Antall arbeidsinnvandringer til Norge økte frem til 2011, da det kom nesten 27 000 ikke-nordiske innvandrere for å jobbe i Norge. I 2016 var flukt- og familieinnvandring større enn arbeidsinnvandring, som følge av krigen i Syria og den store flyktningstrømmen derfra.

Etter 2011 gikk antallet arbeidsinnvandrere ned, men har fra 2017 igjen vært den viktigste innvandringsgrunnen. I 2020 gikk alle typer innvandringer ned grunnet restriksjoner som en følge av koronapandemien, men tok seg opp igjen i 2021. Flyktninger utgjorde den største gruppen av innvandrere i 2022, da krigen i Ukraina førte til en stor flyktningstrøm derfra.

Figur 4.15 viser utviklingen i antall innvandrere etter innvandringsgrunn fra 1990 til 2022.

Figur 4.15 Innvandring etter innvandringsgrunn blant ikke-nordiske statsborgere. 1990-2022. Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå, innvandrere etter innvandringsgrunn

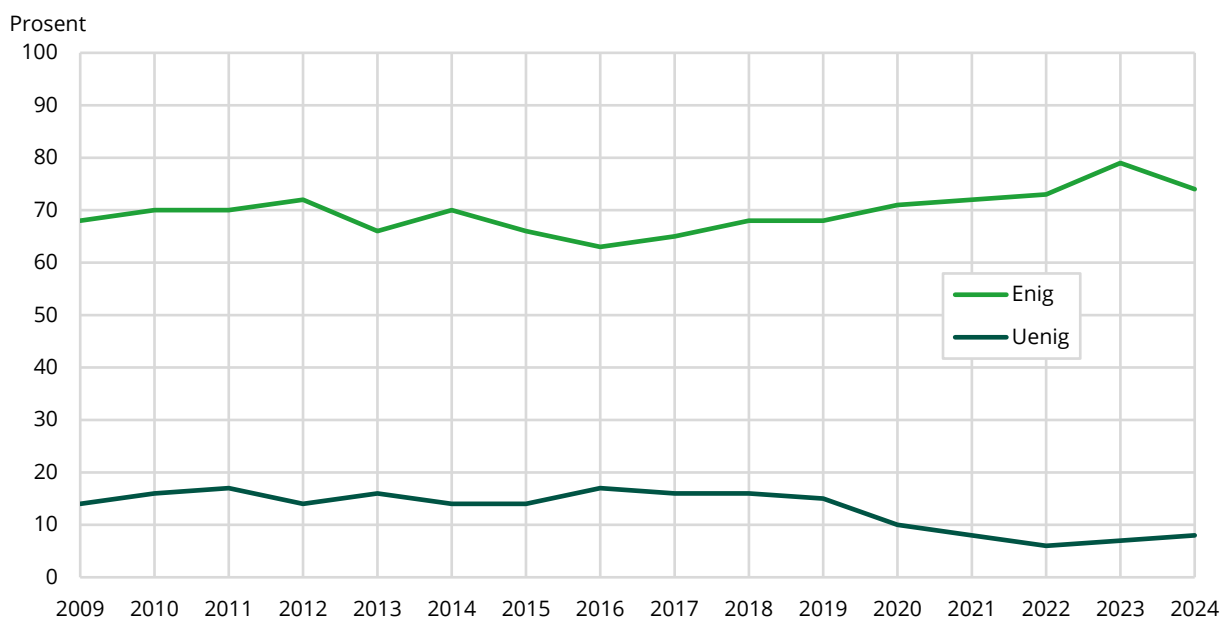
Fordi arbeidsinnvandring kom i fokus utover 2000-tallet, ble det tatt inn et spørsmål om dette i 2009. Dette hadde ordlyden: «Til slutt en påstand om arbeidsinnvandring. Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til den norske økonomien. Er du helt enig i dette, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?». For at respondentene ikke skal påvirkes til å tenke i retning arbeidsinnvandring på de øvrige spørsmålene, er dette spørsmålet plassert sist i spørsmålsbolken. Tabell 4.10 viser svarfordelingen på dette spørsmålet fra 2009 til 2024, mens det i figur 4.16 vises en grafisk fremstilling av utviklingen i holdninger til arbeidsinnvandring over tid.

Tabell 4.10 Holdning til arbeidsinnvandring fra land utenom Norden. 2009-2024. Prosent¹

	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Alle	Antall personer som svarte
"Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til norsk økonomi"								
2009	24	44	17	11	3	2	100	1 101
2010	26	44	9	12	4	6	100	1 052
2011	25	45	9	13	4	4	100	1 133
2012	27	45	10	10	4	4	100	1 182
2013	24	42	14	12	4	4	100	1 151
2014	29	41	12	11	3	4	100	1 071
2015	29	37	15	9	5	6	100	1 196
2016	21	42	16	12	5	5	100	1 158
2017	26	39	16	12	4	3	100	1 100
2018	24	44	14	12	4	3	100	1 060
2019	26	42	12	11	4	5	100	1 075
2020	34	37	15	7	3	5	100	1 162
2021	39	33	13	6	2	8	100	946
2022	39	34	15	5	1	7	100	987
2023	38	41	8	4	3	6	100	968
2024	35	39	8	6	2	9	100	1 127

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2024

Figur 4.16 Holdning til utsagnet "Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til norsk økonomi". 2009-2024. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2024

Helt siden spørsmålet ble innført i 2009 har det vært et klart flertall som har sagt seg enig i at arbeidsinnvandring fra land utenfor Norden for det meste bidrar positivt til norsk økonomi. Det er ingen store endringer fra år til år, men vi ser at én av toppene var i 2012, da 72 prosent sa seg helt eller nokså enig. Dette var året etter at arbeidsinnvandringen var på sitt høyeste nivå, og vi var inne i en periode med økonomiske oppgangstider etter finanskrisen (Statistisk sentralbyrå, 2012). I 2016 var andelen som var enig på det laveste, med 63 prosent, og har deretter økt jevnt. Både i 2022 og i 2023 var andelen enige større enn i 2012, og det var en særlig stor årlig økning fra 2022 til 2023.

I årets undersøkelse sier 74 prosent seg enig i at arbeidsinnvandring bidrar positivt til økonomien her til lands, som er en nedgang på 5 prosentpoeng fra 2023. Andelen er imidlertid større enn i 2022 (73 prosent). 8 prosent sier seg uenig i påstanden, som har vært nokså stabil de siste fire årene.

5. Hvilke endringer fra 2023 til 2024 er statistisk signifikante

Vi har til nå sett på hvordan holdninger til innvandrere og innvandring har utviklet seg over tid. Til tross for at årets undersøkelse viser at holdningene som uttrykkes er gjennomgående noe mindre positive sammenlignet med fjoråret, viser den langsiktige trenden at de er blitt mer positive. Hvorvidt vi med rimelig grad av sikkerhet kan si at endringene det siste året har vært så store at de også ville kunne gjenfinnes i hele befolkningen (om vi hadde hatt mulighet til å undersøke), vil omtales i dette kapitlet.

Vi vil her undersøke om holdningene som blir kartlagt for 2024 i spørsmål 1, 3 og 5 er signifikant forskjellige fra 2023-undersøkelsen. Dette gjør vi ved å benytte en to-halet t-test av forskjellen mellom gjennomsnittsverdiene på skalaene, basert på hele svarfordelingen. Svarene gis i form av verdier fra 1 til 5, der «vet ikke» og «vil ikke svare» holdes utenfor (behandles som «missing»)⁴.

Endring i holdninger på åtte utsagn om innvandrere

Tabell 5.1 viser resultatene av signifikanstestene for utsagnene i spørsmål 1a-f, 3 og 5. De to første tallkolonnene viser gjennomsnittlig svarfordeling på skalaene i 2023 (\bar{x} 2023) og 2024 (\bar{x} 2024). Jo høyere gjennomsnittsverdiene er, desto mer positive er reaksjonene på de respektive utsagnene.

For denne testen legges det til grunn en nullhypotese (H_0), om at det i virkeligheten ikke er noen endring i befolkningens holdninger fra 2023 til 2024, men skyldes tilfeldigheter. Tredje kolonne i tabellen viser sannsynligheten (p) for at H_0 er sann for hvert utsagn.

Tabell 5.1 Holdning til åtte utsagn om innvandrere, innvandringspolitikk og flyktninger, 2023-2024. Gjennomsnitt på skala¹ og t-test for om forskjellen mellom målene etter intervjuår er statistisk signifikante². Vektete verdier³. Standardfeil i parentes

Utsagn	\bar{x} 2023	\bar{x} 2024	p for t under H_0
Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv (spørsmål 1a)	4,3235 (0,0268)	4,2427 (0,0274)	0,0352
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene (spørsmål 1b)	3,9241 (0,0365)	3,7603 (0,0378)	0,0019
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge (spørsmål 1c)	4,1750 (0,0329)	4,0777 (0,0333)	0,0377
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet (spørsmål 1d)	3,9527 (0,0363)	3,7607 (0,0390)	0,0003
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn (spørsmål 1e)	4,6451 (0,0249)	4,6683 (0,0229)	0,4927
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig (spørsmål 1f)	0,2942 (0,0429)	3,2069 (0,0408)	0,1400
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til den norske økonomien (spørsmål 5)	4,1405 (0,0315)	4,1071 (0,0297)	0,4398
Sammenlignet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? (spørsmål 3)	2,1441 (0,0196)	1,9860 (0,0205)	<.0001

¹ Fempunkts skala for de sju første utsagnene (spørsmål 1a-f og spørsmål 5), trepunkts skala for det åttende (spørsmål 3). Svarfordelingen er kodet slik at høye verdier uttrykker «innvandrervennlige» standpunkter i samtlige utsagn.

² H_0 : Gjennomsnittsverdi for 2024 = gjennomsnittsverdi for 2023 (ingen endringer).

³ For begge år er verdiene vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn, slik at nettoutvalgenes fordeling tilsvarende bruttoutvalgenes mest mulig.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2023-2024

Med unntak av to spørsmål er gjennomsnittene for svarene i 2024 lavere enn gjennomsnittene for svarene i 2023, som betyr at det uttrykkes mindre innvandrervennlige holdninger i 2024. De to

⁴ Svarene på noen spørsmål er omkodet slik at høye verdier alltid betyr «innvandrervennlige» holdninger. Det er gjort i spørsmål 1a, 1c og 1e (positivt ladete utsagn) slik at «helt enig» tilordnes verdien 5, «nokså enig» verdien 4, «både og» verdien 3, «nokså uenig» verdien 2 og «helt uenig» verdien 1. Uten omkodning ville rekkefølgen vært omvendt. Svarene på spørsmål 3 om å gi opphold til flyktninger, behandles som skårer på en trepunkts skala der «lettere» kodes 3, «som i dag» kodes 2 og «vanskeligere» kodes 1.

unntakene gjelder spørsmålene om hvorvidt alle innvandrere i Norge bør ha samme muligheter til arbeid som nordmenn og om innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, hvor testen viser at det uttrykkes mer positive holdninger i 2024 enn i 2023.

Hvorvidt forskjellene er store nok til at vi kan stole på resultatene, eller om endringene like gjerne skyldes tilfeldigheter, gir tallene i kolonnen lengst til høyre svar på. Verdien her gir informasjon om hvor sannsynlig det er at forskjellen mellom resultatene i 2023 og 2024 skyldes tilfeldigheter. Dersom verdien er større enn 0,05 bekreftes nullhypotesen (H_0), som sier at sannsynligheten for at det ikke er noen endringer i holdningene fra 2023 til 2024 er større enn 5 prosent.

Dette er tilfellet for de to utsagnene som viser mer positive holdninger i 2024 enn i 2023, om at innvandrere bør ha samme muligheter til arbeid som nordmenn og at innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. Dermed bekreftes nullhypotesen om at endringene skyldes tilfeldigheter. Heller ikke til utsagnet om at arbeidsinnvandring fra land utenfor Norden bidrar positivt til norsk økonomi er det en signifikant endring, og mindre positive svar i 2024 enn i 2023 skyldes tilfeldigheter.

Verdiene i signifikanstesten (siste kolonne i tabell 5.1) viser at det er statistisk signifikante endringer fra 2023 til 2024 på flere av utsagnene. Spørsmålene om innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv, om innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger, om innvandrere flest beriker det kulturelle livet og om innvandrere flest utgjør en kilde til utrygghet i samfunnet, viser alle mindre positive holdninger i 2024 enn i 2023, som er statistisk signifikante.

Også på spørsmålet om det bør bli lettere, vanskeligere eller være som det er i dag med tanke på flyktnings og asylsøkeres muligheter til å få opphold i Norge viser signifikant mindre positive holdninger i 2024 sammenlignet med året før. Dermed forkastes nullhypotesen om at endringen skyldes tilfeldigheter.

Endring i holdninger om innvandrere i nære relasjoner

Spørsmål 2 i undersøkelsen handler om holdninger til innvandrere i forskjellige sosiale scenarier: om man ville vært komfortabel med å ha en innvandrer som hjemmehjelp for seg selv eller for noen i nær familie, som lege, som svigersønn/-datter eller som nær kollega. Utfallsvariabelen er dikotom (ja/nei). «Vet ikke» og «vil ikke svare» er holdt utenfor. Dikotome formater egner seg mindre godt for testing av forskjeller i form av avstand mellom gjennomsnitt. I stedet signifikanstester vi eventuelle forskjeller mellom målinger for disse indikatorene ved hjelp av tosidige kji-kvadrattester.

Testobservatoren kji-kvadrat (χ^2) viser størrelsen på avviket mellom observert og forventet verdi ved statistisk uavhengighet mellom målevariabel og intervjuår. Jo større kji-kvadrat, desto mindre sannsynlig er det at målevariabel og intervjuår er statistisk uavhengige størrelser. Tabell 5.2 viser resultatet av denne toveis kji-kvadrattesten for om reaksjonen på spørsmål 2 er forskjellig fra 2023 til 2024.

Tabell 5.2 Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere, 2023-2024. Kji-kvadrattest for om forskjellen mellom holdningene etter intervjuår er statistisk signifikante¹ (DF=1). Vektete verdier²

Spørsmål: Vi antar at innvandreren behersker norsk. Ville du vært komfortabel med ...	χ^2	p for χ^2 under H_0
... om du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer? (Spørsmål 2a)	18,6687	0,0003
... du hadde en lege som var innvandrer (Spørsmål 2b)	35,1330	<.0001
... du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer? (Spørsmål 2c)	17,1767	0,0007
... å få en innvandrer som nær kollega (Spørsmål 2d)	36,3345	<.0001

¹ H_0 : Holdningen i 2024 er lik holdningen i 2023

² For begge år er verdiene vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn, slik at nettoutvalgenes fordeling mest mulig tilsvarer bruttoutvalgenes
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2023-2024

Langtidstrenden har vist en mindre skepsis til innvandrere i de ulike scenariene. I 2022 ble spørsmålet omformulert, og det ble lagt inn nye eksempler på sosiale scenarier (Molstad & Strøm, 2023). Derfor lar det seg ikke gjøre å direkte sammenligne de tre siste årenes resultater med svarene fra tidligere undersøkelser.

De tre siste årene har spørsmålsordlyden imidlertid vært lik, og lar seg sammenligne. Mens det i fjor ble målt statistisk signifikante endringer på alle spørsmålene som omhandlet holdning til innvandrere i de fire ulike scenariene i positiv retning, ser vi noe mindre positive holdninger fra 2023 til 2024. Også i år er endringene statistisk signifikante for alle fire scenarier, som tyder på at endringene ikke skyldes tilfeldigheter.

Hvorvidt man ville vært komfortabel med å få en innvandrer som hjemmehjelp til seg selv eller en i nærmeste familie gikk ned med 2 prosentpoeng fra 2023 til 2024, fra 94 til 92 prosent. I 2023 mente 97 prosent at det var greit å få en innvandrer som lege, og andelen gikk ned til 94 prosent i 2024. I 2023 ga 87 prosent uttrykk for at de var komfortable med at en sønn eller datter ville gifte seg med en innvandrer, og denne andelen gikk ned til 84 prosent i 2024. Størst aksept er det til å få en innvandrer som nær kollega, selv om andelen ble redusert med 3 prosentpoeng fra i fjor til i år. I 2023 svarte 98 prosent ja til at de var komfortable med dette, mot 95 prosent i 2024.

Til tross for nedgang, gir det store flertallet i undersøkelsen uttrykk for at de er komfortable med innvandrere i ulike sosiale settinger.

Endring i kontakt med innvandrere

Spørsmål 4 handler om forskjellige former for og grader av kontakt med innvandrere. Også disse spørsmålene har enten dikotome formater eller andre formater som egner seg mindre godt for testing av forskjeller i form av avstand mellom gjennomsnitt. Eventuelle signifikante forskjeller mellom målingene i 2024 og 2023 for disse indikatorene måles også her ved hjelp av tosidige kji-kvadrattester, og resultatene vises i tabell 5.3.

Tabell 5.3 Svar på spørsmål om kontakt med innvandrere, 2023-2024. Kji-kvadrattest for om forskjellen er statistisk signifikant¹. Vektete verdier²

	X ²	DF	p for X ² under H ₀
Har du selv kontakt med innvandrere som bor i Norge, for eksempel på jobben, i nabolaget, blant venner, familie eller liknende? (Spørsmål 4a)	1,3855	1	0,2392
I hvilke sammenhenger har du kontakt med innvandrere som bor i Norge? (Spørsmål 4b)			
På jobben	1,2889	1	0,2562
I nabolaget	0,7428	1	0,3888
Venner og kjente	1,4912	1	0,2220
I nær familie	0,1158	1	0,7336
Gjennom skole/studier	4,4765	1	0,0344
Gjennom fritidsaktiviteter/organisasjonsliv	0,2088	1	0,6477
På annen måte	0,1654	1	0,6842
Gitt at du har kontakt, hvor mange innvandrere har du kontakt med? (Spørsmål 4c)			
Svaralternativer: 1, 2-4, 5-10, 10+	21,4852	3	<.0001
Gitt at du har kontakt, hvor ofte har du vanligvis kontakt med innvandrere? (Spørsmål 4d)			
Svaralternativer: Daglig, ukentlig, månedlig, sjeldnere enn månedlig	2,1582	3	0,5402
Gitt at du har kontakt, hvordan er din personlige erfaring med denne kontakten? (Spørsmål 4e)			
Svaralternativer: Hovedsakelig positiv, både positiv og negativ, hovedsakelig negativ	2,0479	2	0,3592

¹ H₀: Holdningen i 2024 er lik holdningen i 2023.

² For begge år er verdiene vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn, slik at nettoutvalgenes fordeling mest mulig tilsvarer bruttoutvalgenes fordeling.

Kilde: Holdninger til innvandrere og innvandring 2023-2024

Andelen som oppgir at de ikke har kontakt med innvandrere har gått ned med 2 prosentpoeng fra 2023 til 2024. Dette er ikke en signifikant nedgang. Når vi ser på hvor respondentene oppgir at de har kontakt med innvandrere, er det bare marginale endringer i arenaer som jobb, i nabolaget, blant

venner og kjente, i nær familie, gjennom fritidsaktiviteter eller organisasjonsliv og på annen måte. Disse endringene er så små at de sannsynligvis er uavhengig av intervjuåret, og reflekterer tilfeldige variasjoner fra ett år til et annet. Bare én av kontaktarenaene har hatt en signifikant økning fra 2023 til 2024. Dette gjelder kontakten man har gjennom skole eller studier, hvor økningen har vært på 3 prosentpoeng.

Når det gjelder spørsmålet om hvor mange innvandrere den enkelte har kontakt med (spørsmål 4c), er det en statistisk signifikant endring fra 2023 til 2024. For dem som oppgir at de har kontakt med to til fire innvandrere er det størst endring, med en økning på 4 prosentpoeng. Samtidig er det en nedgang på 3 prosentpoeng for andelene som oppgir én innvandrerkontakt og fem til ti. De fleste av dem som har kontakt med innvandrere, oppgir å ha kontakt med flere enn ti. Her er det imidlertid bare en liten endring på 1 prosentpoeng det siste året.

Fra 2023 til 2024 er det en liten nedgang i andelen som oppgir å ha daglig kontakt, på 2 prosentpoeng, og en økning på 1 prosentpoeng for alternativene ukentlig og månedlig kontakt. Andelen som oppgir månedlig eller sjeldnere enn månedlig kontakt er liten, og svært stabil over tid. Disse variasjonene i hyppighet av kontakt fra 2023 til 2024, er så små at de ikke utgjør noen statistisk signifikant endring.

På spørsmålet om personlige erfaringer med å ha kontakt med innvandrere (spørsmål 4e) er det heller ingen signifikant endring fra 2023 til 2024. Mens trenden de siste årene har vært at stadig flere oppgir at de hovedsakelig har positive erfaringer med innvandrerkontakt, har det stagnert noe det siste året. Mens 85 prosent anså sin kontakt med innvandrere som hovedsakelig positiv i 2023, var andelen 84 prosent i 2024, altså bare en liten nedgang. Samtidig er det en økning på 2 prosentpoeng for andelen som sier at de har både positive og negative erfaringer med sin kontakt med innvandrere. Endringen er så små at variasjonene fra ett år til et annet kan skyldes tilfeldigheter, altså ingen statistisk signifikant endring.

6. Holdninger etter bakgrunnskjenne tegn

I de foregående kapitlene har vi sett på resultatene fra årets undersøkelse og utviklingen i holdninger til innvandrere og innvandring over tid (kapittel 4). Vi har dessuten sett på hvor stor endringene har vært fra fjorårets til årets undersøkelse, og testet for om endringen fra ett år til et annet har vært statistisk signifikante (kapittel 5). Dette kapitlet vil ta for seg sammenhengen mellom holdningsindikatorerne og kjennemerker ved personene som har svart på undersøkelsen. En oversikt over disse resultatene er presentert i vedlegg B. For å gjøre lesingen og tolkningene av tabellene enklere har kategoriene «helt» og «nokså» (u)enig blitt slått sammen til kategorien (u)enig. Som vi skal se er det flere klare sammenhenger mellom bakgrunnskjenne tegnene ved respondentene og hvordan de svarer på spørsmålene i undersøkelsen. En del av disse er stabile mønstre som vi har sett i mange, og i noen tilfeller til og med de fleste, av de tidligere undersøkelsene som er blitt gjennomført.

Noen sammenhenger er mer komplekse enn det som framgår når vi ser på bivariate sammenhenger, som for eksempel sammenhengen mellom holdninger og utdanningsnivå. Derfor har vi også gjort en multivariat analyse, hvor vi ser på sammenhengen mellom enkelte kjennetegn og holdninger når vi kontrollerer for variasjoner i andre kjennetegn. Analysen vi gjør er en såkalt multippel lineær regresjon (OLS). Resultatene fra denne analysen, som presenteres i vedlegg C, bruker vi for å nyansere bildet som kommer ut av de bivariate forholdene. Ikke sjelden ser vi at sammenhenger som kan synes klare på bivariat nivå svekkes eller forsvinner når vi kontrollerer for andre kjennetegn. I tidligere undersøkelser har vi for eksempel ofte sett dette med hensyn til bostedsstrøk: forskjellene i holdninger mellom de som bor i tett- og spredtbygde strøk tenderer til å bli borte når utdanningsnivå og antall kontaktaer er med i modellene i analysen. Dette kan tyde på at det er ulikheter i utdanningsnivå og omfanget av kontakt med innvandrere personer i tett- og spredtbygde strøk har, og ikke bostedsstrøk i seg selv, som er avgjørende for mønstrene vi ser.

I den multivariate analysen opererer vi med tre modeller for hver avhengig variabel (svar på hvert enkelt spørsmål). Variablene kjønn, alder, bostedsstrøk (tett-/spredtbygd), landsdel, økonomisk hovedaktivitet, innvandrerbakgrunn og personenes samlede inntekt før skatt er med i alle tre modellene. Utdanningsnivå og antall arenaer for kontakt er inkludert i modell c, men holdes utenfor i hver sin modell (respektivt a og b). Disse to variablene har vist seg særlig sentrale i tidligere undersøkelser for å forklare variasjon i holdninger til innvandrere. Å presentere modeller der vi holder disse bakgrunnskjenne tegnene utenfor gjør vi for å se hvordan det å inkludere disse påvirker resultatene for de andre uavhengige variablene. Ved å sammenligne resultatene i modell a og b med resultatene i modell c, der begge variablene er med, kan vi med andre ord få et bedre inntrykk av hvordan utdanningsnivå og kontakt med innvandrere henger sammen med andre bakgrunnskjenne tegn, slik som det nevnte eksempelet bostedsstrøk.

Resultatene som presenteres i vedlegg C er estimater (såkalte koeffisienter) som gir et anslag for sammenhengen mellom det aktuelle bakgrunnskjenne tegnet og holdningsvariablene. Positive og negative verdier i estimatet indikerer henholdsvis positive og negative holdninger. En ett-trinns økning i verdien på koeffisienten innebærer en økning (positivt fortegn) eller en nedgang (negativt fortegn) i skårene på den avhengige variabelen i forhold til en referanseverdi, kontrollert for de øvrige faktorene i modellen. For kvinner er eksempelvis referanseverdien menn, som innebærer at en eventuell positiv verdi på koeffisienten viser at kvinner generelt sett har svart mer positivt på det aktuelle spørsmålet sammenlignet med menn.

Vi gjør også signifikansanslag for estimatene, som gir en pekepinn på hvor sikre sammenhengene vi ser er fra et statistisk ståsted. Disse signifikansanslagene angir en prosentvis sannsynlighet for nullhypotesen, nemlig at variasjonen i den avhengige variabelen ikke har sammenheng med den

aktuelle uavhengige variabelen. En tommelfingerregel som ofte benyttes, og som vi bruker her, er å anse anslag på under fem prosent (0,05) som sikre (statistisk signifikante). Signifikansanslag over dette betraktes som å gjenspeile at sammenhengene i større grad kan være utslag for tilfeldigheter. Det er ikke uproblematisk å operere med en slik fast grense for statistisk signifikans, ikke minst fordi relativt like signifikansverdier kan komme til å bli tolket ulikt basert på om de befinner seg rett over eller under denne grenseverdien. Bruken av p-verdier, som signifikansanslagene bygger på, har dessuten i seg selv kommet under kritikk, se eksempelvis Wasserstein et al. (2019).

Når vi tolker resultatene fra undersøkelsen ser vi derfor de ulike funnene i analysen i sammenheng, både med andre funn innenfor undersøkelsen som helhet, tidligere års resultater og resultater fra andre undersøkelser. Sammenhenger mellom bakgrunnskjennetegn og holdninger som ikke er statistisk signifikante, kan framstå som tydelige sammenhenger likevel, når vi ser dem i lys av resultater fra tidligere undersøkelser der tendensene er de samme. Formuleringer om «statistisk signifikante» sammenhenger skal derfor ikke leses som at sammenhengene nødvendigvis er «reelle» eller «sikre», bare at vi med større sikkerhet kan utelukke at de er uttrykk for tilfeldigheter.

Formuleringer om «mer positive» eller «mer negative» holdninger blant visse grupper må også forstås ut fra et utgangspunkt der de fleste respondentene gir uttrykk for relativt positive/liberale holdninger. At en gruppe svarer relativt sett mer negativt enn referansegruppen de sammenlignes med trenger med andre ord ikke å innebære at de gir uttrykk for negative holdninger i det aktuelle spørsmålet.

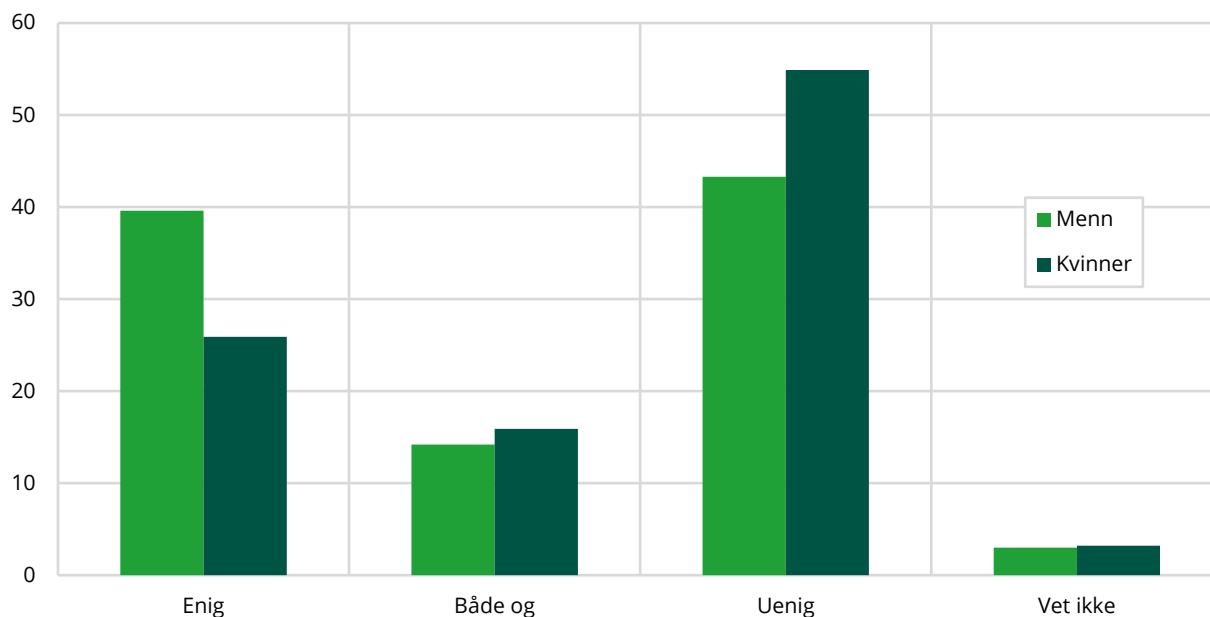
6.1. Kjønn

I tidligere års undersøkelser har det vært en klar tendens til at kvinner generelt sett er mer positive til innvandrere og innvandring enn menn, om enn ikke i alle spørsmål. Et unntak har vært spørsmål som omhandler arbeidslivet (se for eksempel Strøm et al. (2023) s. 46). I resultatene i årets undersøkelse ser vi mange av de samme mønstrene som foregående år.

Uenighet mellom kvinner og menn i integreringsspørsmål

Størst forskjeller ser vi i spørsmål som kan sies å omhandle integrering. Et klart eksempel er spørsmålet om innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig (figur 6.1). Blant kvinner svarer hele 55 prosent at de er uenige i dette, mens kun 26 prosent er enige i påstanden. Mennene i utvalget er mer delt i spørsmålet: prosentandelen som svarer at de er uenig i utsagnet er bare litt større enn den som svarer at de er enig, 43 mot 40 prosent.

Figur 6.1 Holdning til utsagnet: «Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig», etter kjønn. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

Også med hensyn til hvorvidt innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge er kvinner markert mer positive enn menn. På dette spørsmålet, som kan sies å omhandle andre kulturers plass i det norske samfunnet, sier 80 prosent av kvinnene seg enige, mot 69 prosent av mennene. Flere av mennene svarer med andre ord enten «både og» eller at de er uenige enn det som er tilfelle blant kvinnene. Forskjellene i svarene blant kvinner og menn består selv om vi kontrollerer for andre kjennetegn ved respondentene i den multivariate regresjonsanalysen. Med andre ord synes forskjellene i svarene ikke å skyldes forskjeller i andre kjennetegn ved respondentene, i det minste med hensyn til bakgrunnskjenne-tegnene som er inkludert i modellene våre.

... og om mottak av flyktninger og asylsøkere

Et annet spørsmål hvor det er klare forskjeller i svarene fra kvinner og menn, er om mottak av flyktninger og asylsøkere. På spørsmålet om hvor enkelt det bør være for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, svarer om lag halvparten av både kvinner og menn at det bør være som i dag. Av kvinner er det imidlertid klart flere, 22 prosent mot 14 prosent blant mennene, som mener det bør bli lettere å få opphold. Samtidig er det markert flere av mennene som ønsker at det skal bli vanskeligere å få opphold. Også her er forskjellene mellom menn og kvinner fortsatt til stede dersom vi kontrollerer for andre bakgrunnskjenne-tegn.

Også når det gjelder utsagnene om hvorvidt innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene og om de er en kilde til utrygghet i samfunnet, framstår kvinnene generelt sett som mer positive enn mennene. Flere menn enn kvinner er enige i disse påstandene. I disse spørsmålene synes imidlertid noe av forskjellen muligens å skyldes andre forhold enn kjønn. Tar vi med utdanningsnivå i de multivariate analysene (modell B og C) ser vi at sammenhengen mellom å være kvinne og å svare mer positivt blir svekket en hel del. Vi kan derfor være mindre sikre på at forskjellene vi ser ikke beror på at kvinner for eksempel generelt sett har høyere utdanning enn menn, et kjennetegn som i stor grad har sammenheng med mer positive holdninger (mer om dette i delkapittel 6.3).

Kjønnforskjeller: uttrykk for generelle verdiforskjeller eller ulikheter i arbeidsmarkedstilknytning?

Hvorfor synes kvinner generelt sett å være mer positive til innvandrere og innvandring? Det er flere mulige forklaringer. En er at det representerer et uttrykk for andre, generelt mer «venstreorienterte» holdninger sammenlignet med menn. Kjønnforskjeller i verdispørsmål og politiske standpunkt er et godt dokumentert fenomen, som blant annet har kommet til uttrykk i ulikheter i stemmegivning i valg (Bergh, 2008; Kleven, 2020, s. 16-20).

Kvinner er imidlertid ikke mer positive i alle spørsmålene i undersøkelsen. Som nevnt innledningsvis har vi i foregående undersøkelser sett at kvinner tenderer til å svare mer negativt i spørsmål som omhandler innvandreres rolle i arbeidslivet. Dette har vi i tidligere rapporter tolket som å være et uttrykk for at kvinner kanskje opplever innvandrere som potensielle konkurrenter i arbeidslivet (Strøm et al., 2023, s. 47). Kvinner jobber mer deltid og oftere i andre sektorer i økonomien enn menn (Gram, 2022; Lekve & Arnesen, 2023). Forskjellene mellom svarene til kvinner og menn kan derfor reflektere at man møter og forholder seg til ulike innvandrere og i andre situasjoner.

Det skal sies at det i årets undersøkelse er mindre forskjell mellom kvinner og menn i spørsmålene om innvandrere i arbeidslivet enn det har vært i noen av de tidligere undersøkelsene. Riktignok er det noen færre kvinner (73 prosent) som er enige i påstanden om at arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi enn det er blant mennene (76 prosent). Det er imidlertid flere menn enn kvinner som svarer at de er uenige i påstanden, 9 mot 7 prosent.

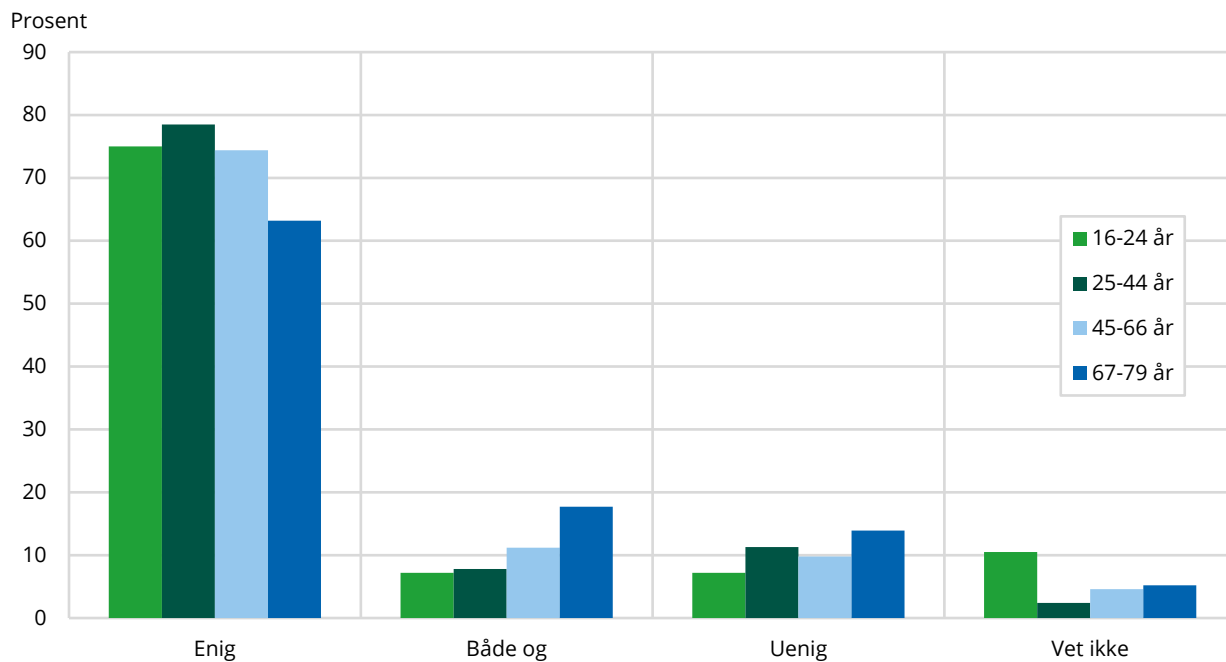
6.2. Alder

Som i tidligere års undersøkelser ser vi at yngre ofte har mer liberale holdninger enn eldre. Dette varierer imidlertid fra utsagn til utsagn, og de mest positive holdningene er å finne vekselvis blant de yngste (16-24 år) og de nest yngste (25-44 år).

De mellom 25-44 år er mest enig i at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge

Den nest yngste aldersgruppen – 25-44 år – er mest enig i at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge – 79 prosent er enig (figur 6.2). I den yngste aldersgruppen – 16-24 år – og i den nest eldste – 45-66 år – sier henholdsvis 75 og 74 prosent seg enig i påstanden. Andelen som er enig blant de eldste er noe lavere enn i de andre aldersgruppene, 63 prosent sier seg enig i at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge. Ingen av sammenhengene er statistisk signifikante for noen av aldersgruppene i noen av modellene, men vi ser at de eldste er de som er minst positive. Et annet uttrykk for at unge generelt sett er mer positive til kulturelt mangfold, er utsagnet om at innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. De eldste er i større grad enig, 46 prosent mot 18 prosent i den yngste aldersgruppen. I de to midterste gruppene er mellom 32 og 35 prosent enige i påstanden. Det er en statistisk signifikant sammenheng mellom det å være i den yngste aldersgruppen og være mer positiv enn den eldste aldersgruppen.

Figur 6.2 Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge», etter alder. 2024. Prosent¹

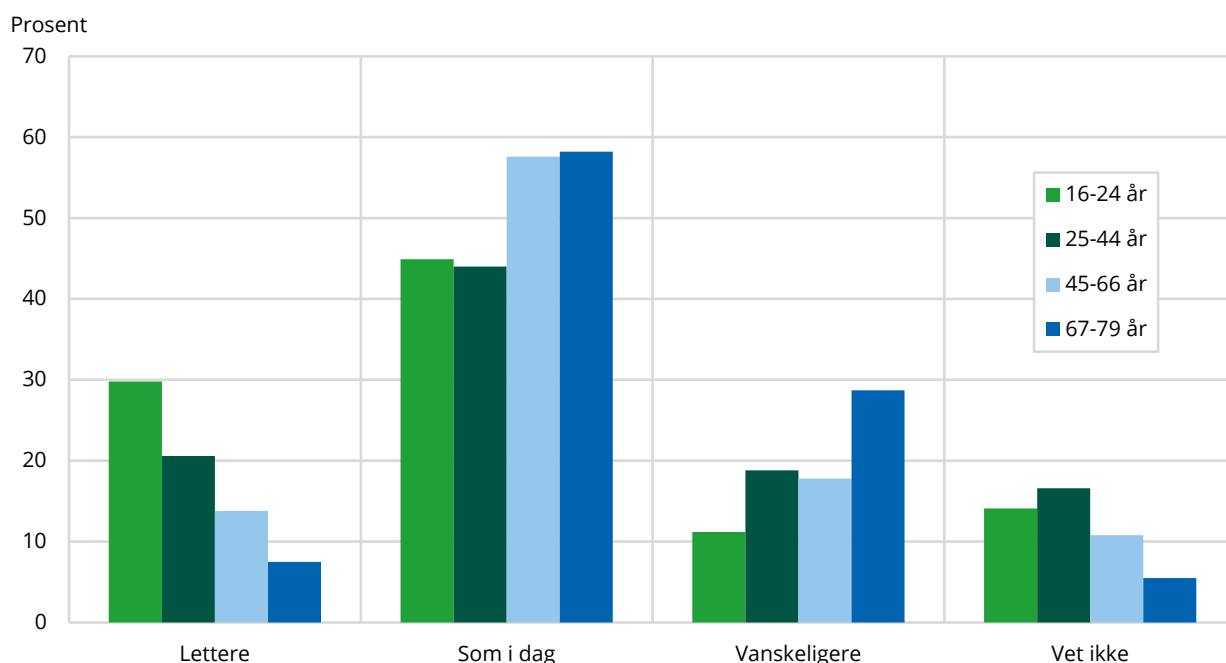

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

Unge mest positive til flyktningers og asylsøkeres opphold i Norge

30 prosent i den yngste aldersgruppen svarer at det bør bli lettere for flyktninger å få opphold i Norge, 11 prosent mener det bør bli vanskeligere, og 45 prosent mener det bør være som i dag. Sammenhengen mellom å ha mer positive holdninger hos de yngste, sammenlignet med de eldste, er fortsatt signifikant når vi kontrollerer for utdanning og antall kontaktarenaer. Vi kan se av figur 6.3 at andelen som svarer at det bør bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold synker desto eldre man er. Lavest andel er det blant de aller eldste. Bare 8 prosent av disse ønsker at det skal bli lettere og 29 prosent i denne aldersgruppen svarer at det bør bli vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge.

Figur 6.3 Bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? Etter alder. 2024. Prosent¹

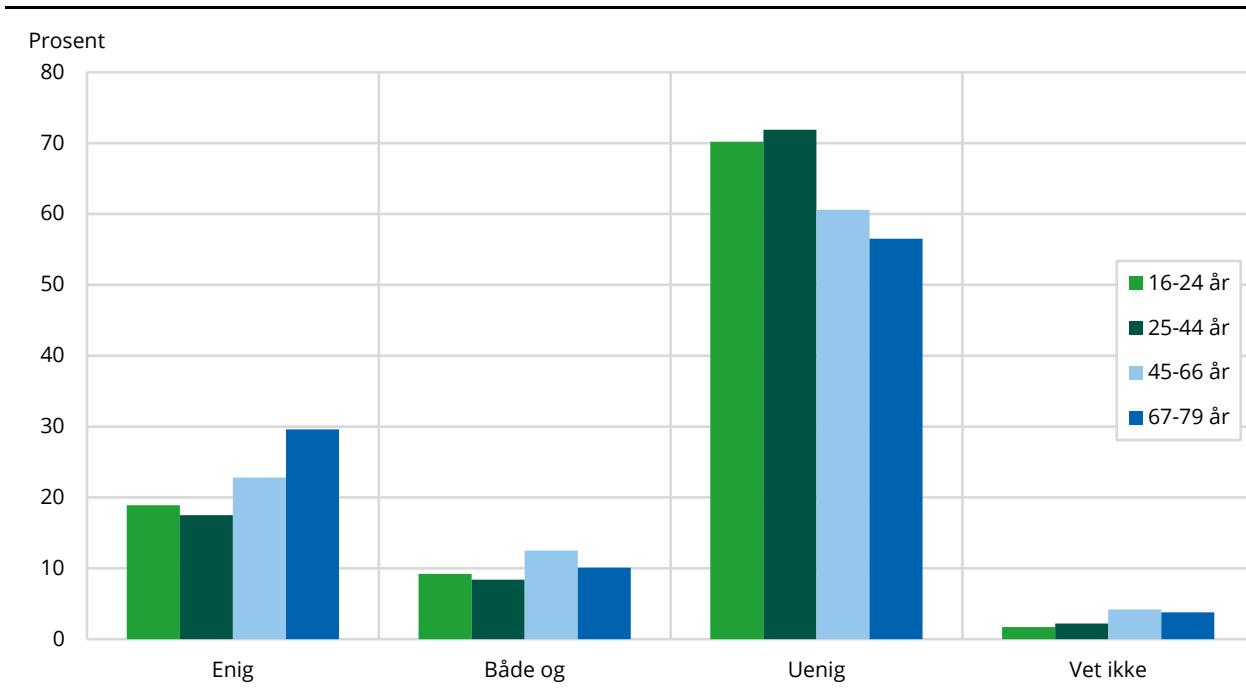
¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

De eldste er mest enig i at innvandrere flest er en kilde til utrygghet

Til påstanden om at innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet, er det de eldste som er mest enig. Det er 30 prosent i denne aldersgruppen som mener at innvandrere er en kilde til utrygghet, mot 18 prosent av de mellom 25 og 44 år. De nest yngste er også de som er mest uenig. 72 prosent av respondentene i denne aldersgruppen er uenig i utsagnet, sammenlignet med 57 prosent i den eldste aldersgruppen. Det er med andre ord de eldste som er mest skeptiske, men disse resultatene er ikke signifikante når en kontrollerer for antall kontaktaenaer (modell a og c). Vi kan også se ut ifra de som har svart at 40 prosent av de eldste ikke har kontakt med innvandrere, mens i de andre aldersgruppene er denne andelen kun 11-15 prosent. Dette kan tyde på at de resultatene vi ser blant aldersgruppene henger sammen med ulik grad av kontakt med innvandrere.

Figur 6.4 Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet», etter alder. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

De yngste er også mest positive til innvandrere i arbeidslivet

I spørsmål om arbeidslivet ser vi at det er de yngste som er mest positive, hvor 89 prosent svarer at de er enige i påstanden om innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv. Sammenlignet er 75 prosent av de eldste enige, men resultatene er ikke signifikante i noen av modellene. På spørsmålet om alle innvandrere i Norge bør ha samme muligheter til arbeid som nordmenn, er også de yngste mest positive. 96 prosent av dem som er 16-24 år er enig i utsagnet, mens rundt 90 prosent er enige i de eldre aldersgruppene.

Når det kommer til utsagnet om arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi, er de yngre aldersgruppene litt mer positive enn de aller eldste. Det er de nest yngste som er mest positive, hvorav 76 prosent er enige i påstanden. Tilsvarende er 69 prosent av den eldste aldersgruppen – 67-79 år – enige i at arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi. Ingen av sammenhengene er statistisk signifikante når vi kontrollerer for andre kjennetegn, noe som gir grunn til å anta at forskjellene sannsynligvis henger sammen med andre trekk ved de som har svart enn alder.

6.3. Utdanningsnivå

Utdanningsnivå peker seg ut som et av de mest sentrale kjennetegnene når vi skal forklare forskjeller i svarene i undersøkelsen. Tidligere runder av undersøkelsen har funnet en klar sammenheng mellom holdninger til innvandrere og utdanningsnivå. Det har vært en relativt entydig tendens til at høyere utdanning har sammenfalt med mer positive holdninger. Slik er det også i årets undersøkelse.

Utdanningsnivå henger dessuten i sin tur nært sammen med en del andre kjennetegn: kvinner og personer i yngre aldersgrupper tenderer generelt sett til å ha høyere utdanning sammenlignet med menn og eldre personer. Som nevnt i starten av dette kapitlet er dette hovedgrunnen til at vi har valgt å operere med flere modeller i den multivariate analysen, der vi inkluderer og ekskluderer blant annet utdanningsnivå for å se hvordan dette påvirker resultater for andre kjennetegn.

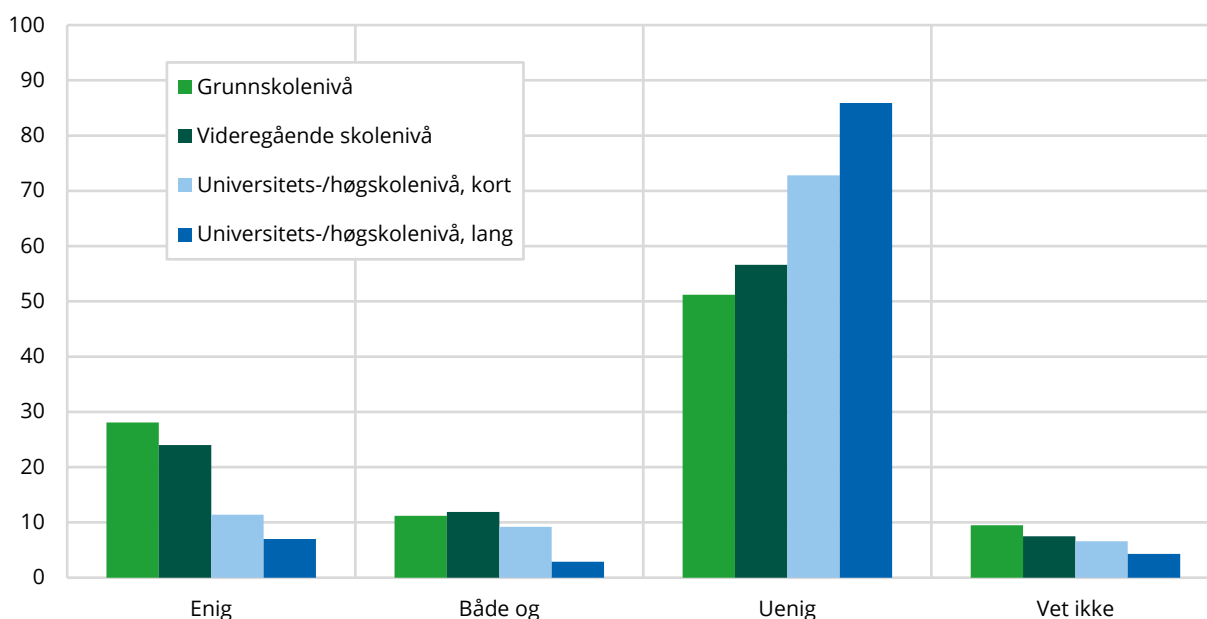
Hovedinntrykket er at dette ofte gjør en betydelig forskjell: noen sammenhenger, slik som visse kjønnsforskjeller i svarene diskutert i delkapittel 6.1, synes å bli svakere når vi kontrollerer for utdanningsnivå. Ulikheter i utdanningsnivå virker med andre ord som å ligge bak en del av mønstrene vi ser.

Personer med høyere utdanning er gjennomgående mer positive

Et hovedskille går mellom personer med utdanning på universitets-/høgskolenivå og de som har videregående skole eller grunnskole som høyeste fullførte utdanning. Respondenter med høyere utdanning skiller seg klart ut som mer positive til innvandrere og innvandring på de fleste av spørsmålene.

Et eksempel på dette ser vi i svarene på utsagnet om at innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger (figur 6.5). Som vi kan se er respondenter med utdanning på grunnskole- eller videregående skolenivå mer tilbøyelige til å svare at de er enige i denne påstanden, henholdsvis 28 og 24 prosent. Kun 11 og 7 prosent av respondentene med kort og lang utdanning på universitets- eller høgskolenivå svarer det samme. Personer med lang høyere utdanning svarer i større grad at de er uenige, også sammenlignet med dem med kortere høyere utdanning.

Figur 6.5 Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene», etter utdanningsnivå. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

At respondentene med lang universitets- eller høyskoleutdanning har mest positive holdninger, ser vi også på andre spørsmål. Hele 89 prosent av personene med lang høyere utdanning er enige i at arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi. 77 prosent av personene med kortere høyere utdanning er enige i dette utsagnet. Blant personer med utdanning på videregående- eller grunnskolenivå er «kun» henholdsvis 70 og 69 prosent enige.

De multivariate regresjonsanalysene bekrefter denne tendensen. I noen spørsmål, slik som det om arbeidsinnvandring fra land utenom Norden, er det kun lang utdanning på universitets- eller høyskolenivå som henger sammen med signifikant mer positive svar når vi kontrollerer for de andre kjennetegnene ved respondentene. Med andre ord er det ikke alltid forskjellen mellom de med kort

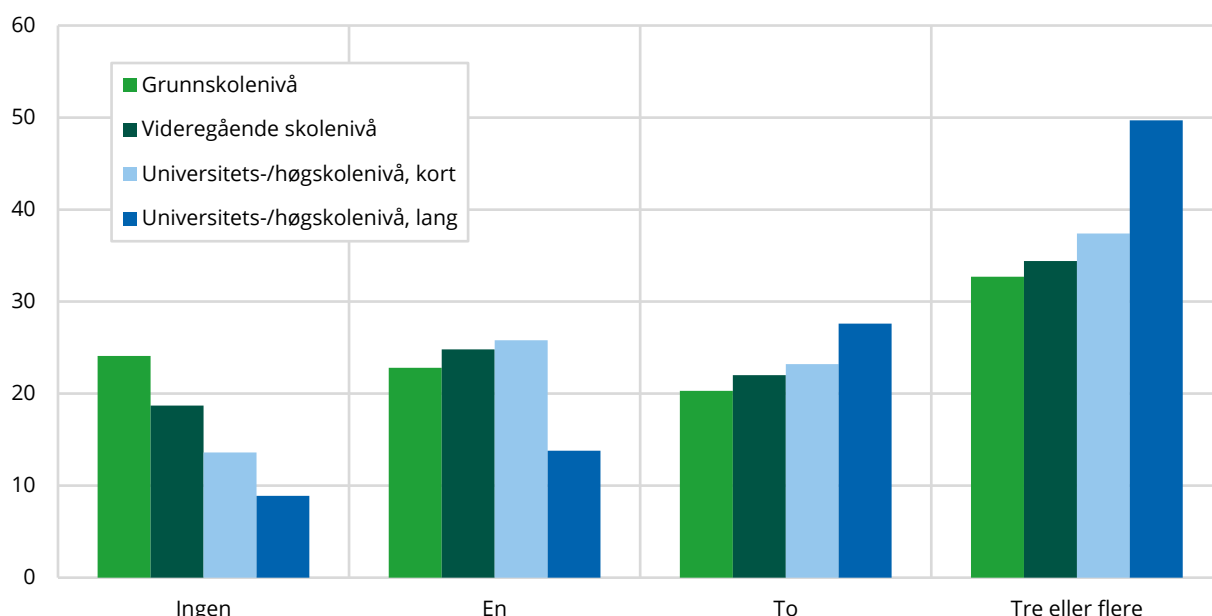
høyere utdanning og de med utdanning på grunnskolenivå er like synlig når vi har kontrollert for andre kjennetegn.

... og har mer kontakt med innvandrere

Personer med høyere utdanning har i større grad kontakt med innvandrere. De oppgir både å ha oftere kontakt og å ha kontakt med flere innvandrere og på flere arenaer. Det sistnevnte ser vi klart av figur 6.6, som viser antall arenaer som respondentene oppgir å ha kontakt med innvandrere på. Igjen er det personene med lang høyere utdanning som skiller seg klarest ut, med både færrest som har ingen kontakt med innvandrere (kun 9 prosent) og med flest som har kontakt med innvandrere på tre eller flere arenaer (50 prosent).

I de neste delkapitlene skal vi komme tilbake til sammenhengen mellom holdninger og kontakt med innvandrere, som er et annet viktig kjennetegn ved respondentene.

Figur 6.6 Antall arenaer for kontakt med innvandrere. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

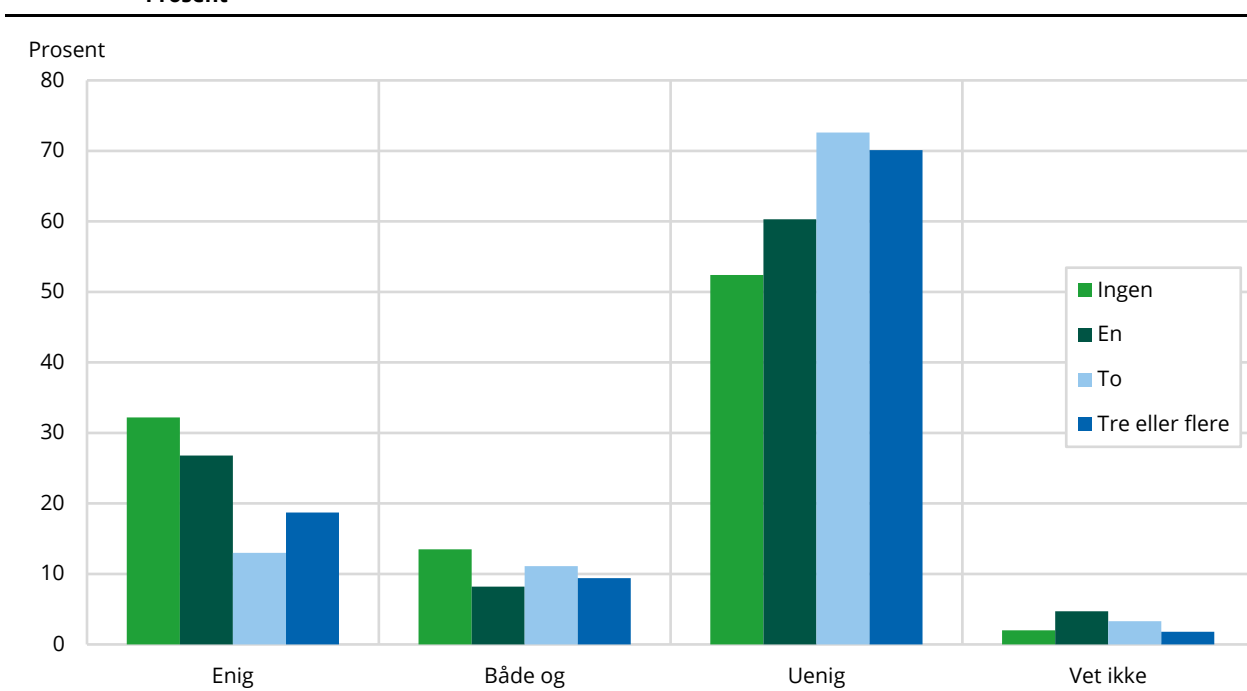
6.4. Antall arenaer for kontakt med innvandrere

Som beskrevet i kapittel 3, er det to hovedhypoteser for sammenhengen mellom det å ha kontakt med innvandrere og holdninger til innvandrere. Den ene hypotesen hevder at økt kontakt leder til mer negative holdninger og økt konflikt (konflikthypotesen). Den andre hypotesen viser til at økende kontakt vil gi mer tillit mellom grupper – og derfor i prinsippet mer positive holdninger jo mer kontakt en har med innvandrere (kontakthypotesen). Tendensene vi ser, kan muligens tolkes som å gi støtte til den siste – kontakthypotesen. Selv om vi ser en tendens til at økt kontakt har en sammenheng med positive holdninger, så kan det også være at det er andre bakenforliggende forhold som ligger bak. Resultatene fra denne analysen viser at det er en sammenheng mellom det å ha kontakt med innvandrere og det å uttrykke positive holdninger til innvandrere og innvandring. De som har kontakt med innvandrere på flere arenaer, viser i større grad positive holdninger enn de som ikke har kontakt med innvandrere på noen arenaer. Bare det å ha én kontaktarena viser en sammenheng med å ha mer positive holdninger enn de med ingen kontakt med innvandrere.

De med to kontaktarenaer er mest uenige i at innvandrere er en kilde til utrygghet

I spørsmålet om innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet, svarer de som har kontakt med innvandrere på to arenaer signifikant mer positivt enn de som ikke har kontakt. Vi ser i figur 6.7 at 73 prosent av dem som har to kontaktarenaer er uenige sammenlignet med 52 prosent av dem som ikke har noen arenaer for kontakt. Den samme tendensen – at de med ingen kontaktarenaer svarer minst positivt – ser vi også på spørsmålet om innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene. Av dem som har ingen kontaktarenaer svarer 28 prosent at de er enige i at innvandrere misbruker de sosiale velferdsordningene, mens bare 20 prosent av dem som har én arena for kontakt er enig. De som har to kontaktarenaer svarer mest positivt – kun 15 prosent er enig i utsagnet.

Figur 6.7 Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet», etter antall kontaktarenaer, 2024. Prosent¹

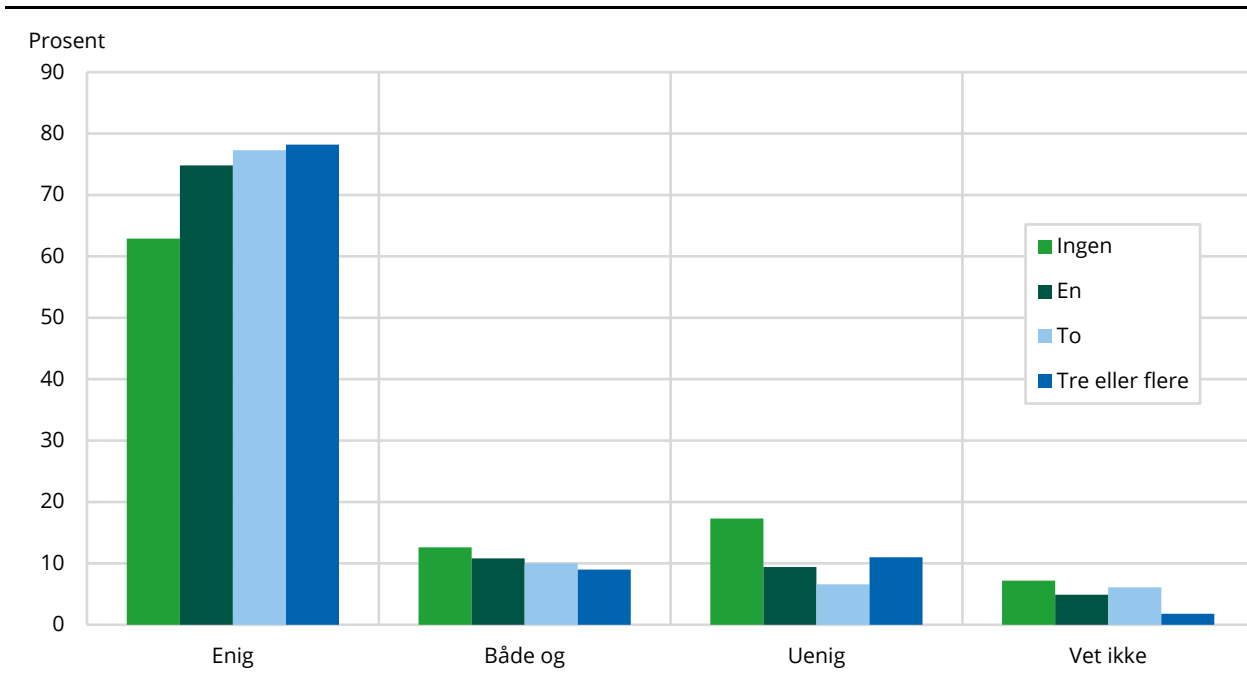
¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

De med flere kontaktarenaer er mer enige i at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge

Klart flere av dem som har kontakt med innvandrere på minst én arena mener at innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge sammenlignet med dem som ikke har kontakt med innvandrere. Henholdsvis 75, 77 og 78 prosent av dem som har kontakt med innvandrere på én, to eller tre eller flere arenaer er enige i denne påstanden (figur 6.8). Av dem som har ingen arenaer for kontakt med innvandrere er 63 prosent enige. Det er også de med ingen kontaktarenaer som er mest uenige i at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge – 17 prosent er uenig i påstanden.

Figur 6.8 Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge», etter antall kontaktarenaer, 2024. Prosent¹

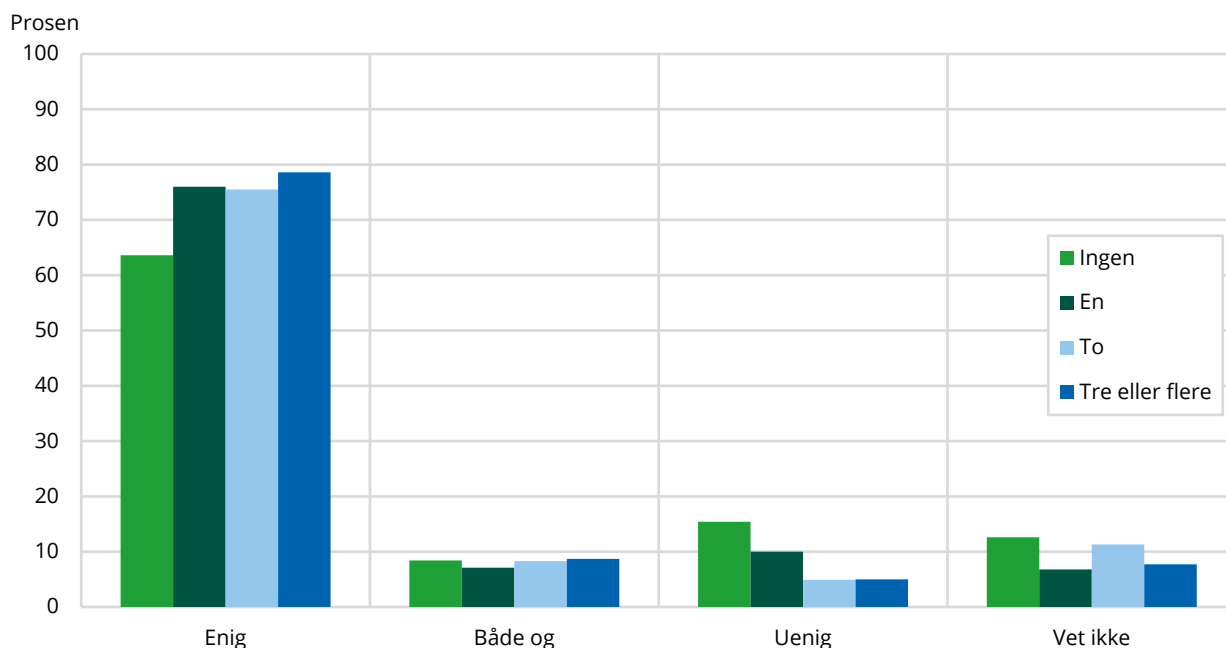
¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

... og mest enig i at arbeidsinnvandrere bidrar positivt til norsk økonomi

På spørsmålet om arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi er det en statistisk signifikant sammenheng mellom å ha kontakt med innvandrere på enten én, to eller på tre eller flere arenaer og det å svare mer positivt, sammenlignet med dem som ikke har kontakt med innvandrere på noen arenaer. 79 prosent av dem som har kontakt på tre eller flere arenaer er enige i påstanden, og det samme svarer 76 prosent av dem som har én og to kontaktarenaer (figur 6.9). Til forskjell er 64 prosent av dem som ikke har kontakt med innvandrere på noen arenaer enige i påstanden. Når det kommer til om innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv er det en signifikant sammenheng mellom å ha kontakt på én eller flere arenaer sammenlignet med å ikke ha kontakt. 81, 88 og 85 prosent av dem som har henholdsvis én, to eller tre eller flere kontaktarenaer er enige i påstanden. Av dem som ikke har noen kontaktarenaer for innvandrere er 71 prosent enig.

Figur 6.9 Holdning til utsagnet: «Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi», etter antall kontaktarenaer, 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

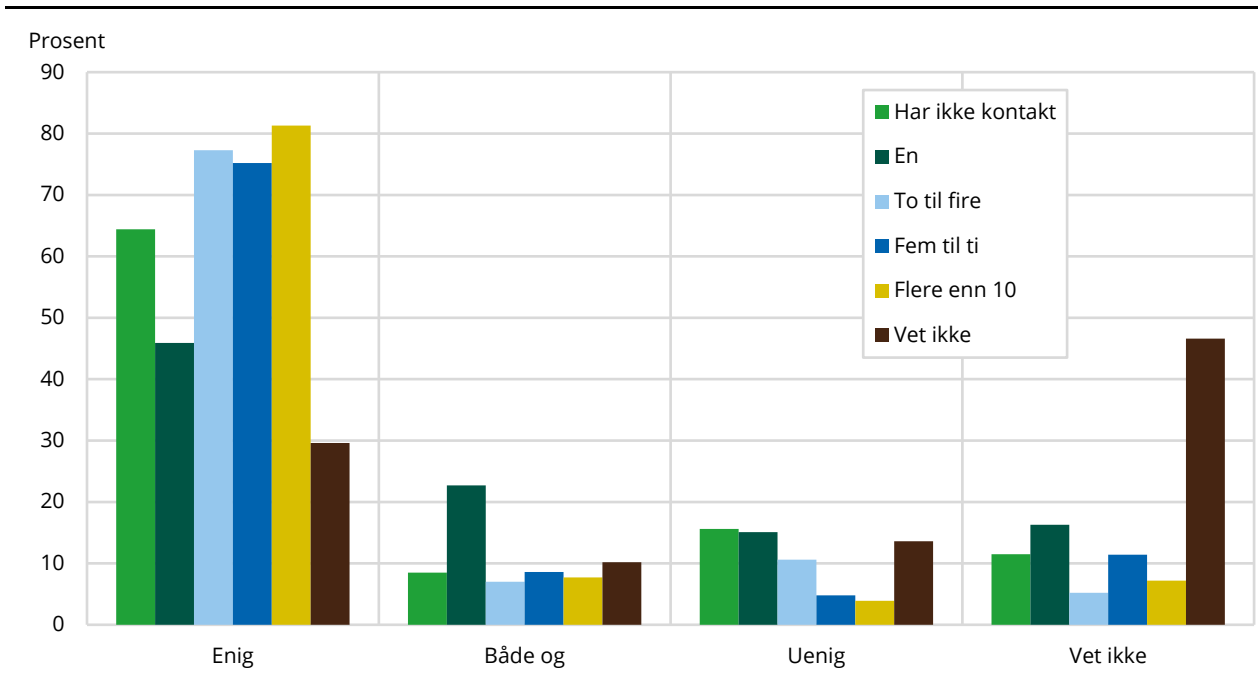
6.5. Andre mål for kontakt med innvandrere

Det er ikke bare antall kontaktarenaer som har sammenheng med holdninger til innvandrere og innvandring. I undersøkelsen stilles det også spørsmål som kartlegger andre aspekter ved kontakten. Disse omfatter antall innvandrere man har kontakt med, hyppigheten på kontakten og erfaringen med denne. Det første spørsmålet har ordlyden: «Hvor mange innvandrere har du kontakt med? Er det 1, 2-4, 5-10 (eller) flere enn 10». Det andre tar for seg hyppighet: «Hvor ofte har du vanligvis kontakt med innvandrere? Er det daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere enn månedlig». Det tredje omhandler erfaringen med kontakten: «Hvordan er din personlige erfaring med denne kontakten? Er den hovedsakelig positiv, både positiv og negativ eller hovedsakelig negativ». Det er mest vanlig å ha kontakt med flere enn 10 innvandrere, å ha daglig kontakt og at kontakten hovedsakelig er positiv.

Mer positive holdninger for de som har kontakt med flere enn 10 innvandrere

Når vi ser på antall innvandrere en vanligvis har kontakt med, er det en sammenheng mellom det å ha kontakt og mer liberale holdninger. De som har kontakt med flere innvandrere, har mer positive holdninger. Ellers varierer det noe med tanke på hvem som er minst positive, om det er de som ikke har kontakt med innvandrere eller de som kun har kontakt med én. Som vi ser i figur 6.10, hvis vi ser bort ifra de som har svart «vet ikke», er det de som kun har kontakt med én innvandrer som svarer minst positiv til påstanden om arbeidsinnvandring fra land utenfor Norden bidrar positivt til norsk økonomi – 46 prosent er enig. Blant dem som har kontakt med flere enn én innvandrer er mellom 75 og 81 prosent enige. Dette kan reflektere det som ble beskrevet i delkapittel 3.4 – at ikke all kontakt nødvendigvis er positiv. I forskningslitteraturen har man ment å se at kontakten bør være varig og skje mellom personer som har en noenlunde lik sosial status. Overfladisk kontakt kan være med på å forsterke negative stereotyper.

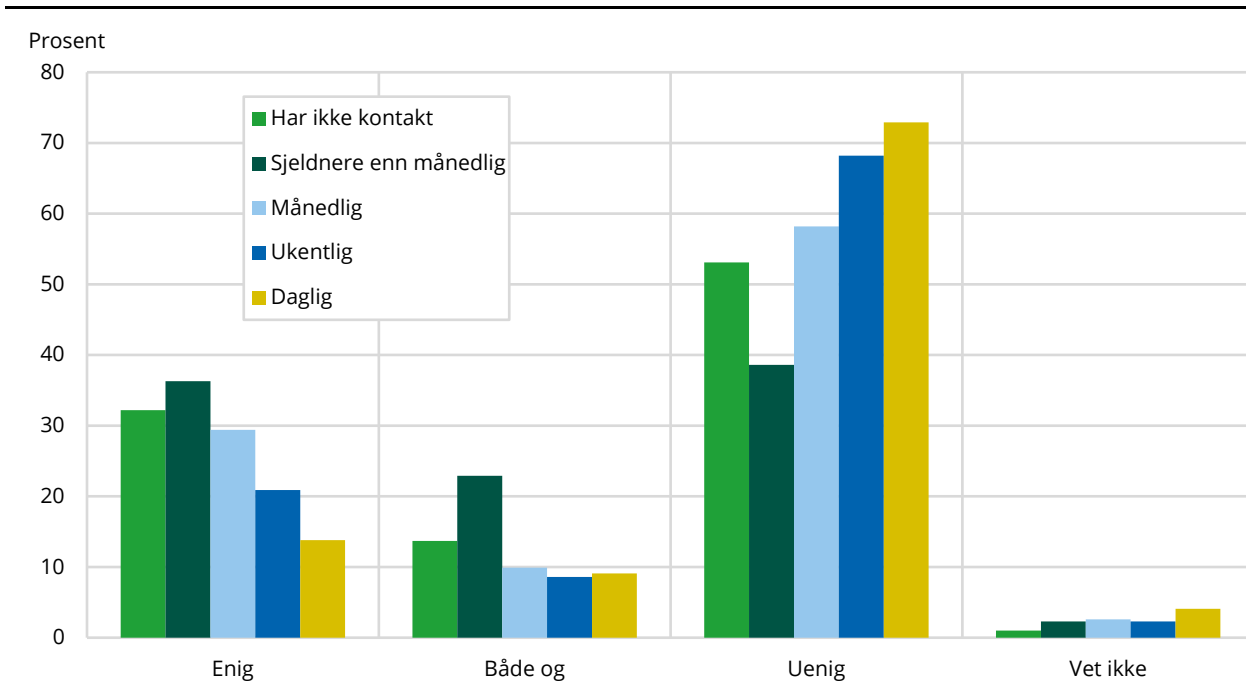
Figur 6.10 Holdning til utsagnet: «Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi», etter antall innvandrere man har kontakt med. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

Mer positive holdninger blant dem som har daglig kontakt med innvandrere

Hyppighet på kontakt kan også sees i sammenheng med hvordan holdningene er til innvandrere og innvandring. De som har kontakt med innvandrere på daglig og ukentlig basis, svarer mest positivt på spørsmålene. Av dem som har kontakt på daglig, ukentlig og månedlig basis, er henholdsvis 73, 68 og 58 prosent uenig i at innvandrere flest er en kilde til utrygghet (figur 6.11). Dem som har kontakt sjeldnere enn månedlig tenderer til å ha mindre positive holdninger – og i dette tilfellet også mer negative enn de som ikke har kontakt med innvandrere. 36 prosent av dem som har sjeldnere enn månedlig kontakt er enig i utsagnet om at innvandrere flest er en kilde til utrygghet, sammenlignet med 32 prosent av dem som ikke har kontakt med innvandrere. Dette er igjen noe som kanskje peker i retning av at ikke all kontakt nødvendigvis er positiv: den bør muligens være av en viss hyppighet.

Figur 6.11 Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet», etter hyppighet på kontakt. 2024. Prosent¹

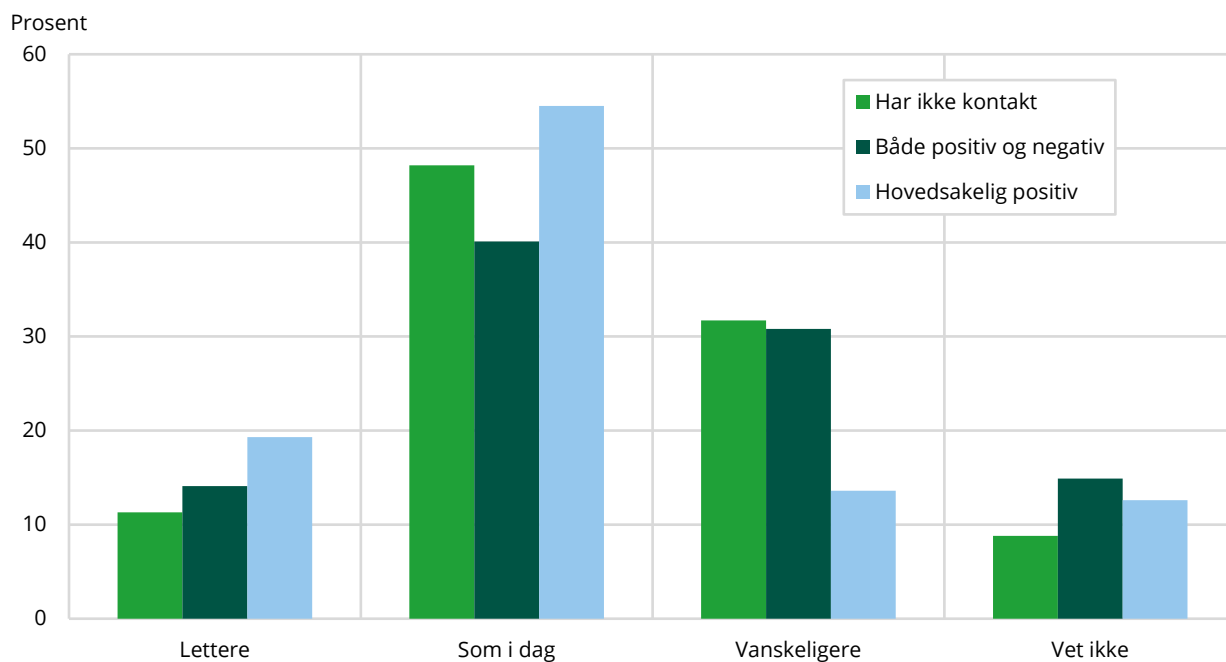
¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

Hovedsakelig positive erfaringer

Totalt svarer 70 prosent at de hovedsakelig har positiv erfaring med innvandrerkontakt, mens 13 prosent har hatt både positiv og negativ erfaring. Siden det er så få som har svart at de har hovedsakelig negativ erfaring, begrenser det muligheten for å sammenligne hvordan erfaring av innvandrerkontakt henger sammen med de ulike påstandene i undersøkelsen. Vi kan likevel se at de som hovedsakelig har positiv erfaring er mer positive til at det skal bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge – 19 prosent, sammenlignet med 14 prosent av dem som har hatt både positiv og negativ erfaring og 11 prosent av dem som ikke har kontakt med innvandrere (figur 6.12). Samtidig er 32 prosent av dem som ikke har kontakt enig i at det bør bli vanskeligere å få opphold, mot 31 prosent blant dem som har både positiv og negativ erfaring med kontakten. Kun 14 prosent av dem som har hovedsakelig positiv erfaring mener det bør bli vanskeligere å få opphold.

Figur 6.12 Holdning til utsagnet: «Bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?», etter erfaring med kontakt. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

Oppsummert kan vi slå fast at den samme tendensen til mer positive holdninger med økt kontakt også gjelder når vi ser på hyppighet og antallet kontakter med innvandrere og erfaringene respondentene har med denne kontakten, slik vi har sett med antall arenaer for kontakt. Disse andre målene for kontakt er ikke med i regresjonsanalysen, slik at det ikke er tatt høyde for andre bakenforliggende trekk som kan virke inn på forskjellene vi ser. Tendensene vi ser gir oss likevel en indikasjon på at mer kontakt virker som å ha en sammenheng med mer positive holdninger.

6.6. Bostedsstrøk

Kjennemerket bostedsstrøk skiller mellom bosted i tettbygde og spredtbygde strøk. Tettbygde strøk er områder som omfattes av tettsteder med minst 200 personer der avstanden mellom husene normalt ikke overstiger 50 meter, mens spredtbygde strøk er alle områder utenfor. Tettstedene differensieres etter innbyggertall, fra strøk med under 2 000 bosatte til områder med 100 000 eller flere bosatte. De største tettstedene omfatter for eksempel de fire største byene i Norge: Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger. Men også andre kommuner rundt disse byene regnes som en del av de sentrale tettstedene.

Over tid har vi sett at holdninger til innvandrere og innvandring er mest positive i tettbygde strøk med over 100 000 innbyggere, og mer forbeholdne i spredtbygde områder. I områder som klassifiseres som tettsteder av ulike størrelser mellom 2 000 og 100 000 innbyggere er det mer variasjon i hvordan svarene fordeler seg.

Mest kontakt med innvandrere i tettbygde strøk

Forskjellene i holdninger mellom de mest tettbygde strøkene og spredtbygde områder kan sees i sammenheng med graden av kontakt med innvandrere. I spredtbygde strøk oppgir 23 prosent at de ikke har kontakt med innvandrere. Til sammenligning oppgir 11 prosent av dem som bor i tettsteder, med 100 000 eller flere innbyggere, at de ikke har kontakt. I de mest tettbygde strøkene har

om lag 8 av 10 daglig eller ukentlig kontakt, mens 6 av 10 i de spredtbygde strøkene har daglig eller ukentlig kontakt.

Byfolk er mest positive til arbeidsinnvandring

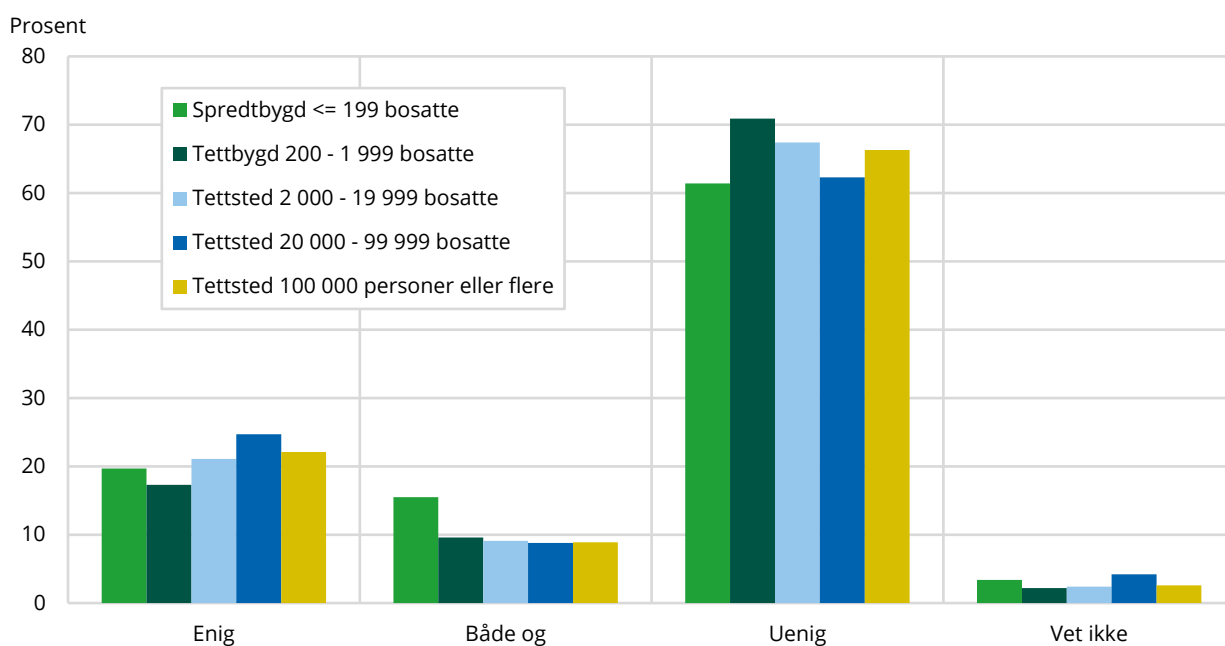
Mens 78 prosent av dem som bor i tettsteder med 100 000 eller flere innbyggere sier seg enig i at arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi, er det bare 69 prosent i spredtbygde områder som sier seg enig i dette. De som bor i de største byene i Norge skiller seg signifikant ut dersom vi utelater utdanningsnivå fra analysemodellen. Når vi tar inn utdanningsnivå i analysen, blir sammenhengen mellom bosted og holdninger til arbeidsinnvandring ikke lenger signifikant. Fra før har vi sett at både kontakt og utdanningsnivå har betydning for holdninger til innvandrere og innvandring. Det er flere med høyere utdanning i tettbygde strøk, som er med på å forklare at holdningene er mer positive her.

Personer som bor i de største tettbygde stedene er også mest enige i at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv, med 86 prosent. Denne andelen er større enn for personer i både spredtbygde strøk og mindre tettbygde områder, men vi ser størst forskjell når vi sammenligner med dem som bor i tettbygde områder med 200 til 1 999 innbyggere, hvor bare 75 prosent sier seg enig.

Personer i tettbygde strøk mest enige i at innvandrere er en kilde til utrygghet

I tettbygde strøk med 20 000-99 999 innbyggere og 100 000 eller flere innbyggere, er det størst andeler som sier seg enige i at innvandrere flest er en kilde til utrygghet, med henholdsvis 25 og 22 prosent. Dette kan sees i sammenheng med saker som var i nyhetsbildet i perioden før datainnsamlingen foregikk, jf. delkapittel 3.1. Media rettet søkelys mot koblingen mellom innvandring og gjengkriminalitet i Sverige, og bekymring for om dette ville spre seg til Norge. Også i andre undersøkelser har det blitt påvist en økt bekymring for innvandring og kriminalitet (Brekke et al., 2024). De som er minst redde for dette bor i mindre tettbygde strøk, med 200-1 999 innbyggere, hvor 17 prosent sier seg enig. I sistnevnte bostedsstrøk er de derimot i liten grad enige i at innvandrere bidrar positivt til kulturen. I alle andre bostedsstrøk oppgir om lag 10 prosentpoeng flere at innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.

Figur 6.13 Holdning til utsagnet: Innvandrere flest er en kilde til utrygghet, etter bostedsstrøk. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

... men minst enig i at innvandrere misbruker sosiale velferdsordninger

Til utsagnet om at innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger er det de som bor i de mest tettbygde områdene som i minst grad er enige, med 14 prosent. Blant dem som bor i spredtbygde strøk og tettbygde områder med 2 000-19 999 innbyggere er andelene som sier seg enige henholdsvis 23 og 24 prosent.

Personer i middels store tettsteder mest skeptisk til innvandrer i nære relasjoner

Over 90 prosent i hele utvalget svarer at de ville vært komfortable med en innvandrer som hjemmehjelp, lege og nær kollega. Mellom 83 og 88 prosent svarer også ja på spørsmålet om de ville vært komfortabel med å få en innvandrer som svigersønn eller -datter. Unntaket er de som bor i tettsteder med mellom 20 000 og 99 999 innbygger, hvor færre gir uttrykk for at de ville vært komfortable med dette. 76 prosent svarer ja, som er en mindre andel enn for de andre områdene, noe vi også har sett i tidligere undersøkelser. Størst andel som svarer ja på dette spørsmålet er blant dem som bor i tettsteder med 100 000 eller flere innbyggere, med 88 prosent.

6.7. Landsdel

Hvilken del av landet man bor i gir ikke entydige svar på hvilke holdninger man har til innvandrere og innvandring, da svarene varierer fra utsagn til utsagn. Noen mønstre går igjen fra tidligere år, men det er også årlige variasjoner i hvordan svarene fordeler seg på de ulike landsdelene. Eventuelle forskjeller kan være tilfeldige eller de kan gjenspeile andre forhold. For eksempel er det nesten ingen av dem fra Innlandet eller Nord-Norge som bor i større byer, mens det i Oslo og Viken er 41 prosent som bor i tettsteder med mer enn 100 000 innbyggere. I større byer er det ofte flere med høyere utdanning og mer innvandrerkontakt, som er faktorer som har sammenheng med holdninger. Vi ser da også tegn til dette i de multivariate analysene. Det er ingen sammenhenger mellom hvor man bor i landet og hvilke holdninger man utviser som er statistisk signifikante etter at vi har kontrollert for kjennetegn som blant annet utdanningsnivå og kontaktarenaer.

Mest kontakt med innvandrere i Oslo og Viken

Sammenlignet med fjorårets undersøkelse er det en jevnere fordeling mellom landsdelene når vi ser på kontakt med innvandrere som bor i Norge, men det er noen forskjeller fra landsdel til landsdel. I årets undersøkelse oppgir om lag 20 prosent av dem som bor i Nord-Norge, Trøndelag og Agder og Sør-Østlandet at de ikke har kontakt med innvandrere. I 2023 var andelen som ikke hadde kontakt større for noen landsdeler, med om lag 30 prosent, og da fant vi de største andelene i Nord-Norge og Innlandet. I årets undersøkelse er det minst andel i Innlandet som oppgir å ikke ha kontakt med innvandrere – 14 prosent. Personer som bor i Oslo og Viken har jevnt over mest kontakt, og i år er det 15 prosent som oppgir å ikke ha kontakt med innvandrere, som er omtrent samme andel som i fjorårets undersøkelse. Også på Vestlandet er andelen 15 prosent.

I Oslo og Viken finner vi størst andel som oppgir at de har ukentlig eller daglig kontakt med innvandrere som bor i Norge, 76 prosent. Det er også i denne landsdelen vi finner den største andelen som gir uttrykk for at den kontakten de har med innvandrere oppleves som hovedsakelig positiv, 74 prosent.

Trøndere mest skeptisk til innvandreres bruk av velferdsordninger

I årets undersøkelse ser vi at personene som bor i Trøndelag og Nord-Norge er minst enige, sammenlignet med andre landsdeler, i at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv. 75 prosent av trønderne og nordlendingene er enige i dette, mens de største andelene enige er i Innlandet og Oslo og Viken, med henholdsvis 85 og 84 prosent.

Samtidig finner vi den største andelen som er enig i at innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger i Trøndelag, med 25 prosent. Her er det også relativt store andeler enige i Innlandet og Agder og Sør-Østlandet, med henholdsvis 23 og 22 prosent. I Oslo og Viken gis det minst støtte til dette utsagnet, med 15 prosent enige og 69 prosent uenige.

I Trøndelag er de også mer enige i at innvandrere flest er en kilde til utrygghet, sammenlignet med andre landsdeler. De som er minst enige i dette er respondentene fra Nord-Norge. Mens 24 prosent av trønderne sier seg enige i dette, er andelen 17 prosent i Nord-Norge.

Selv om vi ser noen forskjeller i holdninger mellom de ulike landsdelene, kan dette skyldes tilfeldigheter. Det er vanskelig å tolke noe entydig mønster ut fra resultatene, som varierer fra år til år og fra utsagn til utsagn.

6.8. Økonomisk hovedaktivitet

Økonomisk hovedaktivitet er et interessant bakgrunnskjennetegn ettersom det sier noe om livssituasjonen til respondentene. Dette kan potensielt sett gi oss en pekepinn på hvordan innvandring føles å påvirke en selv. I kapittel 3 var vi for eksempel inne på at negative holdninger kan henge sammen med opplevelsen av å være i en konkurransesituasjon med innvandrere. Personer som er avhengige av trygde- eller pensjonsutbetalinger kan for eksempel oppleve innvandrere som konkurrenter om offentlige midler. Tidligere har vi også sett at trygde- og pensjonsmottakere på de fleste spørsmål svarer minst positivt på de fleste spørsmål.

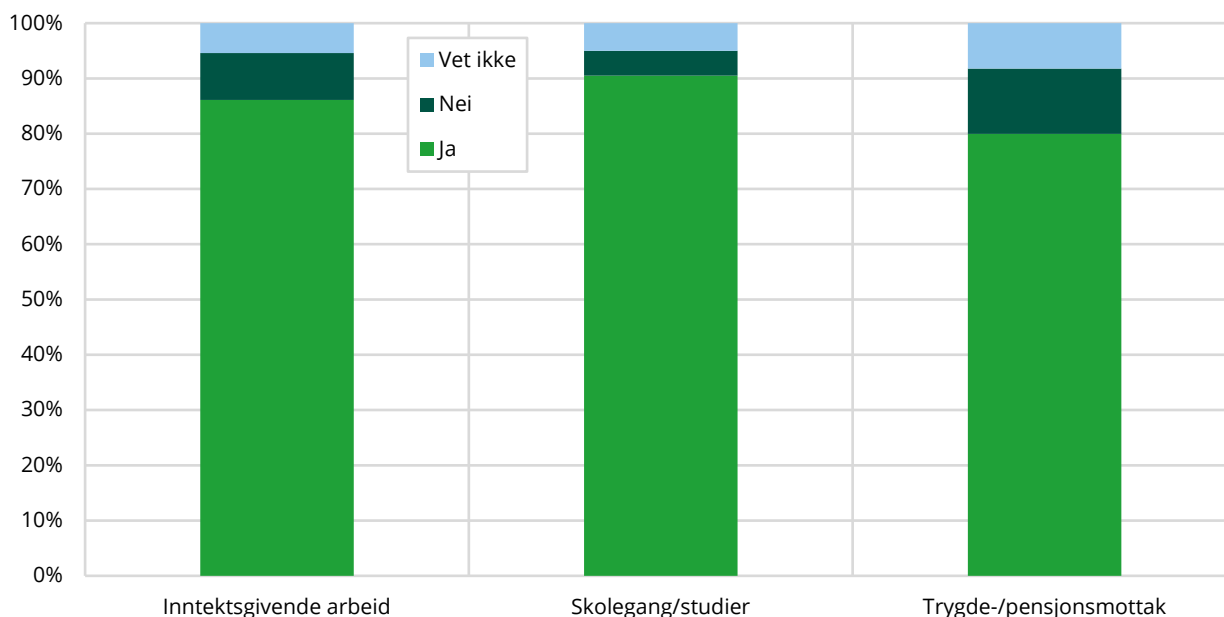
Samtidig er det visse spørsmål, særlig slike om omhandler innvandreres rolle i arbeidslivet, der personer i arbeid eller skoleelever og studenter iblant har tendert til å svare mindre positivt enn trygde- og pensjonsmottakere. Dette har typisk vært spørsmål relatert til arbeidslivet, noe som kanskje er mer relevant for de førstnevnte gruppene som en mulig arena for konkurranse.

Trygdede og pensjonsmottakere minst komfortable med en innvandrer som svigersønn eller -datter

I de spørsmålene der det er betydelige forskjeller ser vi at personer som mottar trygd eller pensjon tenderer til å være de minst positive. Dette gjelder blant annet utsagnet om at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge. Kun 66 prosent av dem som mottar trygd eller pensjon er enige i dette, mot henholdsvis 78 og 82 prosent av dem som er i inntektsgivende arbeid og som er skoleelever eller studenter. En klar forskjell ser vi også i svarene på utsagnet om hvorvidt innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet. Mens 68 og 79 prosent av de som er i arbeid og i skolegang/studier er uenige i dette, er bare 57 prosent av trygde- og pensjonsmottakerne det samme. Tilsvarende mønster ser vi i spørsmålet om innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig.

Trygdede og pensjonsmottakere er også mindre positive i spørsmålene som omhandler innvandrere i ulike sosiale relasjoner. Særlig tydelig er dette i svarene på hvorvidt man ville være komfortabel med en innvandrer som potensiell svigersønn eller -datter (figur 6.14). Mens henholdsvis 86 og 91 prosent av personer i inntektsgivende arbeid og under skolegang eller studier svarer at de ville være komfortable med dette, svarer kun 80 prosent av trygde-/pensjonsmottakerne det samme. En større del av dem som mottok trygd eller pensjon oppga at de ikke visste.

Svarene på dette spørsmålet er interessante fordi de viser at tendensen til mindre positive holdninger til innvandrere blant trygdede og pensjonister ikke avhenger av om situasjonen som beskrives innebærer et mulig konkurranseforhold. De mindre positive holdningene er generelle og følger tendensene vi ser ellers for spørsmålene om ulike typer relasjoner: jo nærmere relasjonen er, jo klarere kommer eventuelle forskjeller mellom respondentene til syne. Ulikhetene i svarene er mindre når vi spør om innvandrere som hjemmehjelper, leger og nære kollegaer.

Figur 6.14 Holdning til utsagnet: «Ville du vært komfortabel med om du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrere?», etter økonomisk hovedaktivitet. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

Studenter ønsker i større grad at det skal bli lettere å få opphold i Norge

Elever og studenter skiller seg ut som mest positive i årets undersøkelse. Dette er et mønster vi har sett også i tidligere undersøkelser. I noen tilfeller er forskjellen mellom respondenter i skolegang/studier særlig stor, ikke bare sammenlignet med trygdede og pensjonister, men også mot personer i arbeid. Dette gjelder i spørsmålet om hvor lett eller vanskelig det bør være å få opphold i landet for flyktninger og asylsøkere i forhold til dagens situasjon. Blant elever og studenter mener hele 31 prosent at det bør bli lettere, og kun 10 prosent mener at det bør bli vanskeligere. Til sammenligning er forholdet mellom dem som mener det bør bli lettere og vanskeligere jevnere blant de i inntekstgivende arbeid (henholdsvis 16 og 18 prosent), og motsatt blant de som mottar trygd eller pensjon (13 mot 24 prosent).

I tidligere års undersøkelser har vi sett at elever og studenter i mindre grad har vært enige om at innvandrere bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn. Dette har vi tolket som et mulig tegn på at elever og studenter anser innvandrere som potensielle framtidige konkurrenter på arbeidsmarkedet (Strøm et al., 2023, s. 56). Vi ser imidlertid ikke det samme mønsteret i årets undersøkelse. Over 90 prosent av respondentene er enige i at innvandrere bør ha samme mulighet til arbeid, uavhengig av økonomisk hovedaktivitet.

6.9. Inntekt

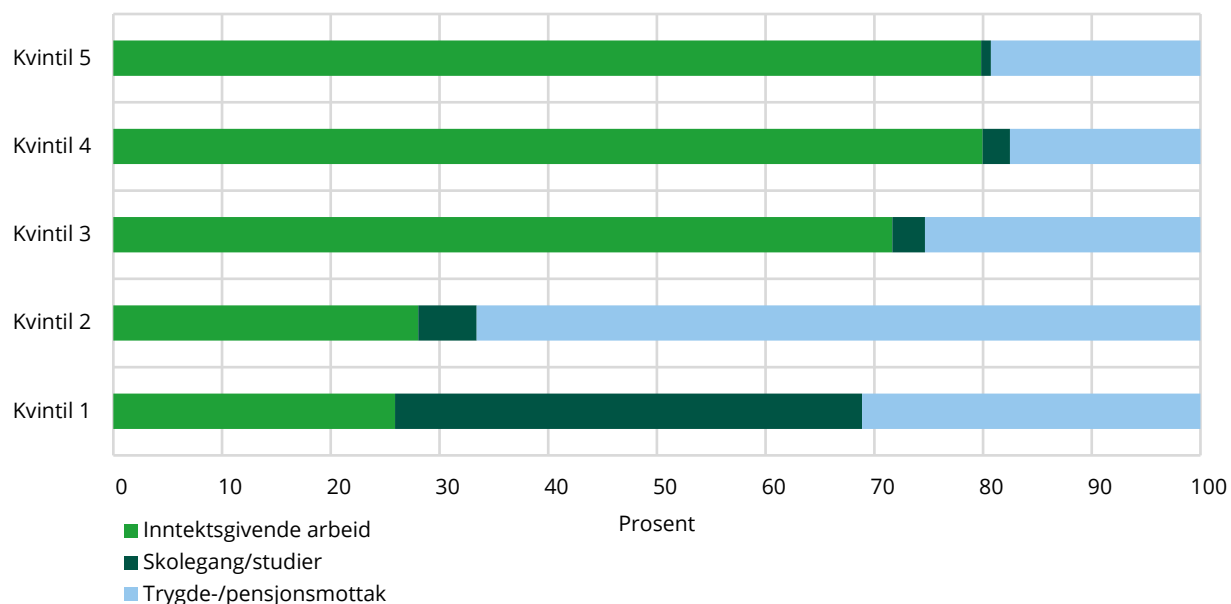
Kjennemerket samlet inntekt⁵ er basert på registeropplysninger fra 2022. Vi deler inntektene inn i kvintiler. Det vil si at personenes samlede inntekt (før skatt) sorteres i stigende eller synkende rekkefølge, og at utvalget deles inn i fem like store grupper. Første kvintil er den femtedelen med lavest inntekt, og femte kvintil er femtedelen med høyest inntekt.

⁵ Samlet inntekt er summen av yrkesinntekter, kapitalinntekter, skattepliktige og skattefrie overføringer i løpet av kalenderåret. Fastsatt skatt og andre negative overføringer er ikke trukket fra. Inntektskvintiler er beregnet ut fra inntektsfordelingen blant personene som er med i bruttoutvalget.

Figur 6.15 viser sammenhengen mellom personenes samlede inntekt (før skatt) og økonomisk hovedaktivitet. De som oppgir skolegang eller studier som sin hovedaktivitet utgjør hele 43 prosent av dem som har inntekt i laveste kvintil. I den nest nederste femdelen (kvintil 2) finner vi at to av tre er trygde- eller pensjonsmottakere. I de tre øverste kvintilene er det størst innslag av personer med inntektsgivende arbeid.

Som vi har sett i kapittel 6.8, er studenter ofte mer positive til innvandrere og innvandring sammenlignet med de som er i arbeid, og spesielt sammenlignet med trygde- og pensjonsmottakere.

Figur 6.15 Personer i inntektsgrupper etter økonomisk hovedaktivitet. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

De med lav og høy inntekt er mest positive til innvandrere i arbeidslivet

Blant personene som har inntekt som tilsvarer nivået for kvintil 2 finner vi at 78 prosent er enige i at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i arbeidslivet. Blant dem som tilhører inntektskvintil 1 er det imidlertid flere som er enige – 86 prosent. Sammenlignet med dem som er i inntektskvintil 2, er dette en signifikant sammenheng, noe som gjelder selv om vi kontrollerer for andre kjennemerker enn inntekt.

Også de med høyere inntekt er mer positive enn de som tilhører den nest laveste inntektsgruppen, selv om det ikke er noen statistisk signifikant forskjell her. For eksempel er det nesten like stor andel enige i fjerde kvintil som i kvintil 1. Ser vi dette i sammenheng med hvilke grupper for økonomisk hovedaktivitet som tilhører de ulike kvintilene, ser det ut til at det er både studenter og arbeidstakere med relativt høy inntekt som er mest positive til at innvandrere gjør en nyttig innsats i arbeidslivet.

Mens de som tilhører den laveste inntektsgruppen i størst grad er enige i at innvandrere gjør en nyttig innsats i arbeidslivet, er det de som har høyest inntekt som er mest enig i at innvandrere bør ha de samme mulighetene som nordmenn til å skaffe seg arbeid. I den øverste inntektsgruppen sier 96 prosent seg enige i dette, og bare 2 prosent er uenig. Selv om andelen enige er stor i alle grupper, skiller de med høyest inntekt seg signifikant ut sammenlignet med referansegruppen kvintil 2. Dette gjelder uansett analysemodell, som betyr at selv om utdanning og antall kontaktaenaer er med som forklaringsfaktorer har inntekt betydning.

Inntekt har betydning for syn på innvandreres bruk av velferdsordninger

På utsagnet om innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger er det størst andel enige i kvintil 2 og 3, med 22 prosent. Samtidig med at det er en relativt stor andel som sier seg enig i inntektsgruppe 2, er 56 prosent uenig i dette utsagnet mot mellom 61 og 69 prosent i de andre inntektsgruppene.

Kvintil 2 er en inntektsgruppe som består av mange trygde- og pensjonsmottakere, og som vi har sett i kapittel 6.8, er disse mindre positive til dette utsagnet sammenlignet med studenter/skoleelever og personer i inntektsgivende arbeid. De som har lavest inntekt er i større grad uenige til dette utsagnet, og skiller seg signifikant ut sammenlignet med kvintil 2. Dette gjelder i de modellene der utdanningsnivå er med som en forklaringsfaktor i analysen. De med lavest inntekt, som i hovedsak består av studenter og skoleelever, har dermed størst tillit til at innvandrere ikke misbruker velferdsordningene. For kvintil 3, 4 og 5, altså de tre høyeste inntektsgruppene, viser estimatene at de er mindre positive sammenlignet med dem som har lavere inntekt, men dette er ikke statistisk signifikante sammenhenger.

De med lav inntekt er minst enige i at innvandrere beriker kulturen

I hele utvalget sier 74 prosent seg enige i at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge. Denne andelen er nokså lik i alle inntektsgruppene, bortsett fra i kvintil 2. Her er andelen som sier seg enig under 70 prosent, og 15 prosent er uenig. Ser vi på sammenhengen mellom ulike bakgrunnskjennermerker ved respondentene, er det en signifikant forskjell mellom dem som er i den høyeste inntektsgruppen og kvintil 2. Dette er imidlertid kun tilfelle dersom vi ikke tar med utdanningsnivå som en medvirkende forklaringsfaktor. Dette tyder på at det i tillegg til systematiske ulikheter i inntektsnivået, også er forskjeller i utdanningsnivå mellom kvintilene. Dette er ikke overraskende, gitt at inntekt og utdanningsnivå ofte henger sammen (Kirkebøen & Eika, 2022).

Også når vi ser på utsagnet om at innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, er det forskjeller mellom inntektsgruppene, og her er det de som er har lavest inntekt som er mest positive. Mens vel 40 prosent i inntektskvintil 2 mener at innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, er det bare 26 prosent i den laveste inntektsgruppen som mener dette.

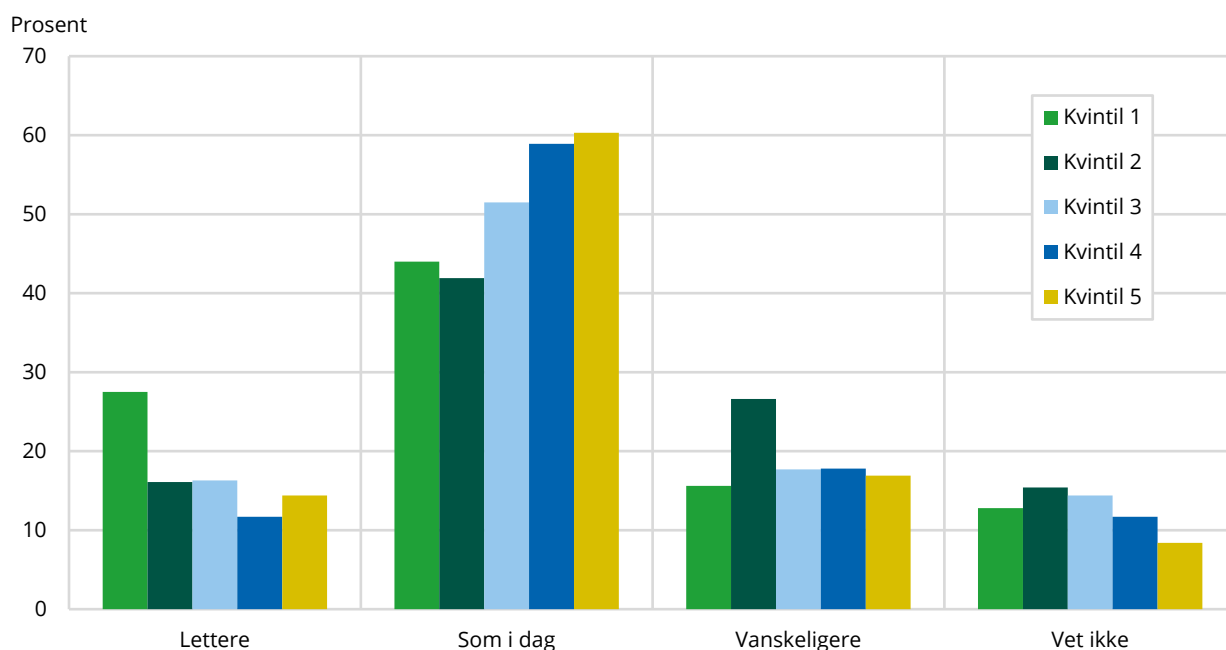
... og mest enige i at innvandrere er en kilde til utrygghet

Blant dem som tilhører inntektsgruppe 2, er det størst andel som mener at innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet, med 25 prosent. Vi ser at både de som har lavere og høyere inntekt enn referansegruppen (kvintil 2) utviser mer positive holdninger til dette utsagnet. I alle de andre inntektsgruppene er andelen enige lavere, rundt 20 prosent.

Forskjeller i holdning til flyktninger og asylsøkeres muligheter for opphold

Blant dem som har lavest inntekt svarer 28 prosent at de mener det bør bli lettere å få opphold i Norge. Dette kan sees i sammenheng med at denne gruppen består av yngre personer som har skole eller studier som økonomisk hovedaktivitet. Som vi har sett er dette en gruppe som generelt har mer positive holdninger til innvandring sammenlignet med eldre, som enten er trygde- eller pensjonsmottakere og i inntektsgivende arbeid. I de andre inntektsgruppene er det langt mindre andeler som gir uttrykk for dette. Blant dem som er i inntektskvintil 2 er det en relativt stor andel som gir uttrykk for at det bør bli vanskeligere, med 27 prosent. Blant dem som har høyere inntekter er andelene som svarer både lettere og vanskeligere lavere. I de to øverste inntektsgruppene svarer om lag seks av ti at det bør være som det er i dag.

Figur 6.16 Bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? Etter inntektskvintil. 2024. Prosent¹

¹ Verdiene er vektet etter utdanningsnivå, alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

6.10. Innvandrere og deres norskfødte barn

I utvalget til undersøkelsen er det trukket et representativt utvalg av hele befolkningen, derav personer med innvandrerbakgrunn. Det kan være nærliggende å tenke at det å inkludere innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i utvalget vil trekke opp andelen som uttrykker positive holdninger til innvandrere og innvandring. Noen vil kanskje betrakte det som en «feilkilde» som burde korrigeres (Blom, 2015). Formålet med undersøkelsen er imidlertid å avspeile befolkningens holdninger til innvandrere og innvandring. Undersøkelsen er derfor basert på et representativt utvalg av hele befolkningen, som personer med innvandrerbakgrunn er en del av. Personer med innvandrerbakgrunn uttrykker til en viss grad mer positive holdninger, men mønsteret er langt fra entydig. På noen spørsmål er personer med innvandrerbakgrunn mindre positive enn den øvrige befolkningen.

Personer med innvandrerbakgrunn utgjør en liten gruppe i utvalget, og blant disse kan det være et selektivt frafall, noe det må tas hensyn til når resultatene tolkes. I nettutvalget i årets undersøkelse er det 135 innvandrere og 12 norskfødte med to innvandrerforeldre, til sammen 147 personer. Disse fordeler seg med 57 personer i gruppen EU/EFTA etc.⁶ og 90 personer i gruppen Afrika, Asia etc.⁷ De resterende 997 personene som har svart på undersøkelsen har ikke innvandrerbakgrunn, og grupperes her som «den øvrige befolkning».

Skepsis til bruk av velferdsordninger

I den øvrige befolkning og blant personer med innvandrerbakgrunn fra Afrika/Asia etc. er henholdsvis 19 og 18 prosent enig i at innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger. Blant dem som har bakgrunn fra EU/EFTA etc. er andelen enige noe større, med 24 prosent.

⁶ Norden utenom Norge, EU/EFTA, Storbritannia, USA, Canada, Australia, New Zealand

⁷ Europa utenom EU/EFTA og Storbritannia, Afrika, Asia, Amerika utenom USA og Canada, Oseania utenom Australia og New Zealand.

Selv om andelen som er enig er nokså lik blant dem som har innvandrerbakgrunn fra Afrika/Asia etc. og den øvrige befolkningen, finner vi at det er forskjeller i hvordan svarene ellers fordeler seg. Blant innvandrere og deres norskfødte barn med landbakgrunn fra Afrika/Asia etc. sier halvparten seg uenig i utsagnet, som er en langt mindre andel enn blant de andre gruppene. Samtidig gir flere uttrykk for at de er både enig og uenig («både og») enn blant de andre gruppene, med 20 prosent. I den øvrige befolkningen finner vi den største andelen som tar avstand fra utsagnet om at innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger, med 65 prosent.

Sammenhengen mellom det å ha innvandrerbakgrunn fra land i Afrika/Asia etc. og svarene som gis på dette utsagnet er statistisk signifikant, uansett om vi tar hensyn til utdanningsnivå og antall arenaer for kontakt med innvandrere eller ikke. Denne sammenhengen viser at innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra Asia/Afrika etc. er mer skeptisk til innvandreres bruk av velferdsordninger enn den øvrige befolkningen.

Innvandrere ønsker integrering

Påstanden om at innvandrere som bor i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, kan sees på som ønske om integrering (mer om dette i kapittel 4.1). Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre både fra EU/EFTA etc. og Afrika/Asia etc. er i større grad enige i at innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. Mens 31 prosent i den øvrige befolkningen sier seg enig i dette utsagnet, gir over 40 prosent av dem som har innvandrerbakgrunn uttrykk for at de er enige i dette. Denne sammenhengen er også statistisk signifikant i alle de multivariate regresjonsanalysene.

Mer positive til innvandrere i arbeidslivet

Blant personer som ikke har innvandrerbakgrunn gir 73 prosent uttrykk for at arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi. Blant dem som har innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. er 80 prosent enig, mens det blant dem som har bakgrunn fra EU/EFTA etc. er 83 prosent som er enig.

Kontrollerer vi for ulike bakgrunnskjennermerker finner vi at det er statistisk signifikant sammenheng mellom det å ha innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. og å uttrykke positive holdninger, sammenlignet med det å ikke ha innvandrerbakgrunn. Dersom vi tar med utdanningsnivå i analysen, er sammenhengen ikke lenger signifikant.

Personer med innvandrerbakgrunn fra EU/EFTA etc. er mindre positive enn den øvrige befolkningen til at innvandrere bør ha samme muligheter til arbeid som nordmenn, noe vi har sett de siste årene. De som har innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. er imidlertid mer positive enn den øvrige befolkningen til at det bør være likebehandling på arbeidsmarkedet. I den multivariate analysen, der vi ser på innvandrerbakgrunn sammen med andre bakenforliggende kjennemerker ved den som svarer, er det en statistisk signifikant sammenheng.

Referanser

- Abramson, P. R. & Inglehart, R. (1992). Generational Replacement and Value Change in Eight West European Societies. *British Journal of Political Science*, 22(2), 183-228.
<https://doi.org/10.1017/S0007123400006335>
- Allport, G. (1979 [1954]). *The Nature of Prejudice*. Basic Books.
- Amundsen, P.-W. (2024, 16.01). Berøringsangsten er livsfarlig. *Nettavisen*.
<https://www.nettavisen.no/norsk-debatt/beroringsangsten-er-livsfarlig/o/5-95-1572250>
- Barstad, A. & Molstad, C. S. (2020). *Integrering av innvandrere i Norge: Begreper, indikatorer og variasjoner mellom grupper* (2020/44). Statistisk sentralbyrå.
<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/438053?ts=175daec55f8>
- Bergh, J. (2008). Årsaker til kjønnsforskjeller i stemmegivning. *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 49(3), 421-434.
- Blom, S. (2004). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2004* (2004/75). Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200475/notat_200475.pdf
- Blom, S. (2006). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2006: Med komparative data fra Den europeiske samfunnsundersøkelsen* (2006/77). Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200677/notat_200677.pdf
- Blom, S. (2009). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2009* (2009/44). Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200944/rapp_200944.pdf
- Blom, S. (2016). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2016* (2016/41). Statistisk sentralbyrå.
<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/288655?ts=15915e50e10>
- Blom, S. (2017). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2017* (2017/38). Statistisk sentralbyrå.
<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/331802?ts=16020884a38>
- Blumer, H. (1958). Race Prejudice as a Sense of Group Position. *Pacific Sociological Review*, 1(1), 3-7.
<https://doi.org/10.2307/1388607>
- Brekke, J.-P. & Fladmoe, A. (2022). *Holdninger til innvandring, integrering og mangfold i Norge: Integreringsbarometeret 2022* (2022:6). Institutt for samfunnsforskning.
https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2999496/Rapport_2022-6_Integreringsbarometeret_2022.pdf?sequence=6&isAllowed=y
- Brekke, J.-P. & Fladmoe, A. (2023). *Tilleggsundersøkelse-Betydningen av krigen i Ukraina: Oppdatering april 2023*. IMDI. Hentet 13.06.2023 fra <https://www.imdi.no/om-imdi/aktuelt-na/flere-positive-til-bosetting-av-flyktninger-i-egen-kommune/>
- Brekke, J.-P., Fladmoe, A., Hesstvedt, S. & Wollebæk, D. (2024). *Holdninger til innvandring, integrering og mangfold: Integreringsbarometeret 2024* (2024:7). Institutt for samfunnsforskning.
https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/3128272/ISF_Rapport_7_24_UUweb.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Brown, R. & Paterson, J. (2016). Indirect contact and prejudice reduction: limits and possibilities. *Current Opinion in Psychology*, 11, 20-24.
- Eberl, J.-M., Meltzer, C. E., Heidenreich, T., Herrero, B., Theorin, N., Lind, F., Berganza, R., Boomgaarden, H. G., Schemer, C. & Strömbäck, J. (2018). The European media discourse on immigration and its effects: A literature review. *Annals of the International Communication Association*, 42(3), 207-223.
- Finseraas, H., Pedersen, A. W. & Bay, A.-H. (2016). When the Going Gets Tough: The Differential Impact of National Unemployment on the Perceived Threats of Immigration. *Political Studies*, 64(1), 60-73. <https://doi.org/10.1111/1467-9248.12162>

- Fosse, A. L. (2024, 09.01). Langet ut mot NRK - Berøringsangst. *Nettavisen*.
<https://www.nettavisen.no/nyheter/langet-ut-mot-nrk-beroringsangst/s/5-95-1568969>
- Friberg, J. H. & Midtbøen, A. H. (2018). Ethnicity as Skill: Immigrant Employment Hierarchies in Norwegian Low-wage Labour Markets. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, 9(44), 1463-1478.
- Gram, K. H. (2022). Likestillingsutfordringer i deltidsarbeid og utdanningsnivå. *Statistisk sentralbyrå*.
<https://www.ssb.no/befolkning/likestilling/statistikk/indikatorer-for-kjonnlikestilling-i-kommunene/artikler/likestillingsutfordringer-i-deltidsarbeid-og-utdanningsniva>
- Gudbrands, J. G. S. (2024, 24.01). Har undersøkt svensk kriminalitet – overrasket over det han fant. *TV2*.
<https://www.tv2.no/nyheter/utenriks/har-undersokt-svensk-kriminalitet-overrasket-over-det-han-fant/16401870/>
- Hainmueller, J. & Hiscox, M. J. (2007). Educated Preferences: Explaining Attitudes Toward Immigration in Europe. *International Organization*, 61(2), 399-442.
<https://doi.org/10.1017/S0020818307070142>
- Johansen, A. D. & Budalen, T. F. K. A. (2024, 07.02). Ap-politiker melder seg ut i protest etter nominasjonsmøte: – Er Ali feil mann, med feil farge? *NRK*.
<https://www.nrk.no/nordland/salamatu-winningah-trekker-seg-etter-nominasjonsmote-i-bodo-ap-1.16751244>
- Kirkebøen, L. J. & Eika, L. (2022). Lang utdanning gir ikke nødvendigvis høyere inntekt gjennom livet. *Statistisk sentralbyrå*.
<https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/inntekt-og-formue/artikler/lang-utdanning-gir-ikke-nodvendigvis-hoyere-inntekt-gjennom-livet>
- Kleven, Ø. (2020). *Partivalg etter sosiale kjennetegn ved de siste stortings – og kommunestyrevalgene* (2020/47). Statistisk sentralbyrå.
<https://www.ssb.no/valg/artikler-og-publikasjoner/attachment/438967?ts=1763bf2ab40>
- Kolseth, H. I. M., Eidesvik, A. & Os, L. (2024, 11.01). Historisk stor prisvekst i leigemarknaden. *NRK*.
<https://www.nrk.no/norge/leigeprisane-i-oslo-bergen-trondheim-stavanger-og-sandnes-auka-med-7-7-prosent-i-2023-1.16710681>
- Lancee, B. & Sarrasin, O. (2015). Educated Preferences or Selection Effects? A Longitudinal Analysis of the Impact of Educational Attainment on Attitudes towards Immigrants. *European Sociological Review*, 31(4), 490-501.
- Lekve, M. & Arnesen, H. S. (2023). Hvor likestilt er vi? *Statistisk sentralbyrå*.
<https://www.ssb.no/befolkning/likestilling/artikler/hvor-liketilt-er-vi#:~:text=Kvinner%20og%20menn%20jobber%20i,sektor%2C%20mot%2063%20prosent%20menn>
- Lydersen, T. (2024, 12.01). Nav-sjef om støtte til ukrainere: – Må godt over 500.000 i årslønn. *NRK*.
<https://www.nrk.no/norge/nav-sjef-om-stotte-til-ukrainere--ma-godt-over-500.000-i-arslonn-1.16708943>
- Magnus, A. (2024, 19.01). Kjære Ap: Alle vet det – men få tør å innrømme det. *Nettavisen*.
<https://www.nettavisen.no/norsk-debatt/kjare-ap-alle-vet-det-men-fa-tor-a-innrømme-det/o/5-95-1588496>
- Manouchehri, D. (2024, 10.01). Gjør kvinner en bjørnetjeneste i frykt for rasismeanklagelser. *Nettavisen*.
<https://www.nettavisen.no/norsk-debatt/gjor-kvinner-en-bjornetjeneste-i-frykt-for-rasismeanklagelser/o/5-95-1569185>
- Molstad, C. S. & Strøm, F. (2023). *Undersøkelsen om holdninger til innvandrere og innvandring 2022. Dokumentasjon av endringer i 2022-undersøkelsen* (Notater/Documents 2023/30). Statistisk sentralbyrå.
<https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/undersokelsen-om-holdninger-til-innvandrere-og-innvandring-2022/attachment/inline/843bd36f-998e-40dc-b272-212bf10393af:0f953e3eb0a98b9d783e763d280ab7bfc4195ff7/NOT2023-30.pdf>
- Niemi, R. G. & Hepburn, M. A. (1995). The Rebirth of Political Socialization. *Perspectives on Political Science*, 24(1), 7-16.
<https://doi.org/10.1080/10457097.1995.9941860>
- NRK. (2024a). *Debatten: 9. januar · Fikk ikke voldsalarm - ble drept*. Hentet 05.06 fra
<https://tv.nrk.no/serie/debatten/202401/NNFA51010924/avspiller>

- NRK. (2024b). *Ære*. Hentet 05.06 fra <https://tv.nrk.no/serie/brennpunkt-aere>
- Olsen, T. & Murray, S. M. (2024, 29.01). Regjeringen med nye innstramminger for ukrainske flyktninger. *Aftenposten*. <https://www.aftenposten.no/norge/i/2BrQaq/regjeringen-med-nye-innstramminger-for-ukrainske-flyktninger>
- Parabaran, P. (2024, 18.01). Jeg orker ikke være stille lenger. *VG*. <https://www.vg.no/nyheter/meninger/i/dw3y91/jeg-er-lei-av-rasisme>
- Pettersen, M. (2024). Hvor mye jobber innvandrere i Norge? *Statistisk sentralbyrå*. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/artikler/hvor-mye-jobber-innvandrere-i-norge>
- Pettigrew, T. F., Tropp, L. R., Wagner, U. & Christ, O. (2011). Recent advances in intergroup contact theory. *International Journal of Intercultural Relations*, 35(3), 271-280. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2011.03.001>
- Putnam, R. D. (2007). E Pluribus Unum: Diversity and Community in the Twenty-first Century The 2006 Johan Skytte Prize Lecture. *Scandinavian Political Studies*, 30(2), 137-174. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1467-9477.2007.00176.x>
- Quillian, L. (1995). Prejudice as a Response to Perceived Group Threat: Population Composition and Anti-Immigrant and Racial Prejudice in Europe. *American Sociological Review*, 60(4), 586-611. <https://doi.org/10.2307/2096296>
- Statistisk sentralbyrå. (2012). Langvarig moderat konjunkturoppgang. <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/langvarig-moderat-konjunkturoppgang>
- Statistisk sentralbyrå. (2024a). *Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre*. Statistisk sentralbyrå. Hentet 14.06.2024 fra <https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/innvandrere-og-norskfodte-med-innvandrerforeldre>
- Statistisk sentralbyrå. (2024b). *Tabell 09430: Utdanningsnivå, etter innvandringskategori, fagfelt, alder og kjønn 1980 - 2022*. <https://www.ssb.no/statbank/table/09430>
- Stokke, O. (2024, 08.02). Barneministeren mister nattesøvnen av barnekriminaliteten: – Forebygging må starte allerede ved unnfangelsen. *Aftenposten*. <https://www.aftenposten.no/norge/i/O847jq/barneministeren-mister-nattsoevnen-av-barnekriminaliteten-forebygging-maa-starte-allerede-ved-unnfangelsen>
- Strøm, F. & Molstad, C. S. (2021). *Holdninger til innvandrere og innvandring* (2021/36). Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring/_attachment/inline/c9c6865c-d33f-4ddf-9db6-6a251a77b5a2:d004c63004446faf74cc21856aae893a1a3822a7/RAPP2021-36.pdf
- Strøm, F., Molstad, C. S. & Arnesen, R. (2023). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2023* (2023/23). Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/artikler/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring-2023/_attachment/inline/9d0c2dc6-2bd7-424b-99a6-08fe0aaf13a2:0242699f340471b531f151e653a4f0dacaafd2afa/RAPP2023-23.pdf
- UDI. (2024). *Søknader om kollektiv beskyttelse etter søknadsuke (2022-2024)*. Utlendingsdirektoratet. Hentet 14.06.2024 fra <https://udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/soknader-om-kollektiv-beskyttelse-etter-soknadsuke-2022-2023/>
- van Setten, M., Scheepers, P. & Lubbers, M. (2017). Support for restrictive immigration policies in the European Union 2002–2013: the impact of economic strain and ethnic threat for vulnerable economic groups. *European Societies*, 19(4), 440-465. <https://doi.org/10.1080/14616696.2016.1268705>
- Wasserstein, R. L., Schirm, A. L. & Lazar, N. A. (2019). Moving to a World Beyond "p <0.05". *The American Statistician*, 73(1), 1-19.
- Yusuf, K. & Strand, T. (2024, 02.02). Foreldrene trygt i Norge – sender barna på brutale koranskoler. *NRK*. <https://www.nrk.no/norge/foreldrene-sitter-trygt-i-norge- -sender-barna-pa-brutale-koranskoler-1.16688693>

- Yusuf, K., Strand, T. & Løberg, A. K. (2024, 05.02). "Ring ambassaden og si foreldra mine kidnappa meg". *NRK*. <https://www.nrk.no/norge/-hadde-slik-vold-skjedd-med-ola-ville-vi-sett-flere-saker-1.16711838https://>
- Økland, T. K. & Sandstå, B. L. (2024). Kraftig prisvekst i 2023. *Statistisk sentralbyrå*. <https://www.ssb.no/priser-og-prisindekser/konsumpriser/statistikk/konsumprisindeksen/artikler/kraftig-prisvekst-i-2023>
- Østbakken, K. M., Orupabo, J. & Nadim, M. (2022). The Hierarchy of Care Work: How Immigrants Influence the Gender-Segregated Labor Market. *Social Politics*, 1-9.
- Østhus, A. & Evensen, A. I. (2024). Stadig færre leser papiraviser. *Statistisk sentralbyrå*. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediebruk/statistikk/norsk-mediebarometer/artikler/stadig-f%C3%A6rre-leser-papiraviser>

Vedlegg A: Spørreskjema

HOLDNINGER TIL INNVANDRERE OG INNVANDRING

Innv1a

Nå følger noen spørsmål om innvandring og innvandrere. Først noen påstander. Vil du for hver av de følgende påstandene si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1b

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1c

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1d

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1e

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1f

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv2a1

I de følgende spørsmålene antar vi at innvandreren behersker norsk.

Ville du vært komfortabel med om du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer?

1. Ja
2. Nei

Innv2b1

Vi antar at innvandreren behersker norsk.

Ville du vært komfortabel med om du hadde en lege som var innvandrer?

1. Ja
2. Nei

Innv2c1

Vi antar at innvandreren behersker norsk.

Ville du vært komfortabel med om du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer?

1. Ja
2. Nei

Innv2d1

Vi antar at innvandreren behersker norsk

Ville du vært komfortabel med å få en innvandrere som nær kollega?

1. Ja
2. Nei

Innv3

Så et spørsmål om flyktningers adgang til Norge. Bør det bli lettere eller vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?

1. Lettere
2. Som i dag
3. Vanskeligere

Innv4a

Har du selv kontakt med innvandrere som bor i Norge, f.eks. på jobben, i nabolaget, blant venner, familie e.l.?

1. Ja
2. Nei

Hvis Innv4a=ja (stilles Innv4b-e):

Innv4b

I hvilke sammenhenger har du kontakt med innvandrere som bor i Norge? Er det ...

FLERE SVAR TILLATT

1. På jobben
2. I nabolaget
3. Gjennom skole/studier
4. Gjennom fritidsaktiviteter/organisasjonsliv
5. Venner og kjente
6. I nær familie
7. På annen måte

Innv4c

Hvor mange innvandrere har du kontakt med? Er det ...

1. 1
2. 2-4
3. 5-10
4. Flere enn 10

Innv4d

Hvor ofte har du vanligvis kontakt med innvandrere? Er det ...

1. Daglig
2. Ukentlig
3. Månedlig
4. Sjeldnere enn månedlig

Innv4e

Hvordan er din personlige erfaring med denne kontakten? Er den ...

1. Hovedsakelig positiv
2. Både positiv og negativ
3. Hovedsakelig negativ

Innv5

Til slutt en påstand om arbeidsinnvandring: «Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til den norske økonomien.»
Er du helt enig i dette, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?»

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Vedlegg B: Holdninger etter bakgrunnskjennetegn

Kjønn	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	82,0	8,8	5,7	3,5	100,0	1 130
Mann	81,0	9,3	6,4	3,2	100,0	599
Kvinne	83,0	8,3	4,9	3,8	100,0	531
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	19,1	9,5	63,2	8,2	100,0	1 125
Mann	22,2	10,1	60,5	7,2	100,0	598
Kvinne	15,8	8,8	66,0	9,4	100,0	527
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	74,3	10,4	10,5	4,8	100,0	1 129
Mann	69,1	12,2	13,4	5,2	100,0	600
Kvinne	79,7	8,4	7,6	4,4	100,0	529
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	21,4	10,2	65,3	3,1	100,0	1 126
Mann	24,6	10,4	62,4	2,6	100,0	598
Kvinne	18,1	10,1	68,4	3,5	100,0	528
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	92,3	3,1	3,7	1,0	100,0	1 126
Mann	92,4	2,7	4,1	0,7	100,0	599
Kvinne	92,1	3,4	3,3	1,2	100,0	527
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	32,8	15,1	49,0	3,1	100,0	1 124
Mann	39,6	14,2	43,3	3,0	100,0	596
Kvinne	25,9	15,9	54,9	3,2	100,0	528
Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	91,9	6,3	1,8	100,0	1 129	
Mann	91,2	7,0	1,7	100,0	599	
Kvinne	92,5	5,6	1,9	100,0	530	
Komfortabel med innvandrere som lege?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	93,6	5,4	1,0	100,0	1 130	
Mann	94,3	4,8	0,9	100,0	600	
Kvinne	92,9	6,0	1,1	100,0	530	
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	84,5	9,2	6,4	100,0	1 122	
Mann	83,6	10,7	5,6	100,0	595	
Kvinne	85,3	7,5	7,1	100,0	527	

Komfortabel med innvandrere som nær kollega?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	95,0	4,3	0,8	100,0	1 130	
Mann	94,7	4,4	0,9	100,0	600	
Kvinne	95,2	4,1	0,7	100,0	530	

Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	17,6	51,1	18,8	12,5	100,0	1 120
Mann	13,5	52,6	23,5	10,4	100,0	594
Kvinne	21,7	49,6	14,0	14,7	100,0	526

Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	16,5	23,4	23,1	37,1	100,0	1 126
Mann	18,4	24,4	21,5	35,7	100,0	597
Kvinne	14,5	22,3	24,7	38,5	100,0	529

Kontakt med hvor mange innvandrere?								Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	
Alle	16,3	1,9	23,4	25,5	32,0	0,9	100,0	1 125
Mann	18,3	1,6	23,3	24,5	31,9	0,4	100,0	597
Kvinne	14,2	2,1	23,6	26,5	32,2	1,5	100,0	528

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	
Alle	16,3	3,4	10,0	33,9	36,5	100,0	1 123
Mann	18,3	2,8	9,9	31,8	37,3	100,0	597
Kvinne	14,3	4,0	10,1	36,1	35,6	100,0	526

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0	1 121
Mann	18,3	0,2	13,1	68,4	100,0	595
Kvinne	14,3	0,2	13,2	72,3	100,0	526

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	74,5	8,3	7,8	9,5	100,0	1 127
Mann	76,2	7,7	9,0	7,0	100,0	597
Kvinne	72,7	8,8	6,6	12,0	100,0	530

Alder	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	82,0	8,8	5,7	3,5	100,0	1 130
16-24 år	88,9	5,7	2,2	3,2	100,0	141
25-44 år	84,3	8,1	5,4	2,2	100,0	368
45-66 år	80,0	9,0	6,7	4,3	100,0	448
67-79 år	74,6	13,2	7,2	5,1	100,0	173
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	19,1	9,5	63,2	8,2	100,0	1 125
16-24 år	12,5	6,5	70,6	10,4	100,0	140
25-44 år	16,5	7,9	68,0	7,6	100,0	367
45-66 år	22,3	10,6	59,9	7,3	100,0	447
67-79 år	23,6	13,5	52,7	10,2	100,0	171
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	74,3	10,4	10,5	4,8	100,0	1 129
16-24 år	75,0	7,2	7,2	10,5	100,0	141
25-44 år	78,5	7,8	11,3	2,4	100,0	368
45-66 år	74,4	11,2	9,8	4,6	100,0	449
67-79 år	63,2	17,7	13,9	5,2	100,0	171
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	21,4	10,2	65,3	3,1	100,0	1 126
16-24 år	18,9	9,2	70,2	1,7	100,0	141
25-44 år	17,5	8,4	71,9	2,2	100,0	366
45-66 år	22,8	12,5	60,6	4,2	100,0	449
67-79 år	29,6	10,1	56,5	3,8	100,0	170
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	92,3	3,1	3,7	1,0	100,0	1 126
16-24 år	95,5	2,0	2,5	.	100,0	141
25-44 år	90,9	2,9	4,5	1,8	100,0	367
45-66 år	93,4	3,6	2,3	0,8	100,0	448
67-79 år	89,5	3,3	6,7	0,5	100,0	170
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	32,8	15,1	49,0	3,1	100,0	1 124
16-24 år	18,0	15,5	64,1	2,4	100,0	141
25-44 år	32,1	15,0	50,1	2,9	100,0	366
45-66 år	34,5	16,2	46,2	3,1	100,0	447
67-79 år	45,5	11,8	38,4	4,2	100,0	170

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	91,9	6,3	1,8	100,0	1 129			
16-24 år	90,2	8,0	1,8	100,0	141			
25-44 år	92,2	5,7	2,1	100,0	368			
45-66 år	94,1	5,0	0,9	100,0	449			
67-79 år	87,0	9,6	3,4	100,0	171			
Komfortabel med innvandrere som lege?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	93,6	5,4	1,0	100,0	1 130			
16-24 år	92,4	7,6	.	100,0	141			
25-44 år	95,9	3,4	0,6	100,0	368			
45-66 år	93,4	5,1	1,5	100,0	449			
67-79 år	89,9	8,4	1,8	100,0	172			
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	84,5	9,2	6,4	100,0	1 122			
16-24 år	88,5	7,0	4,5	100,0	141			
25-44 år	91,3	5,7	3,0	100,0	368			
45-66 år	80,3	10,1	9,7	100,0	444			
67-79 år	74,2	17,4	8,4	100,0	169			
Komfortabel med innvandrere som nær kollega?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	95,0	4,3	0,8	100,0	1 130			
16-24 år	95,5	4,5	.	100,0	141			
25-44 år	95,4	3,9	0,7	100,0	368			
45-66 år	96,0	3,2	0,8	100,0	449			
67-79 år	90,7	7,5	1,8	100,0	172			
Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte		
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt			
Alle	17,6	51,1	18,8	12,5	100,0	1 120		
16-24 år	29,8	44,9	11,2	14,1	100,0	140		
25-44 år	20,6	44,0	18,8	16,6	100,0	364		
45-66 år	13,8	57,6	17,8	10,8	100,0	446		
67-79 år	7,5	58,2	28,7	5,5	100,0	170		
Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte		
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt			
Alle	16,5	23,4	23,1	37,1	100,0	1 126		
16-24 år	15,0	20,9	28,2	35,9	100,0	140		
25-44 år	10,8	17,8	21,7	49,7	100,0	367		
45-66 år	13,0	26,2	24,9	35,9	100,0	447		
67-79 år	40,0	32,0	17,1	10,9	100,0	172		
Kontakt med hvor mange innvandrere?						Antall personer som svarte		
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10		Vet ikke	I alt
Alle	16,3	1,9	23,4	25,5	32,0	0,9	100,0	1 125
16-24 år	15,0	0,7	30,8	26,1	26,2	1,3	100,0	140
25-44 år	10,4	1,5	24,1	22,7	40,9	0,4	100,0	367
45-66 år	12,8	2,0	20,1	30,1	34,6	0,4	100,0	447
67-79 år	40,3	3,6	22,8	20,1	10,2	3,1	100,0	171

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							Antall personer som svarte
Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt		
Alle	16,3	3,4	10,0	33,9	36,5	100,0	1 123
16-24 år	15,2	3,4	4,4	40,1	36,9	100,0	139
25-44 år	10,4	1,7	9,3	33,5	45,1	100,0	367
45-66 år	12,8	3,2	10,1	34,3	39,6	100,0	447
67-79 år	40,5	7,7	16,7	27,9	7,3	100,0	170
Personlig erfaring med innvandrerkontakt							Antall personer som svarte
Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt			
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0	1 121	
16-24 år	15,1	.	13,1	71,8	100,0	139	
25-44 år	10,5	0,2	14,2	75,1	100,0	365	
45-66 år	12,8	0,3	12,5	74,4	100,0	445	
67-79 år	40,0	.	12,4	47,6	100,0	172	
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi							Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt		
Alle	74,5	8,3	7,8	9,5	100,0	1 127	
16-24 år	74,2	6,2	5,0	14,6	100,0	141	
25-44 år	76,2	7,9	8,0	7,9	100,0	366	
45-66 år	75,0	9,7	6,1	9,2	100,0	448	
67-79 år	69,4	7,3	14,5	8,8	100,0	172	

Utdanning						
Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	81,8	8,9	6,1	3,2	100,0	1 093
Grunnskolenivå	78,4	8,5	8,7	4,4	100,0	193
Videregående skolenivå	79,5	11,2	7,0	2,2	100,0	427
Universitets-/høgskolenivå, kort	84,1	8,1	3,0	4,8	100,0	306
Universitets-/høgskolenivå, lang	90,7	4,2	4,0	1,2	100,0	167
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	19,6	9,9	63,1	7,3	100,0	1 089
Grunnskolenivå	28,1	11,2	51,2	9,5	100,0	189
Videregående skolenivå	24,0	11,9	56,6	7,5	100,0	429
Universitets-/høgskolenivå, kort	11,4	9,2	72,8	6,6	100,0	304
Universitets-/høgskolenivå, lang	7,0	2,9	85,9	4,3	100,0	167
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,5	10,8	10,4	4,4	100,0	1 093
Grunnskolenivå	71,3	10,6	11,6	6,6	100,0	191
Videregående skolenivå	69,1	12,9	12,7	5,3	100,0	430
Universitets-/høgskolenivå, kort	80,0	9,7	8,4	1,9	100,0	305
Universitets-/høgskolenivå, lang	85,9	6,7	5,2	2,2	100,0	167
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,7	10,4	65,0	2,9	100,0	1 090
Grunnskolenivå	30,5	11,3	54,0	4,2	100,0	189
Videregående skolenivå	23,8	13,1	60,7	2,4	100,0	429
Universitets-/høgskolenivå, kort	14,9	6,5	75,3	3,2	100,0	305
Universitets-/høgskolenivå, lang	12,9	7,8	77,6	1,8	100,0	167
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	92,3	3,1	3,6	1,0	100,0	1 090
Grunnskolenivå	89,8	3,1	4,8	2,3	100,0	189
Videregående skolenivå	92,4	3,6	3,8	0,3	100,0	429
Universitets-/høgskolenivå, kort	94,0	2,3	2,4	1,3	100,0	305
Universitets-/høgskolenivå, lang	93,3	3,0	3,1	0,7	100,0	167
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	33,3	15,0	49,1	2,5	100,0	1 088
Grunnskolenivå	36,2	13,7	47,0	3,2	100,0	189
Videregående skolenivå	38,8	16,3	41,8	3,1	100,0	429
Universitets-/høgskolenivå, kort	27,4	15,0	56,3	1,3	100,0	303
Universitets-/høgskolenivå, lang	22,6	13,6	62,0	1,8	100,0	167

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	92,0	6,2	1,8	100,0	1 093			
Grunnskolenivå	88,5	8,0	3,4	100,0	191			
Videregående skolenivå	92,2	6,1	1,7	100,0	430			
Universitets-/høgskolenivå, kort	92,6	6,5	0,9	100,0	305			
Universitets-/høgskolenivå, lang	96,6	2,8	0,7	100,0	167			
Komfortabel med innvandrere som lege?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	93,5	5,4	1,1	100,0	1 094			
Grunnskolenivå	88,7	9,1	2,2	100,0	191			
Videregående skolenivå	94,8	4,5	0,7	100,0	431			
Universitets-/høgskolenivå, kort	93,9	4,9	1,2	100,0	305			
Universitets-/høgskolenivå, lang	97,2	2,8	.	100,0	167			
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	83,9	9,4	6,6	100,0	1 086			
Grunnskolenivå	79,5	11,3	9,2	100,0	188			
Videregående skolenivå	82,3	11,5	6,2	100,0	427			
Universitets-/høgskolenivå, kort	86,6	7,7	5,7	100,0	304			
Universitets-/høgskolenivå, lang	91,6	3,3	5,1	100,0	167			
Komfortabel med innvandrere som nær kollega?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	95,0	4,2	0,8	100,0	1 094			
Grunnskolenivå	93,5	4,4	2,2	100,0	191			
Videregående skolenivå	95,1	4,4	0,5	100,0	431			
Universitets-/høgskolenivå, kort	95,5	4,2	0,3	100,0	305			
Universitets-/høgskolenivå, lang	96,6	2,8	0,6	100,0	167			
Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte		
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt			
Alle	16,0	52,4	19,0	12,5	100,0	1 084		
Grunnskolenivå	19,3	41,0	27,5	12,1	100,0	187		
Videregående skolenivå	10,7	52,3	22,4	14,5	100,0	426		
Universitets-/høgskolenivå, kort	18,1	60,5	11,2	10,2	100,0	304		
Universitets-/høgskolenivå, lang	22,2	57,8	8,7	11,4	100,0	167		
Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte		
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt			
Alle	17,4	23,2	22,6	36,8	100,0	1 091		
Grunnskolenivå	24,1	22,8	20,3	32,7	100,0	189		
Videregående skolenivå	18,7	24,8	22,0	34,4	100,0	430		
Universitets-/høgskolenivå, kort	13,6	25,8	23,2	37,4	100,0	305		
Universitets-/høgskolenivå, lang	8,9	13,8	27,6	49,7	100,0	167		
Kontakt med hvor mange innvandrere?						Antall personer som svarte		
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10		Vet ikke	I alt
Alle	17,2	2,0	23,6	26,0	30,5	0,8	100,0	1 090
Grunnskolenivå	23,5	1,6	23,8	21,2	28,7	1,2	100,0	188
Videregående skolenivå	18,7	2,1	27,2	25,1	26,1	0,7	100,0	430
Universitets-/høgskolenivå, kort	13,6	3,0	21,4	30,6	30,7	0,7	100,0	305
Universitets-/høgskolenivå, lang	8,4	0,6	16,0	28,1	46,4	0,5	100,0	167

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte
Alle	17,2	3,4	10,6	34,0	34,7	100,0	1 089
Grunnskolenivå	23,4	4,7	8,3	33,7	29,8	100,0	189
Videregående skolenivå	18,8	3,3	13,7	34,0	30,2	100,0	428
Universitets-/høgskolenivå, kort	13,6	3,6	9,1	34,5	39,1	100,0	305
Universitets-/høgskolenivå, lang	8,4	1,3	8,1	33,7	48,5	100,0	167
Personlig erfaring med innvandrerkontakt							
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt		Antall personer som svarte
Alle	17,3	0,2	13,3	69,2	100,0		1 086
Grunnskolenivå	23,5	0,5	11,0	65,0	100,0		188
Videregående skolenivå	18,8	.	16,0	65,2	100,0		428
Universitets-/høgskolenivå, kort	13,7	0,4	12,7	73,2	100,0		303
Universitets-/høgskolenivå, lang	8,4	.	10,6	81,0	100,0		167
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi							
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt		Antall personer som svarte
Alle	73,9	8,8	8,0	9,3	100,0		1 091
Grunnskolenivå	68,9	7,6	10,5	12,9	100,0		190
Videregående skolenivå	69,8	10,5	9,5	10,2	100,0		430
Universitets-/høgskolenivå, kort	77,2	9,1	5,9	7,8	100,0		304
Universitets-/høgskolenivå, lang	88,8	5,3	3,0	2,9	100,0		167

Bostedsstrøk							Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	82,0	8,8	5,7	3,5	100,0	1 130							
Spredtbygd <= 199 bosatte	81,0	9,0	6,4	3,7	100,0	183							
Tettbygd 200 - 1 999	74,8	11,0	6,8	7,4	100,0	100							
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	80,0	9,4	6,3	4,2	100,0	235							
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	78,8	10,5	8,7	1,9	100,0	170							
Tettsted 100 000 personer eller flere	86,1	7,5	3,7	2,7	100,0	402							
Uoppgitt	87,9	5,1	2,1	4,9	100,0	40							
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene							Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	19,1	9,5	63,2	8,2	100,0	1 125		74,3	10,4	10,5	4,8	100,0	1 129
Spredtbygd <= 199 bosatte	23,1	11,8	59,1	6,0	100,0	182		73,8	11,7	8,5	6,0	100,0	182
Tettbygd 200 - 1 999	17,5	12,4	62,8	7,4	100,0	99		65,2	11,9	17,9	5,0	100,0	100
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	23,9	9,0	59,4	7,7	100,0	234		75,4	10,3	10,9	3,4	100,0	234
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	21,3	9,3	58,7	10,8	100,0	170		75,6	8,0	9,4	7,0	100,0	170
Tettsted 100 000 personer eller flere	13,9	7,7	70,1	8,3	100,0	399		75,3	10,7	9,7	4,3	100,0	402
Uoppgitt	17,5	12,2	57,6	12,7	100,0	41		77,3	7,6	12,6	2,5	100,0	41
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet							Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,4	10,2	65,3	3,1	100,0	1 126		92,3	3,1	3,7	1,0	100,0	1 126
Spredtbygd <= 199 bosatte	19,7	15,5	61,4	3,4	100,0	182		91,1	3,9	4,3	0,7	100,0	182
Tettbygd 200 - 1 999	17,3	9,6	70,9	2,2	100,0	98		93,1	1,8	5,1	.	100,0	98
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	21,1	9,1	67,4	2,4	100,0	234		92,5	3,9	2,8	0,8	100,0	234
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	24,7	8,8	62,3	4,2	100,0	170		92,7	1,0	4,8	1,5	100,0	170
Tettsted 100 000 personer eller flere	22,1	8,9	66,3	2,6	100,0	401		93,1	2,4	3,3	1,1	100,0	401
Uoppgitt	18,5	13,5	61,4	6,6	100,0	41		84,2	11,9	2,0	1,9	100,0	41
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig							Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,8	15,1	49,0	3,1	100,0	1 124		32,8	15,1	49,0	3,1	100,0	1 124
Spredtbygd <= 199 bosatte	34,8	17,1	46,4	1,7	100,0	182		34,8	17,1	46,4	1,7	100,0	182
Tettbygd 200 - 1 999	35,4	16,6	48,0	.	100,0	99		35,4	16,6	48,0	.	100,0	99
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	35,6	13,6	46,3	4,5	100,0	233		35,6	13,6	46,3	4,5	100,0	233
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	28,5	13,2	54,0	4,3	100,0	170		28,5	13,2	54,0	4,3	100,0	170
Tettsted 100 000 personer eller flere	32,0	15,4	49,6	3,0	100,0	399		32,0	15,4	49,6	3,0	100,0	399
Uoppgitt	28,1	15,3	52,6	4,0	100,0	41		28,1	15,3	52,6	4,0	100,0	41

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	91,9	6,3	1,8	100,0		1 129
Spredtbygd <= 199 bosatte	93,7	3,0	3,2	100,0		182
Tettbygd 200 - 1 999	90,9	7,1	2,0	100,0		99
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	91,2	7,4	1,4	100,0		234
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	89,4	8,0	2,5	100,0		170
Tettsted 100 000 personer eller flere	92,7	6,2	1,1	100,0		403
Uoppgitt	91,3	6,8	1,9	100,0		41
Komfortabel med innvandrere som lege?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	93,6	5,4	1,0	100,0		1 130
Spredtbygd <= 199 bosatte	95,2	3,1	1,7	100,0		182
Tettbygd 200 - 1 999	92,9	6,2	0,9	100,0		99
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	94,1	4,7	1,2	100,0		234
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	88,9	9,4	1,7	100,0		170
Tettsted 100 000 personer eller flere	94,3	5,5	0,2	100,0		404
Uoppgitt	98,1	.	1,9	100,0		41
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	84,5	9,2	6,4	100,0		1 122
Spredtbygd <= 199 bosatte	84,2	7,9	7,9	100,0		181
Tettbygd 200 - 1 999	86,6	7,8	5,5	100,0		98
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	83,4	10,9	5,7	100,0		234
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	76,4	16,4	7,2	100,0		169
Tettsted 100 000 personer eller flere	87,6	6,2	6,1	100,0		400
Uoppgitt	89,3	6,6	4,1	100,0		40
Komfortabel med innvandrere som nær kollega?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	95,0	4,3	0,8	100,0		1 130
Spredtbygd <= 199 bosatte	97,3	1,5	1,3	100,0		182
Tettbygd 200 - 1 999	97,6	1,6	0,8	100,0		99
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	92,7	6,4	0,9	100,0		234
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	90,4	7,9	1,7	100,0		170
Tettsted 100 000 personer eller flere	96,1	3,9	.	100,0		404
Uoppgitt	98,1	.	1,9	100,0		41
Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	17,6	51,1	18,8	12,5	100,0	1 120
Spredtbygd <= 199 bosatte	11,9	55,5	19,0	13,6	100,0	180
Tettbygd 200 - 1 999	18,2	51,8	19,3	10,8	100,0	99
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	13,1	55,0	19,9	11,9	100,0	232
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	19,3	47,5	18,0	15,1	100,0	169
Tettsted 100 000 personer eller flere	22,1	47,7	17,9	12,2	100,0	399
Uoppgitt	15,8	55,5	21,5	7,3	100,0	41
Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	16,5	23,4	23,1	37,1	100,0	1 126
Spredtbygd <= 199 bosatte	22,7	26,1	22,3	28,9	100,0	181
Tettbygd 200 - 1 999	15,0	26,1	23,2	35,6	100,0	97
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	18,7	26,8	20,2	34,3	100,0	233
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	19,2	26,4	21,4	33,0	100,0	171
Tettsted 100 000 personer eller flere	10,9	18,5	25,6	45,0	100,0	403
Uoppgitt	21,9	19,8	25,4	32,9	100,0	41

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,3	1,9	23,4	25,5	32,0	0,9	100,0	1 125
Spredtbygd <= 199 bosatte	22,7	1,5	23,3	23,5	26,7	2,3	100,0	181
Tettbygd 200 - 1 999	15,0	2,3	33,7	23,4	25,5	.	100,0	97
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	18,7	3,3	23,1	28,5	26,5	.	100,0	233
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	17,8	2,3	25,4	24,7	26,6	3,2	100,0	171
Tettsted 100 000 personer eller flere	10,9	1,1	20,3	25,2	42,2	0,2	100,0	402
Uoppgitt	21,9	.	24,2	27,6	26,2	.	100,0	41
Hvor ofte kontakt med innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte	
Alle	16,3	3,4	10,0	33,9	36,5	100,0	1 123	
Spredtbygd <= 199 bosatte	23,1	4,5	10,8	31,4	30,1	100,0	179	
Tettbygd 200 - 1 999	15,0	1,0	14,9	43,3	25,8	100,0	97	
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	18,7	3,9	12,2	36,6	28,6	100,0	233	
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	17,8	3,6	12,9	31,4	34,4	100,0	171	
Tettsted 100 000 personer eller flere	10,9	3,0	6,6	31,8	47,6	100,0	402	
Uoppgitt	21,9	3,1	2,9	38,5	33,6	100,0	41	
Personlig erfaring med innvandrerkontakt								
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0	1 121		
Spredtbygd <= 199 bosatte	22,7	.	13,3	64,0	100,0	181		
Tettbygd 200 - 1 999	15,2	.	22,7	62,1	100,0	96		
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	18,8	.	9,3	71,9	100,0	232		
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	17,8	0,6	10,3	71,3	100,0	171		
Tettsted 100 000 personer eller flere	11,0	0,2	14,5	74,3	100,0	400		
Uoppgitt	21,9	.	11,4	66,6	100,0	41		
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi								
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	74,5	8,3	7,8	9,5	100,0	1 127		
Spredtbygd <= 199 bosatte	69,4	9,1	8,5	12,9	100,0	182		
Tettbygd 200 - 1 999	72,1	5,0	8,8	14,1	100,0	99		
Tettsted 2 000 - 19 999 bosatte	75,5	8,7	6,6	9,1	100,0	234		
Tettsted 20 000 - 99 999 bosatte	71,3	6,5	12,1	10,2	100,0	170		
Tettsted 100 000 personer eller flere	77,9	9,1	5,9	7,1	100,0	401		
Uoppgitt	76,8	8,3	10,3	4,6	100,0	41		

Landsdel							Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	82,0	8,8	5,7	3,5	100,0	1 130							
Oslo og Viken	84,1	7,7	4,8	3,4	100,0	433							
Innlandet	85,1	5,1	6,5	3,2	100,0	77							
Agder og Sør-Østlandet	82,6	7,8	6,8	2,9	100,0	140							
Vestlandet	82,4	10,4	3,8	3,4	100,0	287							
Trøndelag	74,6	9,9	7,3	8,3	100,0	96							
Nord-Norge	75,0	12,7	11,0	1,3	100,0	97							
							Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	19,1	9,5	63,2	8,2	100,0	1 125							
Oslo og Viken	14,9	8,2	69,2	7,7	100,0	428							
Innlandet	22,8	14,9	55,0	7,4	100,0	76							
Agder og Sør-Østlandet	22,0	8,0	59,5	10,5	100,0	141							
Vestlandet	19,7	12,3	60,9	7,0	100,0	287							
Trøndelag	25,3	7,0	56,0	11,7	100,0	96							
Nord-Norge	22,4	6,9	62,6	8,2	100,0	97							
							Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,3	10,4	10,5	4,8	100,0	1 129							
Oslo og Viken	74,7	9,9	10,2	5,2	100,0	431							
Innlandet	74,3	12,8	10,8	2,2	100,0	77							
Agder og Sør-Østlandet	73,4	10,9	10,6	5,1	100,0	141							
Vestlandet	72,9	11,8	9,4	5,9	100,0	287							
Trøndelag	77,1	5,4	15,7	1,9	100,0	96							
Nord-Norge	75,2	10,2	10,6	4,0	100,0	97							
							Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,4	10,2	65,3	3,1	100,0	1 126							
Oslo og Viken	20,3	8,4	67,7	3,7	100,0	429							
Innlandet	21,1	16,3	58,1	4,6	100,0	77							
Agder og Sør-Østlandet	23,7	11,5	63,3	1,5	100,0	141							
Vestlandet	22,5	10,4	64,3	2,7	100,0	287							
Trøndelag	24,3	8,8	63,8	3,1	100,0	96							
Nord-Norge	16,7	12,7	68,3	2,3	100,0	96							
							Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	92,3	3,1	3,7	1,0	100,0	1 126							
Oslo og Viken	91,6	2,2	4,4	1,8	100,0	429							
Innlandet	93,9	1,4	3,7	1,0	100,0	77							
Agder og Sør-Østlandet	92,4	3,7	3,2	0,8	100,0	141							
Vestlandet	91,8	4,3	3,5	0,4	100,0	287							
Trøndelag	96,2	3,0	0,8	.	100,0	95							
Nord-Norge	91,1	4,2	4,6	.	100,0	97							
							Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,8	15,1	49,0	3,1	100,0	1 124							
Oslo og Viken	30,1	15,7	50,7	3,5	100,0	427							
Innlandet	34,7	12,7	51,6	1,0	100,0	77							
Agder og Sør-Østlandet	30,3	14,1	51,6	4,0	100,0	140							
Vestlandet	36,5	14,0	46,7	2,8	100,0	287							
Trøndelag	34,2	16,7	45,0	4,2	100,0	96							
Nord-Norge	35,3	16,9	46,8	1,0	100,0	97							

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	91,9	6,3	1,8	100,0	1 129
Oslo og Viken	93,0	5,3	1,7	100,0	431
Innlandet	92,5	5,6	2,0	100,0	77
Agder og Sør-Østlandet	92,1	6,9	1,0	100,0	141
Vestlandet	88,4	8,2	3,3	100,0	287
Trøndelag	94,5	4,7	0,9	100,0	96
Nord-Norge	93,6	6,4	.	100,0	97

Komfortabel med innvandrere som lege?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	93,6	5,4	1,0	100,0	1 130
Oslo og Viken	94,0	5,0	1,0	100,0	432
Innlandet	92,8	5,2	2,0	100,0	77
Agder og Sør-Østlandet	92,6	5,9	1,4	100,0	141
Vestlandet	91,9	7,2	1,0	100,0	287
Trøndelag	95,8	3,4	0,8	100,0	96
Nord-Norge	96,8	3,2	.	100,0	97

Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	84,5	9,2	6,4	100,0	1 122
Oslo og Viken	85,5	7,8	6,8	100,0	430
Innlandet	81,8	9,3	8,9	100,0	77
Agder og Sør-Østlandet	82,5	8,2	9,3	100,0	141
Vestlandet	83,4	11,3	5,2	100,0	284
Trøndelag	86,4	8,1	5,5	100,0	93
Nord-Norge	86,4	11,4	2,2	100,0	97

Komfortabel med innvandrere som nær kollega?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	95,0	4,3	0,8	100,0	1 130
Oslo og Viken	95,5	3,6	1,0	100,0	432
Innlandet	96,5	2,4	1,0	100,0	77
Agder og Sør-Østlandet	92,6	6,1	1,3	100,0	141
Vestlandet	94,1	5,2	0,7	100,0	287
Trøndelag	97,1	2,9	.	100,0	96
Nord-Norge	95,1	4,9	.	100,0	97

Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	17,6	51,1	18,8	12,5	100,0	1 120
Oslo og Viken	20,5	46,2	19,8	13,5	100,0	429
Innlandet	16,3	61,2	15,3	7,1	100,0	77
Agder og Sør-Østlandet	18,0	50,0	17,2	14,8	100,0	140
Vestlandet	14,6	52,6	18,4	14,5	100,0	283
Trøndelag	16,7	59,2	17,9	6,2	100,0	95
Nord-Norge	14,5	54,7	21,3	9,6	100,0	96

Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	16,5	23,4	23,1	37,1	100,0	1 126
Oslo og Viken	15,2	18,9	21,9	44,0	100,0	433
Innlandet	13,9	35,3	18,0	32,7	100,0	77
Agder og Sør-Østlandet	20,0	25,5	22,8	31,7	100,0	139
Vestlandet	15,1	25,0	25,6	34,2	100,0	284
Trøndelag	19,4	27,5	23,7	29,4	100,0	96
Nord-Norge	20,4	21,6	25,1	32,9	100,0	97

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,3	1,9	23,4	25,5	32,0	0,9	100,0	1 125
Oslo og Viken	14,8	0,7	19,5	24,1	40,8	.	100,0	432
Innlandet	13,9	2,5	38,8	21,4	23,4	.	100,0	77
Agder og Sør-Østlandet	19,5	1,8	25,3	23,4	27,5	2,6	100,0	139
Vestlandet	15,1	2,0	23,3	27,5	30,0	2,2	100,0	284
Trøndelag	19,4	3,5	28,2	25,4	23,5	.	100,0	96
Nord-Norge	20,4	4,8	21,4	32,2	20,2	0,9	100,0	97
Hvor ofte kontakt med innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte	
Alle	16,3	3,4	10,0	33,9	36,5	100,0	1 123	
Oslo og Viken	14,8	2,4	6,8	30,8	45,2	100,0	432	
Innlandet	13,9	2,6	13,6	45,3	24,6	100,0	77	
Agder og Sør-Østlandet	19,5	5,6	12,9	33,9	28,1	100,0	139	
Vestlandet	15,3	4,7	10,8	34,8	34,4	100,0	282	
Trøndelag	19,4	1,4	16,0	31,9	31,4	100,0	96	
Nord-Norge	20,4	3,3	8,6	38,0	29,7	100,0	97	
Personlig erfaring med innvandrerkontakt								
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0	1 121		
Oslo og Viken	14,8	0,2	12,5	72,5	100,0	432		
Innlandet	13,9	.	12,0	74,1	100,0	77		
Agder og Sør-Østlandet	19,5	.	12,8	67,8	100,0	139		
Vestlandet	15,3	0,4	16,2	68,1	100,0	281		
Trøndelag	19,6	.	10,2	70,2	100,0	95		
Nord-Norge	20,4	.	11,9	67,7	100,0	97		
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi								
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	74,5	8,3	7,8	9,5	100,0	1 127		
Oslo og Viken	76,1	6,7	7,4	9,8	100,0	429		
Innlandet	75,2	9,9	6,8	8,1	100,0	77		
Agder og Sør-Østlandet	70,8	9,0	10,6	9,5	100,0	141		
Vestlandet	74,8	8,2	5,9	11,1	100,0	287		
Trøndelag	72,8	10,4	11,6	5,2	100,0	96		
Nord-Norge	72,8	10,6	8,2	8,5	100,0	97		

Økonomisk hovedaktivitet Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	82,3	8,8	5,5	3,5	100,0	1 107
Inntektsgivende arbeid	83,6	7,8	5,6	3,0	100,0	643
Skolegang/studier	89,9	5,1	1,2	3,8	100,0	115
Trygde-/pensjonsmottak	77,0	11,9	7,1	4,1	100,0	349
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	18,7	9,4	63,8	8,1	100,0	1 103
Inntektsgivende arbeid	19,0	8,3	65,5	7,2	100,0	642
Skolegang/studier	12,4	4,4	71,1	12,1	100,0	114
Trygde-/pensjonsmottak	20,5	13,1	58,2	8,2	100,0	347
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,4	10,5	10,7	4,4	100,0	1 107
Inntektsgivende arbeid	77,8	8,3	10,2	3,7	100,0	644
Skolegang/studier	81,9	3,9	6,5	7,7	100,0	115
Trygde-/pensjonsmottak	65,7	16,9	13,1	4,3	100,0	348
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,1	10,5	65,6	2,8	100,0	1 104
Inntektsgivende arbeid	19,6	9,9	67,5	3,1	100,0	642
Skolegang/studier	13,1	6,8	78,9	1,3	100,0	115
Trygde-/pensjonsmottak	26,8	12,8	57,4	2,9	100,0	347
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	92,5	3,1	3,5	0,8	100,0	1 104
Inntektsgivende arbeid	92,4	3,1	3,3	1,2	100,0	643
Skolegang/studier	93,0	3,3	3,0	0,7	100,0	115
Trygde-/pensjonsmottak	92,6	3,2	4,0	0,2	100,0	346
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,6	15,2	49,3	2,9	100,0	1 102
Inntektsgivende arbeid	30,7	15,4	50,8	3,1	100,0	640
Skolegang/studier	20,6	15,7	61,8	1,9	100,0	115
Trygde-/pensjonsmottak	40,4	14,8	42,0	2,8	100,0	347
Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?						
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte	
Alle	92,1	6,2	1,7	100,0	1 107	
Inntektsgivende arbeid	92,5	6,0	1,5	100,0	644	
Skolegang/studier	95,8	3,3	1,0	100,0	115	
Trygde-/pensjonsmottak	89,9	7,8	2,3	100,0	348	
Komfortabel med innvandrere som lege?						
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte	
Alle	93,8	5,3	0,9	100,0	1 108	
Inntektsgivende arbeid	95,4	3,7	0,9	100,0	644	
Skolegang/studier	94,9	5,1	.	100,0	115	
Trygde-/pensjonsmottak	90,7	8,1	1,2	100,0	349	
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?						
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte	
Alle	84,7	9,1	6,2	100,0	1 100	
Inntektsgivende arbeid	86,1	8,5	5,4	100,0	640	
Skolegang/studier	90,5	4,5	5,0	100,0	115	
Trygde-/pensjonsmottak	79,9	11,8	8,2	100,0	345	

Komfortabel med innvandrere som nær kollega?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	95,2	4,2	0,6	100,0		1 108		
Inntektsgivende arbeid	95,2	4,1	0,7	100,0		644		
Skolegang/studier	98,6	1,4	.	100,0		115		
Trygde-/pensjonsmottak	93,9	5,3	0,8	100,0		349		
Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte		
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt			
Alle	17,2	51,3	18,7	12,8	100,0	1 098		
Inntektsgivende arbeid	16,3	51,2	17,9	14,6	100,0	638		
Skolegang/studier	31,2	46,0	9,5	13,2	100,0	114		
Trygde-/pensjonsmottak	13,4	53,4	23,7	9,5	100,0	346		
Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte		
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt			
Alle	16,0	23,4	23,2	37,5	100,0	1 105		
Inntektsgivende arbeid	9,8	22,1	24,0	44,1	100,0	643		
Skolegang/studier	10,9	18,0	27,0	44,2	100,0	114		
Trygde-/pensjonsmottak	28,8	27,6	20,3	23,3	100,0	348		
Kontakt med hvor mange innvandrere?						Antall personer som svarte		
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10		Vet ikke	I alt
Alle	16,0	1,9	23,4	25,5	32,3	0,9	100,0	1 104
Inntektsgivende arbeid	9,8	1,3	23,9	25,4	39,5	0,2	100,0	643
Skolegang/studier	10,9	2,3	27,9	28,8	28,9	1,3	100,0	114
Trygde-/pensjonsmottak	28,9	2,9	20,8	24,5	20,9	2,0	100,0	347
Hvor ofte kontakt med innvandrere?						Antall personer som svarte		
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig		I alt	
Alle	16,1	3,3	9,9	34,1	36,6	100,0	1 102	
Inntektsgivende arbeid	9,8	1,7	8,9	33,2	46,3	100,0	643	
Skolegang/studier	10,9	1,3	5,3	40,8	41,7	100,0	114	
Trygde-/pensjonsmottak	29,2	7,0	13,4	33,1	17,4	100,0	345	
Personlig erfaring med innvandrerkontakt						Antall personer som svarte		
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt			
Alle	16,1	0,2	13,2	70,5	100,0	1 101		
Inntektsgivende arbeid	9,9	0,3	12,7	77,1	100,0	640		
Skolegang/studier	10,9	.	13,7	75,4	100,0	113		
Trygde-/pensjonsmottak	28,8	.	14,0	57,1	100,0	348		
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						Antall personer som svarte		
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt			
Alle	75,1	8,2	7,6	9,1	100,0	1 105		
Inntektsgivende arbeid	77,3	8,3	7,0	7,4	100,0	641		
Skolegang/studier	76,7	4,0	5,5	13,7	100,0	115		
Trygde-/pensjonsmottak	70,8	9,5	9,5	10,2	100,0	349		

Antall arenaer for kontakt med innvandrere

	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	82,4	8,7	5,7	3,2	100,0	1 122
Ingen	71,3	11,0	12,4	5,4	100,0	183
Én	80,8	11,6	4,2	3,4	100,0	263
To	88,2	5,9	3,3	2,6	100,0	261
Tre eller flere	84,7	7,6	5,2	2,4	100,0	415

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	19,1	9,4	63,5	8,0	100,0	1 118
Ingen	27,6	10,3	50,7	11,3	100,0	182
Én	19,5	8,5	62,5	9,5	100,0	260
To	15,3	6,5	71,7	6,6	100,0	261
Tre eller flere	17,5	11,4	64,5	6,5	100,0	415

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge

	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	74,7	10,2	10,6	4,4	100,0	1 122
Ingen	62,9	12,6	17,3	7,2	100,0	183
Én	74,8	10,8	9,4	4,9	100,0	263
To	77,3	10,0	6,6	6,1	100,0	261
Tre eller flere	78,2	9,0	11,0	1,8	100,0	415

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet

	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	21,4	10,2	65,5	2,9	100,0	1 120
Ingen	32,2	13,5	52,4	2,0	100,0	183
Én	26,8	8,2	60,3	4,7	100,0	261
To	13,0	11,1	72,6	3,3	100,0	261
Tre eller flere	18,7	9,4	70,1	1,8	100,0	415

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

	Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	92,5	3,0	3,7	0,8	100,0	1 120
Ingen	87,3	4,2	7,1	1,3	100,0	183
Én	94,3	2,6	2,5	0,6	100,0	261
To	94,8	2,8	2,4	.	100,0	261
Tre eller flere	92,2	2,9	3,8	1,1	100,0	415

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	33,0	15,1	49,1	2,9	100,0	1 118
Ingen	39,5	13,2	44,2	3,2	100,0	183
Én	38,3	15,9	42,9	3,0	100,0	259
To	25,9	14,8	54,5	4,8	100,0	261
Tre eller flere	31,3	15,5	51,6	1,5	100,0	415

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	91,9	6,3	1,7	100,0		1 123		
Ingen	85,5	10,7	3,8	100,0		183		
Én	88,2	9,6	2,2	100,0		264		
To	93,1	6,1	0,9	100,0		261		
Tre eller flere	96,4	2,6	1,0	100,0		415		
Komfortabel med innvandrere som lege?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	93,8	5,4	0,8	100,0		1 124		
Ingen	85,6	12,1	2,3	100,0		183		
Én	92,8	5,6	1,6	100,0		264		
To	94,1	5,9	.	100,0		261		
Tre eller flere	97,8	2,0	0,2	100,0		416		
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	84,6	9,2	6,2	100,0		1 116		
Ingen	76,9	14,7	8,3	100,0		182		
Én	78,9	14,4	6,7	100,0		259		
To	86,3	9,0	4,7	100,0		260		
Tre eller flere	90,4	3,7	5,9	100,0		415		
Komfortabel med innvandrere som nær kollega?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	95,1	4,3	0,6	100,0		1 124		
Ingen	88,4	9,7	1,9	100,0		183		
Én	94,9	4,4	0,7	100,0		264		
To	94,9	4,7	0,5	100,0		261		
Tre eller flere	98,4	1,6	.	100,0		416		
Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte		
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt			
Alle	17,4	51,5	18,8	12,3	100,0	1 114		
Ingen	12,5	47,5	31,3	8,7	100,0	183		
Én	10,8	62,3	18,0	8,9	100,0	260		
To	21,9	55,8	9,9	12,3	100,0	257		
Tre eller flere	20,9	43,8	19,4	15,9	100,0	414		
Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte		
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt			
Alle	16,5	23,4	23,1	37,1	100,0	1 126		
Ingen	16,5	.	.	.	16,5	185		
Én	.	23,4	.	.	23,4	264		
To	.	.	23,1	.	23,1	261		
Tre eller flere	.	.	.	37,1	37,1	416		
Kontakt med hvor mange innvandrere?						Antall personer som svarte		
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10		Vet ikke	I alt
Alle	16,3	1,9	23,4	25,5	32,0	0,9	100,0	1 125
Ingen	98,7	.	.	.	0,9	0,4	100,0	185
Én	.	5,6	44,6	25,6	21,9	2,3	100,0	263
To	.	1,4	30,2	37,4	29,9	1,1	100,0	261
Tre eller flere	.	0,7	16,4	29,3	53,5	0,2	100,0	416

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	
Alle	16,3	3,4	10,0	33,9	36,5	100,0	1 123
Ingen	98,7	.	.	.	1,3	100,0	185
Én	.	8,5	18,9	37,7	35,0	100,0	263
To	.	3,6	10,3	45,3	40,7	100,0	259
Tre eller flere	.	1,5	8,6	39,6	50,4	100,0	416
Personlig erfaring med innvandrerkontakt							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt		
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0	1 121	
Ingen	98,7	.	.	1,3	100,0	185	
Én	.	.	15,0	85,0	100,0	264	
To	.	.	13,2	86,8	100,0	258	
Tre eller flere	.	0,5	17,8	81,7	100,0	414	
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi							Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt		
Alle	74,8	8,2	7,9	9,1	100,0	1 121	
Ingen	63,6	8,4	15,4	12,6	100,0	183	
Én	76,0	7,1	10,0	6,8	100,0	263	
To	75,5	8,3	4,9	11,3	100,0	261	
Tre eller flere	78,6	8,7	5,0	7,7	100,0	414	

Kontakt med hvor mange innvandrere?	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	82,4	8,7	5,7	3,2	100,0	1 121
Har ikke kontakt	71,8	11,1	12,5	4,5	100,0	181
Én	62,9	19,2	13,7	4,2	100,0	22
To til fire	83,1	9,2	2,8	4,9	100,0	260
Fem til ti	87,6	7,3	3,8	1,3	100,0	296
Flere enn 10	84,5	7,2	5,6	2,8	100,0	353
Vet ikke	72,7	27,3	.	.	100,0	9
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	19,1	9,4	63,5	8,0	100,0	1 118
Har ikke kontakt	27,6	10,5	51,4	10,5	100,0	180
Én	29,2	10,1	41,2	19,6	100,0	21
To til fire	19,9	7,6	64,5	8,0	100,0	260
Fem til ti	14,6	6,7	71,1	7,6	100,0	296
Flere enn 10	17,2	12,2	63,8	6,7	100,0	352
Vet ikke	20,7	13,6	65,6	.	100,0	9
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,7	10,2	10,6	4,4	100,0	1 122
Har ikke kontakt	63,3	12,8	17,6	6,4	100,0	181
Én	61,0	18,6	15,1	5,3	100,0	22
To til fire	75,1	11,9	8,3	4,7	100,0	260
Fem til ti	78,4	9,6	7,7	4,4	100,0	297
Flere enn 10	78,6	7,4	11,3	2,7	100,0	353
Vet ikke	56,3	23,8	.	19,9	100,0	9
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,4	10,2	65,5	2,9	100,0	1 120
Har ikke kontakt	32,2	13,7	53,1	1,0	100,0	181
Én	37,6	9,8	49,1	3,5	100,0	22
To til fire	20,5	12,0	65,3	2,2	100,0	259
Fem til ti	17,8	8,5	68,4	5,3	100,0	297
Flere enn 10	19,1	8,3	70,2	2,4	100,0	352
Vet ikke	7,1	13,6	79,3	.	100,0	9
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	92,5	3,0	3,7	0,8	100,0	1 120
Har ikke kontakt	88,1	4,3	7,2	0,4	100,0	181
Én	81,1	8,9	10,0	.	100,0	22
To til fire	95,0	2,4	2,0	0,6	100,0	259
Fem til ti	94,2	2,3	3,1	0,4	100,0	297
Flere enn 10	92,2	2,9	3,5	1,4	100,0	352
Vet ikke	89,8	10,2	.	.	100,0	9
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	33,0	15,1	49,1	2,9	100,0	1 118
Har ikke kontakt	39,6	13,4	44,8	2,3	100,0	181
Én	32,0	27,5	36,6	3,9	100,0	22
To til fire	34,5	14,3	50,6	0,6	100,0	258
Fem til ti	32,7	14,2	50,0	3,2	100,0	296
Flere enn 10	28,7	16,3	50,4	4,6	100,0	352
Vet ikke	40,3	21,6	38,1	.	100,0	9

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	91,9	6,4	1,7	100,0	1 122
Har ikke kontakt	86,2	10,8	2,9	100,0	181
Én	87,4	12,6	.	100,0	22
To til fire	91,0	6,4	2,6	100,0	260
Fem til ti	93,3	6,0	0,7	100,0	297
Flere enn 10	94,7	4,1	1,2	100,0	353
Vet ikke	89,8	.	10,2	100,0	9

Komfortabel med innvandrere som lege?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	93,8	5,4	0,8	100,0	1 123
Har ikke kontakt	86,4	12,2	1,4	100,0	181
Én	88,1	11,9	.	100,0	22
To til fire	94,7	4,7	0,7	100,0	260
Fem til ti	95,4	3,9	0,7	100,0	297
Flere enn 10	96,4	3,1	0,5	100,0	354
Vet ikke	76,2	13,6	10,2	100,0	9

Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	84,7	9,2	6,1	100,0	1 115
Har ikke kontakt	77,6	14,9	7,5	100,0	180
Én	71,7	23,6	4,7	100,0	22
To til fire	83,4	11,5	5,1	100,0	254
Fem til ti	85,2	8,6	6,2	100,0	296
Flere enn 10	89,5	4,2	6,2	100,0	354
Vet ikke	86,4	13,6	.	100,0	9

Komfortabel med innvandrere som nær kollega?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	95,1	4,3	0,6	100,0	1 123
Har ikke kontakt	89,2	9,8	1,0	100,0	181
Én	86,6	7,7	5,7	100,0	22
To til fire	94,8	4,5	0,7	100,0	260
Fem til ti	96,4	3,6	.	100,0	297
Flere enn 10	97,7	1,8	0,5	100,0	354
Vet ikke	100,0	.	.	100,0	9

Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag					Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	
Alle	17,4	51,5	18,8	12,3	1 114
Har ikke kontakt	11,3	48,2	31,7	8,8	181
Én	8,0	58,6	28,3	5,1	22
To til fire	14,0	60,3	15,3	10,4	256
Fem til ti	17,2	56,8	13,9	12,1	297
Flere enn 10	23,8	43,1	18,0	15,1	350
Vet ikke	16,4	11,1	29,6	42,9	8

Antall arenaer for kontakt med innvandrere					Antall personer som svarte
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	
Alle	16,5	23,3	23,1	37,1	1 125
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	183
Én	.	69,9	17,0	13,1	22
To til fire	.	44,3	29,8	25,9	260
Fem til ti	.	23,4	34,0	42,6	297
Flere enn 10	0,5	15,9	21,6	62,0	354
Vet ikke	7,1	57,0	27,9	8,0	9

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,3	1,9	23,4	25,5	32,0	0,9	100,0	1 125
Har ikke kontakt	16,3	16,3	183
Én	.	1,9	1,9	22
To til fire	.	.	23,4	.	.	.	23,4	260
Fem til ti	.	.	.	25,5	.	.	25,5	297
Flere enn 10	32,0	.	32,0	354
Vet ikke	0,9	0,9	9
Hvor ofte kontakt med innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte	
Alle	16,3	3,4	10,0	34,0	36,4	100,0	1 122	
Har ikke kontakt	100,0	100,0	183	
Én	.	18,8	14,0	41,7	25,5	100,0	22	
To til fire	.	8,9	21,6	45,9	23,6	100,0	260	
Fem til ti	.	3,3	12,4	47,7	36,6	100,0	296	
Flere enn 10	.	0,3	3,9	30,9	65,0	100,0	354	
Vet ikke	.	.	34,1	44,4	21,6	100,0	7	
Personlig erfaring med innvandrerkontakt								
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0	1 120		
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	183		
Én	.	.	18,6	81,4	100,0	22		
To til fire	.	.	13,7	86,3	100,0	258		
Fem til ti	.	.	17,7	82,3	100,0	295		
Flere enn 10	.	0,6	14,7	84,7	100,0	354		
Vet ikke	.	.	43,8	56,2	100,0	8		
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi								
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	74,9	8,2	7,9	9,0	100,0	1 120		
Har ikke kontakt	64,4	8,5	15,6	11,5	100,0	181		
Én	45,9	22,7	15,1	16,3	100,0	22		
To til fire	77,3	7,0	10,6	5,2	100,0	260		
Fem til ti	75,2	8,6	4,8	11,4	100,0	296		
Flere enn 10	81,3	7,7	3,9	7,2	100,0	352		
Vet ikke	29,6	10,2	13,6	46,6	100,0	9		

Hvor ofte kontakt med innvandrere?**Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv**

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	82,3	8,7	5,7	3,2	100,0	1 119
Har ikke kontakt	71,8	11,1	12,5	4,5	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	71,9	15,1	4,9	8,0	100,0	37
Månedlig	80,7	8,0	8,2	3,2	100,0	114
Ukentlig	83,0	10,2	4,4	2,4	100,0	381
Daglig	87,8	5,9	3,4	2,9	100,0	406

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	19,2	9,5	63,3	8,0	100,0	1 115
Har ikke kontakt	27,6	10,5	51,4	10,5	100,0	180
Sjeldnere enn månedlig	27,8	14,8	45,2	12,1	100,0	37
Månedlig	26,1	10,4	55,0	8,5	100,0	114
Ukentlig	16,1	9,6	69,9	4,4	100,0	380
Daglig	15,7	8,1	66,4	9,8	100,0	404

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,9	10,2	10,7	4,3	100,0	1 119
Har ikke kontakt	63,3	12,8	17,6	6,4	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	55,0	29,8	10,6	4,6	100,0	37
Månedlig	73,8	8,6	14,9	2,6	100,0	114
Ukentlig	76,4	11,6	8,7	3,3	100,0	381
Daglig	80,8	6,3	8,3	4,6	100,0	406

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,5	10,2	65,5	2,8	100,0	1 117
Har ikke kontakt	32,2	13,7	53,1	1,0	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	36,3	22,9	38,6	2,3	100,0	37
Månedlig	29,4	9,9	58,2	2,6	100,0	114
Ukentlig	20,9	8,6	68,2	2,3	100,0	381
Daglig	13,8	9,1	72,9	4,1	100,0	404

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	92,6	2,9	3,7	0,8	100,0	1 117
Har ikke kontakt	88,1	4,3	7,2	0,4	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	90,1	2,2	7,7	.	100,0	37
Månedlig	95,3	1,0	3,7	.	100,0	113
Ukentlig	94,1	3,2	2,1	0,5	100,0	381
Daglig	92,6	2,6	3,4	1,4	100,0	405

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	33,0	15,1	49,0	2,9	100,0	1 115
Har ikke kontakt	39,6	13,4	44,8	2,3	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	50,0	22,4	24,0	3,6	100,0	36
Månedlig	40,5	18,5	38,5	2,6	100,0	113
Ukentlig	32,8	14,0	51,1	2,1	100,0	381
Daglig	26,7	15,4	54,0	3,9	100,0	404

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	92,0	6,4	1,6	100,0	1 120
Har ikke kontakt	86,2	10,8	2,9	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	77,2	13,4	9,4	100,0	37
Månedlig	95,3	4,7	.	100,0	114
Ukentlig	95,0	4,3	0,7	100,0	381
Daglig	92,3	6,1	1,6	100,0	407

Komfortabel med innvandrere som lege?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	93,9	5,4	0,7	100,0	1 121
Har ikke kontakt	86,4	12,2	1,4	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	88,3	11,7	.	100,0	37
Månedlig	94,5	4,3	1,2	100,0	115
Ukentlig	96,7	2,9	0,4	100,0	381
Daglig	94,9	4,5	0,6	100,0	407

Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	84,5	9,3	6,2	100,0	1 113
Har ikke kontakt	77,6	14,9	7,5	100,0	180
Sjeldnere enn månedlig	63,9	24,4	11,7	100,0	36
Månedlig	83,4	12,6	4,0	100,0	114
Ukentlig	87,4	5,6	7,0	100,0	379
Daglig	87,1	7,8	5,1	100,0	404

Komfortabel med innvandrere som nær kollega?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	95,1	4,3	0,6	100,0	1 121
Har ikke kontakt	89,2	9,8	1,0	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	86,8	10,7	2,5	100,0	37
Månedlig	98,5	1,5	.	100,0	115
Ukentlig	97,8	1,7	0,5	100,0	381
Daglig	95,1	4,5	0,4	100,0	407

Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	17,5	51,6	18,9	12,0	100,0	1 111
Har ikke kontakt	11,3	48,2	31,7	8,8	100,0	181
Sjeldnere enn månedlig	6,5	54,2	27,0	12,3	100,0	36
Månedlig	11,0	50,8	26,9	11,3	100,0	114
Ukentlig	18,0	53,9	15,9	12,3	100,0	379
Daglig	22,6	50,9	13,1	13,4	100,0	401

Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	16,5	23,3	22,9	37,2	100,0	1 123
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	183
Sjeldnere enn månedlig	.	58,8	24,7	16,5	100,0	37
Månedlig	.	44,2	23,8	32,0	100,0	115
Ukentlig	.	26,0	30,6	43,4	100,0	381
Daglig	0,6	22,4	25,6	51,4	100,0	407

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,3	1,9	23,5	25,5	32,2	0,7	100,0	1 122
Har ikke kontakt	100,0	100,0	183
Sjeldnere enn månedlig	.	10,5	62,3	24,8	2,5	.	100,0	37
Månedlig	.	2,6	51,0	31,7	12,5	2,2	100,0	115
Ukentlig	.	2,3	31,8	35,8	29,3	0,9	100,0	381
Daglig	.	1,3	15,3	25,6	57,4	0,4	100,0	406
Hvor ofte kontakt med innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte	
Alle	16,3	3,4	10,0	33,9	36,5	100,0	1 123	
Har ikke kontakt	16,3	16,3	183	
Sjeldnere enn månedlig	.	3,4	.	.	.	3,4	37	
Månedlig	.	.	10,0	.	.	10,0	115	
Ukentlig	.	.	.	33,9	.	33,9	381	
Daglig	36,5	36,5	407	
Personlig erfaring med innvandrerkontakt								
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	16,4	0,2	12,9	70,5	100,0	1 118		
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	183		
Sjeldnere enn månedlig	.	.	20,4	79,6	100,0	36		
Månedlig	.	.	20,1	79,9	100,0	114		
Ukentlig	.	.	18,4	81,6	100,0	380		
Daglig	.	0,5	11,0	88,5	100,0	405		
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi								
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	75,0	8,2	7,9	8,9	100,0	1 118		
Har ikke kontakt	64,4	8,5	15,6	11,5	100,0	181		
Sjeldnere enn månedlig	67,1	7,6	17,6	7,7	100,0	37		
Månedlig	71,5	9,5	10,7	8,4	100,0	115		
Ukentlig	75,2	8,9	7,5	8,4	100,0	381		
Daglig	81,2	7,2	3,1	8,5	100,0	404		

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	82,5	8,7	5,7	3,1	100,0	1 117
Har ikke kontakt	71,8	11,1	12,5	4,5	100,0	181
Hovedsakelig negativ	46,1	.	53,9	.	100,0	2
Både positiv og negativ	74,4	15,9	8,0	1,8	100,0	147
Hovedsakelig positiv	86,6	6,8	3,6	3,0	100,0	787
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	18,9	9,5	63,6	8,0	100,0	1 113
Har ikke kontakt	27,6	10,5	51,4	10,5	100,0	180
Hovedsakelig negativ	53,9	.	46,1	.	100,0	2
Både positiv og negativ	25,4	14,7	52,5	7,3	100,0	146
Hovedsakelig positiv	15,6	8,3	68,5	7,6	100,0	785
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,7	10,3	10,6	4,4	100,0	1 117
Har ikke kontakt	63,3	12,8	17,6	6,4	100,0	181
Hovedsakelig negativ	.	46,1	53,9	.	100,0	2
Både positiv og negativ	67,5	11,9	16,0	4,5	100,0	147
Hovedsakelig positiv	78,8	9,3	7,9	4,0	100,0	787
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,3	10,1	65,6	2,9	100,0	1 115
Har ikke kontakt	32,2	13,7	53,1	1,0	100,0	181
Hovedsakelig negativ	53,9	.	46,1	.	100,0	2
Både positiv og negativ	30,6	12,4	54,1	2,9	100,0	147
Hovedsakelig positiv	17,0	8,9	70,8	3,3	100,0	785
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	92,5	2,9	3,7	0,8	100,0	1 115
Har ikke kontakt	88,1	4,3	7,2	0,4	100,0	181
Hovedsakelig negativ	100,0	.	.	.	100,0	2
Både positiv og negativ	92,6	2,2	4,7	0,6	100,0	147
Hovedsakelig positiv	93,5	2,8	2,8	0,9	100,0	785
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	33,1	15,1	49,1	2,8	100,0	1 113
Har ikke kontakt	39,6	13,4	44,8	2,3	100,0	181
Hovedsakelig negativ	53,9	.	46,1	.	100,0	2
Både positiv og negativ	45,7	14,6	37,3	2,4	100,0	147
Hovedsakelig positiv	29,1	15,6	52,3	3,0	100,0	783

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	92,0	6,3	1,7	100,0	1 118			
Har ikke kontakt	86,2	10,8	2,9	100,0	181			
Hovedsakelig negativ	100,0	.	.	100,0	2			
Både positiv og negativ	84,1	11,7	4,2	100,0	147			
Hovedsakelig positiv	94,8	4,2	1,0	100,0	788			
Komfortabel med innvandrere som lege?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	93,9	5,3	0,8	100,0	1 119			
Har ikke kontakt	86,4	12,2	1,4	100,0	181			
Hovedsakelig negativ	100,0	.	.	100,0	2			
Både positiv og negativ	91,5	7,3	1,3	100,0	148			
Hovedsakelig positiv	96,0	3,4	0,6	100,0	788			
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	84,6	9,1	6,2	100,0	1 112			
Har ikke kontakt	77,6	14,9	7,5	100,0	180			
Hovedsakelig negativ	46,1	53,9	.	100,0	2			
Både positiv og negativ	81,8	9,3	9,0	100,0	147			
Hovedsakelig positiv	86,9	7,7	5,4	100,0	783			
Komfortabel med innvandrere som nær kollega?						Antall personer som svarte		
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	95,2	4,2	0,6	100,0	1 119			
Har ikke kontakt	89,2	9,8	1,0	100,0	181			
Hovedsakelig negativ	100,0	.	.	100,0	2			
Både positiv og negativ	94,2	5,3	0,5	100,0	148			
Hovedsakelig positiv	96,8	2,7	0,5	100,0	788			
Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag						Antall personer som svarte		
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt			
Alle	17,3	51,5	18,9	12,2	100,0	1 110		
Har ikke kontakt	11,3	48,2	31,7	8,8	100,0	181		
Hovedsakelig negativ	.	46,1	53,9	.	100,0	2		
Både positiv og negativ	14,1	40,1	30,8	14,9	100,0	147		
Hovedsakelig positiv	19,3	54,5	13,6	12,6	100,0	780		
Antall arenaer for kontakt med innvandrere						Antall personer som svarte		
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt			
Alle	16,5	23,5	22,9	37,1	100,0	1 121		
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	183		
Hovedsakelig negativ	.	.	.	100,0	100,0	2		
Både positiv og negativ	.	26,8	23,1	50,1	100,0	148		
Hovedsakelig positiv	0,3	28,3	28,3	43,1	100,0	788		
Kontakt med hvor mange innvandrere?						Antall personer som svarte		
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10		Vet ikke	I alt
Alle	16,3	1,9	23,4	25,4	32,2	0,9	100,0	1 120
Har ikke kontakt	100,0	100,0	183
Hovedsakelig negativ	100,0	.	100,0	2
Både positiv og negativ	.	2,6	24,3	34,2	36,0	2,9	100,0	148
Hovedsakelig positiv	.	2,2	28,7	29,7	38,8	0,7	100,0	787

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	
Alle	16,4	3,3	9,9	34,0	36,5	100,0	1 118
Har ikke kontakt	100,0	100,0	183
Hovedsakelig negativ	100,0	100,0	2
Både positiv og negativ	.	5,1	15,5	48,3	31,1	100,0	146
Hovedsakelig positiv	.	3,7	11,2	39,3	45,8	100,0	787
Personlig erfaring med innvandrerkontakt							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt		
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0	1 121	
Har ikke kontakt	16,3	.	.	.	16,3	183	
Hovedsakelig negativ	.	0,2	.	.	0,2	2	
Både positiv og negativ	.	.	13,2	.	13,2	148	
Hovedsakelig positiv	.	.	.	70,3	70,3	788	
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi							Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt		
Alle	74,8	8,2	7,8	9,2	100,0	1 116	
Har ikke kontakt	64,4	8,5	15,6	11,5	100,0	181	
Hovedsakelig negativ	46,1	.	53,9	.	100,0	2	
Både positiv og negativ	62,5	17,4	9,4	10,6	100,0	148	
Hovedsakelig positiv	79,5	6,4	5,6	8,4	100,0	785	

**Innvandrere og deres
norskfødte barn****Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv**

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	82,0	8,8	5,7	3,5	100,0	1 130
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	81,0	10,1	6,1	2,7	100,0	56
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	83,9	7,1	2,7	6,3	100,0	87
Den øvrige befolkningen	81,9	8,9	5,9	3,3	100,0	987

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	19,1	9,5	63,2	8,2	100,0	1 125
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	24,3	7,0	61,2	7,5	100,0	55
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	17,8	20,1	49,2	12,8	100,0	84
Den øvrige befolkningen	18,8	8,6	64,7	7,9	100,0	986

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,3	10,4	10,5	4,8	100,0	1 129
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	76,1	8,0	13,3	2,6	100,0	55
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	72,5	6,2	12,1	9,3	100,0	86
Den øvrige befolkningen	74,4	10,9	10,2	4,5	100,0	988

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,4	10,2	65,3	3,1	100,0	1 126
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	22,5	12,9	61,5	3,1	100,0	55
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	15,6	5,5	66,4	12,6	100,0	85
Den øvrige befolkningen	21,8	10,5	65,5	2,1	100,0	986

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	92,3	3,1	3,7	1,0	100,0	1 126
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	86,6	6,5	7,0	.	100,0	55
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	92,8	.	1,8	5,4	100,0	85
Den øvrige befolkningen	92,5	3,2	3,7	0,6	100,0	986

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,8	15,1	49,0	3,1	100,0	1 124
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	41,2	16,0	35,6	7,2	100,0	55
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	42,4	11,7	37,2	8,6	100,0	85
Den øvrige befolkningen	31,4	15,3	51,0	2,3	100,0	984

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?							Antall personer som svarte	
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	91,9	6,3	1,8	100,0	1 129			
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	92,7	7,3	.	100,0	55			
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	85,0	7,4	7,6	100,0	86			
Den øvrige befolkningen	92,5	6,1	1,4	100,0	988			
Komfortabel med innvandrere som lege?							Antall personer som svarte	
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	93,6	5,4	1,0	100,0	1 130			
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	94,7	5,3	.	100,0	55			
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	87,2	9,9	2,9	100,0	86			
Den øvrige befolkningen	94,2	4,9	0,9	100,0	989			
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?							Antall personer som svarte	
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	84,5	9,2	6,4	100,0	1 122			
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	90,4	8,2	1,4	100,0	55			
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	89,4	6,5	4,1	100,0	86			
Den øvrige befolkningen	83,6	9,5	6,9	100,0	981			
Komfortabel med innvandrere som nær kollega?							Antall personer som svarte	
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt				
Alle	95,0	4,3	0,8	100,0	1 130			
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	96,7	3,3	.	100,0	55			
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	88,8	8,3	2,9	100,0	86			
Den øvrige befolkningen	95,4	3,9	0,6	100,0	989			
Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag							Antall personer som svarte	
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt			
Alle	17,6	51,1	18,8	12,5	100,0	1 120		
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	27,5	34,1	14,7	23,7	100,0	54		
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	29,4	34,4	19,6	16,5	100,0	86		
Den øvrige befolkningen	15,8	53,8	18,9	11,5	100,0	980		
Antall arenaer for kontakt med innvandrere							Antall personer som svarte	
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt			
Alle	16,5	23,4	23,1	37,1	100,0	1 126		
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	10,0	13,0	27,6	49,5	100,0	55		
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	10,0	14,1	19,3	56,7	100,0	86		
Den øvrige befolkningen	17,5	24,9	23,2	34,4	100,0	985		
Kontakt med hvor mange innvandrere?							Antall personer som svarte	
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	
Alle	16,3	1,9	23,4	25,5	32,0	0,9	100,0	
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	8,7	1,5	9,4	13,6	65,5	1,2	100,0	
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	8,2	1,2	15,9	16,6	57,2	0,9	100,0	
Den øvrige befolkningen	17,5	2,0	25,0	27,1	27,5	0,9	100,0	
Hvor ofte kontakt med innvandrere?							Antall personer som svarte	
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt		
Alle	16,3	3,4	10,0	33,9	36,5	100,0	1 123	
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	8,9	.	6,6	28,1	56,4	100,0	54	
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	8,2	5,5	4,4	20,3	61,5	100,0	86	
Den øvrige befolkningen	17,6	3,3	10,7	35,6	32,8	100,0	983	

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0	1 121
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	8,7	.	11,5	79,8	100,0	55
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	8,3	.	20,1	71,6	100,0	85
Den øvrige befolkningen	17,6	0,2	12,6	69,6	100,0	981
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,5	8,3	7,8	9,5	100,0	1 127
Med landbakgrunn fra EU/EFTA etc.	83,0	4,2	3,6	9,3	100,0	55
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	80,0	6,3	5,1	8,6	100,0	86
Den øvrige befolkningen	73,4	8,7	8,3	9,6	100,0	986

Inntektskvintiler for samlet inntekt (register)**Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv**

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	82,0	8,8	5,7	3,5	100,0	1 130
Inntektskvintil 1	86,0	5,7	4,8	3,5	100,0	219
Inntektskvintil 2	77,6	10,5	7,1	4,8	100,0	205
Inntektskvintil 3	80,6	10,5	5,7	3,1	100,0	219
Inntektskvintil 4	84,5	9,1	3,6	2,8	100,0	233
Inntektskvintil 5	80,4	8,9	7,2	3,5	100,0	254

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	19,1	9,5	63,2	8,2	100,0	1 125
Inntektskvintil 1	15,3	5,4	68,5	10,8	100,0	218
Inntektskvintil 2	21,8	12,8	55,8	9,6	100,0	202
Inntektskvintil 3	22,5	10,4	60,6	6,5	100,0	219
Inntektskvintil 4	17,7	11,3	62,7	8,3	100,0	231
Inntektskvintil 5	18,8	8,2	67,5	5,5	100,0	255

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,3	10,4	10,5	4,8	100,0	1 129
Inntektskvintil 1	76,0	7,6	9,1	7,3	100,0	219
Inntektskvintil 2	68,9	13,1	14,7	3,3	100,0	204
Inntektskvintil 3	75,8	10,9	9,7	3,6	100,0	219
Inntektskvintil 4	74,4	11,6	10,1	3,9	100,0	232
Inntektskvintil 5	76,1	9,1	9,5	5,3	100,0	255

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,4	10,2	65,3	3,1	100,0	1 126
Inntektskvintil 1	20,7	7,9	68,9	2,5	100,0	218
Inntektskvintil 2	25,3	15,0	56,3	3,4	100,0	203
Inntektskvintil 3	21,2	9,8	66,7	2,3	100,0	219
Inntektskvintil 4	19,2	9,7	68,3	2,8	100,0	232
Inntektskvintil 5	20,6	9,2	65,8	4,5	100,0	254

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	92,3	3,1	3,7	1,0	100,0	1 126
Inntektskvintil 1	92,1	2,5	4,7	0,7	100,0	218
Inntektskvintil 2	90,4	3,5	5,5	0,6	100,0	202
Inntektskvintil 3	90,0	5,0	2,8	2,2	100,0	219
Inntektskvintil 4	93,2	2,4	3,1	1,4	100,0	232
Inntektskvintil 5	95,5	2,1	2,4	.	100,0	255

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,8	15,1	49	3,1	100,0	1 124
Inntektskvintil 1	26,2	13,6	56	4,2	100,0	218
Inntektskvintil 2	41,2	16,3	41	2,0	100,0	203
Inntektskvintil 3	33,1	15,4	49	2,8	100,0	219
Inntektskvintil 4	33,0	13,7	50	3,3	100,0	230
Inntektskvintil 5	32,0	16,5	49	2,8	100,0	254

Komfortabel med innvandrere som hjemmehjelp?								
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte			
Alle	91,9	6,3	1,8	100,0	1 129			
Inntektskvintil 1	91,1	7,1	1,7	100,0	218			
Inntektskvintil 2	90,2	7,3	2,5	100,0	205			
Inntektskvintil 3	91,5	6,7	1,8	100,0	219			
Inntektskvintil 4	92,8	5,4	1,8	100,0	232			
Inntektskvintil 5	93,9	4,9	1,3	100,0	255			
Komfortabel med innvandrere som lege?								
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte			
Alle	93,6	5,4	1,0	100,0	1 130			
Inntektskvintil 1	93,0	5,8	1,2	100,0	218			
Inntektskvintil 2	89,8	8,5	1,6	100,0	206			
Inntektskvintil 3	93,4	5,5	1,1	100,0	219			
Inntektskvintil 4	97,3	2,3	0,4	100,0	232			
Inntektskvintil 5	94,5	4,7	0,8	100,0	255			
Komfortabel med innvandrere som svigersønn/-datter?								
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte			
Alle	84,5	9,2	6,4	100,0	1 122			
Inntektskvintil 1	88,0	6,1	5,8	100,0	218			
Inntektskvintil 2	80,4	11,2	8,4	100,0	204			
Inntektskvintil 3	81,7	11,8	6,5	100,0	218			
Inntektskvintil 4	87,6	7,7	4,8	100,0	231			
Inntektskvintil 5	84,0	9,5	6,5	100,0	251			
Komfortabel med innvandrere som nær kollega?								
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte			
Alle	95,0	4,3	0,8	100,0	1 130			
Inntektskvintil 1	95,7	3,7	0,7	100,0	218			
Inntektskvintil 2	94,4	5,6	.	100,0	206			
Inntektskvintil 3	93,2	5,2	1,6	100,0	219			
Inntektskvintil 4	94,9	3,9	1,2	100,0	232			
Inntektskvintil 5	96,5	3,1	0,4	100,0	255			
Få opphold i Norge, lettere/vanskeligere for flyktninger/asylsøkere enn i dag								
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	17,6	51,1	18,8	12,5	100,0	1 120		
Inntektskvintil 1	27,5	44,0	15,6	12,8	100,0	216		
Inntektskvintil 2	16,1	41,9	26,6	15,4	100,0	204		
Inntektskvintil 3	16,3	51,5	17,7	14,4	100,0	216		
Inntektskvintil 4	11,7	58,9	17,8	11,7	100,0	230		
Inntektskvintil 5	14,4	60,3	16,9	8,4	100,0	254		
Antall arenaer for kontakt med innvandrere								
	Ingen	Én	To	Tre eller flere	I alt	Antall personer som svarte		
Alle	16,5	23,4	23,1	37,1	100,0	1 126		
Inntektskvintil 1	17,3	21,7	26,4	34,6	100,0	216		
Inntektskvintil 2	27,8	27,0	17,0	28,2	100,0	207		
Inntektskvintil 3	13,8	19,6	23,0	43,6	100,0	216		
Inntektskvintil 4	11,6	22,5	22,5	43,5	100,0	232		
Inntektskvintil 5	11,7	26,2	26,3	35,9	100,0	255		
Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,3	1,9	23,4	25,5	32,0	0,9	100,0	1 125
Inntektskvintil 1	16,6	3,0	21,3	27,3	29,7	2,1	100,0	216
Inntektskvintil 2	28,0	1,7	24,5	21,7	22,6	1,6	100,0	206
Inntektskvintil 3	13,8	2,6	25,5	21,0	37,0	.	100,0	216
Inntektskvintil 4	11,6	1,2	23,4	28,4	35,2	0,4	100,0	232
Inntektskvintil 5	11,3	0,7	22,9	28,7	36,0	0,3	100,0	255

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,3	3,4	10,0	33,9	36,5	100,0	1 123
Inntektskvintil 1	16,9	2,8	9,1	39,3	31,9	100,0	214
Inntektskvintil 2	27,9	8,3	9,2	30,6	24,1	100,0	206
Inntektskvintil 3	13,8	2,1	7,8	32,6	43,6	100,0	216
Inntektskvintil 4	11,6	1,3	12,4	31,7	43,0	100,0	232
Inntektskvintil 5	11,3	2,4	11,4	34,5	40,4	100,0	255
Personlig erfaring med innvandrerkontakt							
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt		Antall personer som svarte
Alle	16,3	0,2	13,2	70,3	100,0		1 121
Inntektskvintil 1	16,7	.	11,9	71,4	100,0		215
Inntektskvintil 2	27,9	.	14,8	57,4	100,0		206
Inntektskvintil 3	13,9	0,5	14,4	71,2	100,0		215
Inntektskvintil 4	11,6	0,4	13,5	74,5	100,0		230
Inntektskvintil 5	11,3	.	11,6	77,1	100,0		255
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi							
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt		Antall personer som svarte
Alle	74,5	8,3	7,8	9,5	100,0		1 127
Inntektskvintil 1	72,8	6,1	6,8	14,3	100,0		218
Inntektskvintil 2	68,2	8,4	10,1	13,3	100,0		205
Inntektskvintil 3	74,7	8,6	7,6	9,1	100,0		218
Inntektskvintil 4	73,8	11,5	8,3	6,5	100,0		231
Inntektskvintil 5	83,0	7,1	6,5	3,4	100,0		255

Verdiene er vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2024

Vedlegg C: Regresjonsanalyse

	Utsagn 1			Utsagn 2			Utsagn 3			Utsagn 4		
	Nyttig innsats i arbeid			Misbruker sosial velferd			Beriker kulturen			Kilde til utrygghet		
	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c
Kjønn (referanseverdi: mann)												
Kvinne	0,1515**	0,1146	0,1112	0,2916***	0,1658*	0,1569*	0,3918***	0,3483***	0,3392***	0,2608**	0,1912*	0,1696*
Alder (referanseverdi: 67-79 år)												
16-24 år	-0,0385	0,0865	0,0027	0,2089	0,4784*	0,4118*	-0,0627	0,0510	-0,0013	-0,0882	0,1795	0,0570
25-44 år	0,0284	0,1157	0,0375	0,2427	0,3563*	0,3098*	-0,0013	0,0686	0,0156	0,1517	0,3172*	0,2032
45-66 år	0,0370	0,1599	0,0713	0,0363	0,2352	0,1766	-0,0345	0,0802	0,0185	-0,0900	0,1198	0,0093
Utdanningsnivå (referanseverdi: grunnskole)												
Videregående skole		0,0039	-0,0037		0,1751	0,1744		0,0180	0,0173		0,1292	0,1431
Høyere utdanning, kort		0,1693	0,1520		0,6266***	0,6162***		0,2152*	0,2064		0,4807***	0,4805***
Høyere utdanning, lang		0,2931**	0,2663*		0,9298***	0,9254***		0,4166**	0,4048**		0,6468***	0,6330***
Bostedsstrøk (referanseverdi: spredtbygd)												
Tettbygd (-99 999 innb.)	-0,1047	-0,1236	-0,1265	0,0090	-0,0641	-0,0616	-0,0622	-0,0923	-0,0952	0,0454	-0,0064	-0,0042
Tettbygd(100 000+ innb.)	0,0898	0,0689	0,0417	0,1943	0,0546	0,0383	-0,0499	-0,1019	-0,1237	-0,0430	-0,1186	-0,1446
Landsdel (referanseverdi: Agder og Sør-Østlandet)												
Oslo og Viken	0,0260	0,0102	0,0370	0,1590	0,2044	0,2173	0,1230	0,1347	0,1441	0,1752	0,1977	0,2058
Innlandet	0,0821	0,0661	0,0860	-0,0150	0,0263	0,0368	0,1776	0,1751	0,1890	0,0964	0,0942	0,1095
Vestlandet	-0,0127	-0,0082	0,0053	0,0310	0,0726	0,0852	0,0624	0,0859	0,0894	0,0452	0,0847	0,0756
Trøndelag	-0,0968	-0,1349	-0,0988	-0,1153	-0,1158	-0,1055	0,0605	0,0600	0,0663	0,0587	0,0489	0,0560
Nord-Norge	-0,1328	-0,1542	-0,1270	0,1146	0,1302	0,1458	0,1088	0,1144	0,1252	0,2578	0,2742	0,2782
Økonomisk hovedaktivitet (referanseverdi: trygd/pensjon)												
Arbeid	0,0492	0,0548	0,0307	-0,0260	-0,0928	-0,1110	0,1761	0,1710	0,1481	0,0907	0,0573	0,0306
Skole/studier	0,1336	0,1677	0,1240	0,0802	0,0414	0,0086	0,4283**	0,4630**	0,4152**	0,4085*	0,4320*	0,3617*
Inntekt (referanseverdi: 2. kvintil)												
1. kvintil	0,2130*	0,2259*	0,2180*	0,2604	0,3027*	0,3112*	0,1957	0,2152	0,2095	0,1850	0,2167	0,2281
3. kvintil	0,0422	0,0537	0,0231	-0,0101	-0,0574	-0,0721	0,1068	0,0974	0,0791	0,1211	0,0926	0,0686
4. kvintil	0,1131	0,0780	0,0538	0,1517	-0,0166	-0,0324	0,1448	0,0815	0,0622	0,2039	0,0980	0,0650
5. kvintil	0,1330	0,0508	0,0353	0,2527	-0,0325	-0,0501	0,3443**	0,2203	0,2034	0,3360*	0,1476	0,1211
Antall kontaktarener (referanseverdi: ingen kontakt)												
En	0,2741**		0,2676**	0,2562*		0,2324*	0,2032		0,1997	0,2059		0,1939
To	0,3709***		0,3571***	0,3149*		0,2820*	0,3493**		0,3352**	0,4854***		0,4650***
Tre eller flere	0,3263***		0,3054***	0,2226		0,1671	0,2392*		0,2140*	0,3672**		0,3297**
Innvandrerbakgrunn (referanseverdi: øvrige befolkning)												
EU etc.	-0,0314	-0,0307	-0,0542	-0,2589	-0,2832	-0,3047	-0,0686	-0,0780	-0,0975	-0,0425	-0,0499	-0,0725
Afrika, Asia etc.	0,0514	0,0942	0,0678	-0,5064***	-0,4266**	-0,4251**	0,0577	0,0952	0,0878	0,0344	0,1190	0,0920
Intercept	3,7535***	3,9018***	3,7604***	3,0715***	3,0427***	2,9343***	3,3384***	3,4329***	3,3247***	2,9584***	2,9637***	2,8490***
Justert R2	0,0458	0,0386	0,0519	0,0505	0,0952	0,0976	0,0520	0,0567	0,0612	0,0392	0,0498	0,0587
N	1 029	1 032	1 029	983	986	983	1 019	1 022	1 019	1 033	1 036	1 033

Verdiene er vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn

Signifikansnivå:

* p < 0,05 (5 prosent)

** p < 0,01 (1 prosent)

*** p < 0,001 (1 promille)

Modell a: Utdanning holdes utenfor

Modell b: Antall kontaktarener holdes utenfor

Se innledningen til kapittel 6 for omtale av modellene og metoden som er benyttet i vedlegget.

	Utsagn 5			Utsagn 6			Utsagn 7			Utsagn 8		
	Mulighet til arbeid			Bør bli som nordmenn			Arbeidsinnvandring			Flyktnings adgang		
	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c
Kjønn (referanseverdi: mann)												
Kvinne	0,0214	0,0126	0,0040	0,4262***	0,3406***	0,3363***	0,0362	-0,0133	-0,0242	0,1811***	0,1467**	0,1391**
Alder (referanseverdi: 67-79 år)												
16-24 år	0,1712	0,2680*	0,2035	0,5596*	0,7777***	0,6966**	0,0491	0,1693	0,1003	0,2271*	0,3144**	0,2589*
25-44 år	0,1117	0,1714	0,1249	0,1144	0,2464	0,1589	0,1390	0,1870	0,1379	0,1276	0,1702*	0,1311
45-66 år	0,1562	0,2237**	0,1740*	0,07477	0,2414	0,1674	0,1614	0,2613*	0,2041	0,0834	0,1650*	0,1137
Utdanningsnivå (referanseverdi: grunnskole)												
Videregående skole		0,0163	0,0200		0,1036	0,1298		-0,0294	-0,0423		-0,0447	-0,0369
Høyere utdanning, kort		0,1288	0,1255		0,4372***	0,4539***		0,2053*	0,1868		0,1396*	0,1397*
Høyere utdanning, lang		0,0263	0,0244		0,6366***	0,6467***		0,4616***	0,4327***		0,2195**	0,2154**
Bostedsstrøk (referanseverdi: spredtbygd)												
Tettbygd (-99 999 innb.)	0,0081	0,0014	0,0014	0,0373	-0,0095	-0,0147	0,1329	0,0960	0,0902	0,0178	0,0016	-0,0020
Tettbygd(100 000+ innb.)	0,0218	0,0249	0,0115	-0,0615	-0,1341	-0,1665	0,1997*	0,1250	0,1093	0,0636	0,0405	0,0203
Landsdel (referanseverdi: Agder og Sør-Østlandet)												
Oslo og Viken	0,0175	0,0093	0,0193	-0,0282	-0,0089	0,0051	0,1073	0,1278	0,1328	-0,0720	-0,0672	-0,0611
Innlandet	-0,0306	-0,0368	-0,0351	-0,0461	-0,0452	-0,0293	0,2448	0,2537	0,2576	0,0215	0,0164	0,0277
Vestlandet	-0,0024	-0,0122	-0,0045	-0,1501	-0,0947	-0,1151	0,0913	0,1275	0,1315	-0,0731	-0,0510	-0,0556
Trøndelag	0,1407	0,1139	0,1313	-0,1137	-0,1238	-0,1134	-0,0484	-0,0491	-0,0334	-0,0506	-0,0551	-0,0474
Nord-Norge	-0,1023	-0,1187	-0,1054	-0,2144	-0,1957	-0,1855	0,0790	0,0853	0,0963	-0,0845	-0,0852	-0,0779
Økonomisk hovedaktivitet (referanseverdi: trygd/pensjon)												
Arbeid	-0,1445*	-0,1449*	-0,1550*	0,2324	0,1649	0,1712	0,0433	0,0496	0,0208	-0,0105	-0,0160	-0,0285
Skole/studier	-0,1533	-0,1430	-0,1670	0,1233	0,1085	0,0810	-0,0312	0,0038	-0,0381	0,0752	0,1063	0,0683
Inntekt (referanseverdi: 2. kvantil)												
1. kvantil	0,1080	0,0974	0,1124	0,1867	0,2041	0,2281	0,1045	0,1145	0,1094	0,1246	0,1203	0,1268
3. kvantil	0,1097	0,1114	0,0991	0,1063	0,0593	0,0592	-0,0277	-0,0266	-0,0523	0,0873	0,0795	0,0729
4. kvantil	0,1371	0,1301	0,1168	0,2034	0,0697	0,0669	-0,0348	-0,1008	-0,1253	0,0654	0,0178	0,0071
5. kvantil	0,2168**	0,2140*	0,1987*	0,2863*	0,0734	0,0747	0,1802	0,0426	0,0239	0,1421	0,0748	0,0629
Antall kontaktarener (ref. ingen)												
Én	0,1982**		0,1931**	0,1132		0,0974	0,2065*		0,2042*	0,1290*		0,1232*
To	0,1612 *		0,1577 *	0,2764*		0,2525	0,2771**		0,2555**	0,2915***		0,2805***
Tre eller flere	0,1715 *		0,1684 *	0,2037		0,1667	0,2951**		0,2659**	0,1383*		0,1280*
Innvandrerbakgrunn (referanseverdi: øvrige befolkning)												
EU etc.	-0,0392	-0,0150	-0,0310	-0,4428*	-0,4786*	-0,4896*	0,1558	0,1312	0,1098	0,1870	0,1730	0,1610
Afrika, Asia etc.	0,1895*	0,2013*	0,1987*	-0,4796**	-0,4233**	-0,4247**	0,1871	0,2442*	0,2133	0,0306	0,0506	0,0434
Intercept	4,3554***	4,4194***	4,3355***	2,5269***	2,5120***	2,4314***	3,4614***	3,5868***	3,4971***	1,5695***	1,6643***	1,5902***
Justert R2	0,0127	0,0093	0,0135	0,0558	0,0717	0,0728	0,0327	0,0470	0,0528	0,0679	0,0691	0,0817
N	1 052	1 055	1 052	1 032	1 035	1 032	970	972	970	923	925	923

Verdiene er vektet etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn

Signifikansnivå:

* p < 0,05 (5 prosent)

** p < 0,01 (1 prosent)

*** p < 0,001 (1 promille)

Modell a: Utdanning holdes utenfor

Modell b: Antall kontaktarener holdes utenfor

Se innledningen til kapittel 6 for omtale av modellene og metoden som er benyttet i vedlegget.

Figurregister

Figur 2.1	Frafallsprosent etter år, 2002-2024.....	9
Figur 2.2	Årsaker til frafall, 2020-2024. Prosent.....	10
Figur 3.1	Antall søknader om asyl og kollektiv beskyttelse, 2013-2023.....	17
Figur 3.2	Andel arbeidsledige i alderen 15-74 år, 2014-2024, Kvartalsvis	18
Figur 3.3	Andel sysselsatte i alderen 15-74 år, 2014-2024 AKU, kvartalsvis	18
Figur 3.4	Andel personer 16 år eller eldre med utdanning på universitets- og høyskolenivå, lang og kort, 2002-2022	21
Figur 4.1	Holdning til utsagnet «Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv». 2002-2024. Prosent.....	24
Figur 4.2	Holdning til utsagnet "Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene». 2002-2024. Prosent.....	25
Figur 4.3	Holdning til utsagnet "Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge». 2002-2024. Prosent.....	26
Figur 4.4	Holdning til utsagnet «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet». 2002-2024. Prosent.....	27
Figur 4.5	Holdning til utsagnet "Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn". 2002- 2024. Prosent.....	28
Figur 4.6	Holdning til utsagnet: "Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig». 2002-2024. Prosent.....	29
Figur 4.7	Fire spørsmål om eget forhold til innvandrere i ulike scenarier. «Ville du vært komfortabel med en innvandrer som ...» 2022-2024. Prosent.....	31
Figur 4.8	Bør det bli lettere eller vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? 2002-2024. Prosent ¹	33
Figur 4.9	Kontakt med innvandrere som bor i Norge. Andeler som svarer ja på at de har kontakt, 2002-2024. Prosent	34
Figur 4.10	Andelen av befolkningen som har kontakt med innvandrere på ulike sosiale arenaer. Personer uten innvandrerkontakt inngår i tallene. 2002-2024. Prosent	37
Figur 4.11	Andel som oppgir å ha kontakt med innvandrere etter antall arenaer for kontakt. 2002-2024. Prosent.....	38
Figur 4.12	Personer som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall personer en har kontakt med. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i tallene. 2003-2024. Prosent.....	40
Figur 4.13	Andel som har kontakt med innvandrere daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i tallene. 2003 og 2007-2024. Prosent ¹ ..	42
Figur 4.14	Andel med positive og negative erfaringer fra kontakt med innvandrere. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i tallene. 2003 og 2007-2024. Prosent.....	43
Figur 4.15	Innvandring etter innvandringsgrunn blant ikke-nordiske statsborgere. 1990-2022. Antall.....	44
Figur 4.16	Holdning til utsagnet "Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til norsk økonomi". 2009-2024. Prosent.....	45
Figur 6.1	Holdning til utsagnet: «Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig», etter kjønn. 2024. Prosent	52
Figur 6.2	Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge», etter alder. 2024. Prosent	54
Figur 6.3	Bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? Etter alder. 2024. Prosent	55
Figur 6.4	Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet», etter alder. 2024. Prosent	56

Figur 6.5	Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene», etter utdanningsnivå. 2024. Prosent.....	57
Figur 6.6	Antall arenaer for kontakt med innvandrere. 2024. Prosent ¹	58
Figur 6.7	Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet», etter antall kontaktarenaer, 2024. Prosent	59
Figur 6.8	Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge», etter antall kontaktarenaer, 2024. Prosent.....	60
Figur 6.9	Holdning til utsagnet: «Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi», etter antall kontaktarenaer, 2024. Prosent ¹	61
Figur 6.10	Holdning til utsagnet: «Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi», etter antall innvandrere man har kontakt med. 2024. Prosent ¹	62
Figur 6.11	Holdning til utsagnet: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet», etter hyppighet på kontakt. 2024. Prosent	63
Figur 6.12	Holdning til utsagnet: «Bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?», etter erfaring med kontakt. 2024. Prosent.....	64
Figur 6.13	Holdning til utsagnet: Innvandrere flest er en kilde til utrygghet, etter bostedsstrøk. 2024. Prosent.....	65
Figur 6.14	Holdning til utsagnet: «Ville du vært komfortabel med om du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer?», etter økonomisk hovedaktivitet. 2024. Prosent	68
Figur 6.15	Personer i inntektsgrupper etter økonomisk hovedaktivitet. Prosent ¹	69
Figur 6.16	Bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? Etter inntektskvintil. 2024. Prosent.....	71

Tabellregister

Tabell 2.1	Fordeling av kjønn, alder, landsdel, innvandringskategori og utdanningsnivå i undersøkelsens bruttoutvalg, nettoutvalg (uvektet og vektet), frafall og frafallsprosent. 2024. Prosent.....	11
Tabell 4.1	Holdning til seks påstander om innvandrere. Utvalgte år 2002-2024. Prosent ¹	23
Tabell 4.2	Svar på fire spørsmål om eget forhold til innvandrere i ulike scenarier. «Ville du vært komfortabel med ...». 2022-2023. Prosent ¹	30
Tabell 4.3	Bør det bli lettere eller vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? 2002-2024. Prosent ¹	32
Tabell 4.4	Kontakt med innvandrere som bor i Norge, andel med kontakt. 2002-2024. Prosent ^{1,2}	34
Tabell 4.5	Kontakt med innvandrere som bor i Norge, ulike arenaer. Utvalgte år 2002-2024. Prosent ^{1,2}	36
Tabell 4.6	Kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall arenaer ¹ . 2002-2024. Prosent ²	38
Tabell 4.7	Antall personer som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall personer en har kontakt med. Utvalgte år 2003- 2024. Prosent ¹	39
Tabell 4.8	Hypighet av kontakt blant dem som oppgir at de har kontakt med innvandrere som bor i Norge. 2003- 2024. Prosent ¹	41
Tabell 4.9	Personlig erfaring med å ha kontakt med innvandrere som bor i Norge. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i tallene. 2003 og 2007-2024. Prosent ¹	43
Tabell 4.10	Holdning til arbeidsinnvandring fra land utenom Norden. 2009-2024. Prosent ¹	45
Tabell 5.1	Holdning til åtte utsagn om innvandrere, innvandringspolitikk og flyktninger, 2023-2024. Gjennomsnitt på skala ¹ og t-test for om forskjellen mellom målene etter intervjuår er statistisk signifikante ² . Vektete verdier ³ . Standardfeil i parentes.....	46
Tabell 5.2	Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere, 2023-2024. Kji-kvadrattest for om forskjellen mellom holdningene etter intervjuår er statistisk signifikante ¹ (DF=1). Vektete verdier ²	47
Tabell 5.3	Svar på spørsmål om kontakt med innvandrere, 2023-2024. Kji-kvadrattest for om forskjellen er statistisk signifikant ¹ . Vektete verdier ²	48